Dünya Kupası'nın dev sponsorları
Çinli firmaların büyük başarısı

Deniz İpek Yolu'nun yeni penceresi
Fuzhou kenti yatırımcı üssü oluyor

CHINA TODAY

AĞUSTOS – EYLÜL 2018 SAYI: 36 FİYATI: 7 TL KKTC FİYATI: 9 TL ISSN 1309 – 9256

TÜRKİYE

Çin Malı 2025

4. SANAYİ DEVRİMİ İÇİN TÜM HAZIRLIKLAR TAMAMLANMAK ÜZERE

- Akıllı imalatla dünya markası olan Çin, ürünlerinin sayısını artırıyor
- Kazan-kazan politikası ile uluslararası dev işbirlikleri yapılacak

Hedef, her alanda liderlik…

ÇİN hükümeti, Mayıs 2015'te "Made in China 2025" planını yayımladı. Aradan geçen süre zarfında plan çerçevesinde birçok adım atıldı. Enerji tüketiminin azaltılması, verimliliğin artırılması ve çevre etkilerinin hafifletilmesi konularında önemli gelişmeler yaşandı. Bilim ve sanayinin bütünleştirilmesi ile teknik yenilik kapasitesinin güçlendirilmesi konularında da ciddi adımlar atıldı. Bunlarla yetinmeyen Çin hükümeti, yedi yıl sonra ülkeyi her alanda dünyanın önde gelen imalatçısı haline getirmeyi hedefliyor.

Çin'deki özel yazar Zhu Sendi, "Made in China 2025" planını dördüncü sanayi devrimi çerçevesinde ele alıp, bilgilendirici bir haber hazırladı. Biz de hem onun hem de Çin'deki diğer editörlerimiz tarafından hazırlanan özel haberleri bu sayının kapak konusuna taşıdık. "Made in China 2025" planı; reformların derinleştirilip kurumsal yeniliklerle işletmelerin atağa geçmesi, piyasanın kaynak tahsisinde belirleyici bir rol oynaması, yenilik kapasitesinin artırılması ve dünyaya daha fazla açılmayı içeren dört ana hedef üzerine inşa ediliyor. Konunun ayrıntılarını kapak haberlerimizde okuyacaksınız.

Çin hükümetinin kazan-kazana dayalı uluslararası işbirliğini geliştirme stratejisi Çinli firmaları harekete geçiriyor. Son zamanlarda Çinli firmaların Türkiye'de ticari alanda peş peşe imzaladıkları anlaşmalar bunu kanıtlıyor. Bir yandan anlaşmalar imzalanırken, Çinli kurum ve kuruluşların Türkiye'nin her yanındaki işbirliği arayışları da hızlanıyor. Arkadaşımız Eda Gezmek, Smarth Growth Holdings'in Çinli Power China, SDIC ve ZTT ile Aydın ve Manisa'da kuracağı rüzgâr enerjisi santrallerini haberleştirdi. Rahime Baş Uçar arkadaşımız ise Şanlıurfa Belediyesi'nin, Çinli firmanın yürüteceği hafif raylı sistem projesini kaleme aldı.

Bu sayımızda 2018 Dünya Kupası'nda futbol takımıyla olamayan, buna karşın yaptıkları sponsorluklarla çok konuşulan Çinli firmalar hakkında da ayrıntılı bir habere yer verdik. Editörümüz Wang Jun'un konuyla ilgili yaptığı haberden Çinli yedi firmanın FİFA Dünya Kupası'na yaptığı sponsorluk katkısının 400 milyon dolara ulaştığını öğreniyoruz.

Öte yandan 60 dilde yayın yapan CRI'nın Türkçe bölümünde yer ayan bir habere göre, "FIFA sıralamasında 75. sırada yer alan Çin, 1 milyar 300 milyondan 11 sağlam oyuncu neden çıkaramıyor?" sorusuna yanıt olarak güzel bir araştırma/haber yaptı. Söz konusu araştırma/haberde Çin hükümetinin, ilköğretimden başlayarak futbolu özendirip, futbolun okullarda ana spor branşı olarak öğretilmesi için kolları sıvadığına dikkat çekiliyor. Haberde halen okullarda futbol eğitimi alan 30 milyon çocuğun 2025'te 50 milyona çıkarılmasının hedeflendiği görüşüne yer veriliyor. Bu durum da kapak haberlerimizde belirtildiği gibi, Çin'in her alanda dünya liderliğine soyunduğu görüşünü destekliyor.

Yeni sayımızda görüşmek üzere…

KEREM KÖFTEOĞLU
kerem.kofteoglu@chinatoday.com.tr

CHINA TODAY TÜRKİYE

İMTİYAZ SAHİBİ
Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür
Yasemin Gebeş

Genel Yayın Yönetmeni
Oğuz Demir

Editör: Kerem Köfteoğlu

Tasarım:
Görsel Yönetmen: Muzaffer Aygün
Sayfa Yapımı: Serdar Ayrenk
Grafik: Hale Çakıl

Yönetim:
Genel Müdür Yardımcısı:
Yonca Ertürk Özeren
Sorumlu Müdür: Şefik Çalık
Üretim Takip Müdürü: Eyüp Çurlu
Tanıtım Uzmanı: Zeynep Doğan

Okur mektupları: bilgi@chinatoday.com.tr

Reklam Satış Genel Müdür Yardımcısı:
Sema Teker
Reklam Satış Grup Koordinatörü:
Emel Özen
Reklam Rezervasyon Tel: (0212) 354 33 61-63
Reklam Rezervasyon Faks: (0212) 354 33 75

Turkuvaz Grubu Hizmetleri
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı:
Sinan Köksal

Abone
Abone Operasyon Müdürü: Ufuk Kocaoğlu
Çağrı Merkezi: 444 88 81
abone@turkuvazabone.com
www.turkuvazabone.com
http://www.facebook.com/TurkuvazMedyaAboneHizmetleri
http://twitter.com/#!/TurkuvazAbone

Yönetim yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul
Telefon: (0212) 354 42 29 Faks: (0212) 354 37 92
Yayımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Basımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul
Yayının türü: Yaygın süreli (İki ayda bir yayınlanır)
Basıldığı yer: Akpınar Mahallesi, Hasan Basri Cad. No: 4 Sancaktepe / İstanbul
Tel: (0216) 585 90 00
Turkuvaz Matbaa Genel Müdürü: Mehmet Kamiloğlu
Dergi İşletme Müdürü: Hakan Demirci
Basıldığı tarih: Ağustos 2018

CHINA TODAY

CHINA TODAY
Kurucusu: Song Qingling
(Madam Sun Yat-Sen) (1893-1981)

China International Publishing Group bünyesinde aylık olarak İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Arapça, Portekizce ve Çince dillerinde yayınlanır. İnternette Çince, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Arapça dijital sürümleri bulunmaktadır.

www.chinatoday.com.cn
e-posta: chinatoday@chinatoday.com.cn

Başkan:
Hu Baomin
Başkan Yardımcısı:
Jia Chunming
Genel Yayın Yönetmeni Yardımcıları:
Zhang Juan, Fu Zhibin, Wang Maohu
Genel Yayın Yönetmeni Asistanı:
Li Wuzhou
Editör:
Fu Zhibin
Düzelti:
Cao Yiqun

Adres: 24 Baiwanzhuang Street, Beijing 100037 China
Tel: 86-10-68326037 Fax: 86-10-68328338

BEŞİKTAŞ

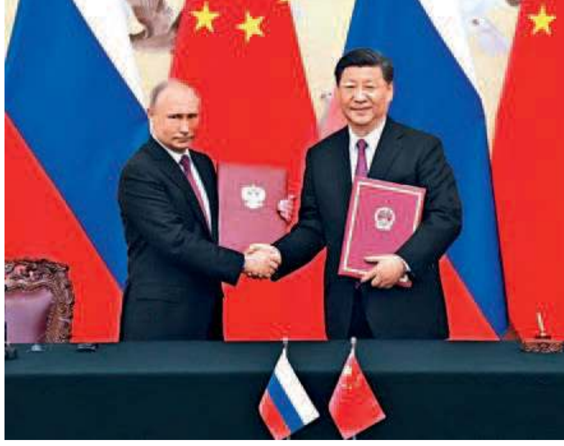

Temaslar

Putin'in ilk resmi ziyareti Çin'e

ÇİN Devlet Başkanı Şi Jinping, Rus mevkidaşı Vladimir Putin'le 8 Haziran'da Beijing'de bir araya geldi. İki lider, üst düzey Çin-Rusya ilişkilerinin daha da geliştirilmesini teşvik etmek için fikir birliğine vardı.

Liderler, Çin ve Rusya'nın ebedi dostluk anlayışı ve stratejik işbirliği ruhuna bağlı kalarak tüm alanlarda işbirliğini genişletme ve derinleştirmesi gerektiği konusunda anlaştı.

Şi, yeniden Rusya devlet başkanı olarak göreve başlamasından ötürü tebrik ettiği Putin'e yeni görev döneminde ilk resmi ziyaretini Çin'e gerçekleştirmesinden ötürü minnettarlığını ifade etti.

Çin-Rusya kapsamlı stratejik işbirliği ortaklığı için "olgun, istikrarlı ve sağlam" sıfatlarını kullanan Şi'ye göre, uluslararası koşullar nasıl değişirse değişsin Çin ve Rusya, temel çıkarlarını korumada birbirine destek oluyor, her alanda işbirliğini derinleştiriyor, küresel yönetişime ortaklaşa ve etkin bir şekilde katılıyor, yeni bir tür uluslararası ilişkilerin oluşturulması ve insanlık için ortak gelecek topluluğunun inşasında merkezi bir rol oynuyor.

Taraflar, Kuşak ve Yol Girişimi ile Avrasya Ekonomik Birliği arasında kurulan işbirliğinin de ilk önemli meyvelerini toplamaya başladı.

Rusya-Çin kapsamlı stratejik işbirliği ortaklığının Rusya'nın diplomatik önceliği olmaya devam ettiğini vurgulayan Putin, iki ülkenin birbirlerinin temel çıkar ve kaygılarını gözettiğini, politik, ekonomik, kültürel ve halklar arası alanlarda diyalog ve işbirliğini etkin bir şekilde teşvik ettiğini, uluslararası meselelerde yakın bir çalışma içinde olduğunu belirtti.

Putin'e göre, Rusya-Çin ilişkileri tarihinin en iyi seviyesinde ve devletler arası ilişkilerde dünyaya iyi bir örnek teşkil ediyor. Bu da uluslararası barış, güvenlik ve istikrarın korunmasında önemli bir rol oynuyor. Yapılan görüşmelerin ardından Şi ve Putin ortak bir bildiriye imza attı ve ikili işbirliği anlaşmalarının imzalanmasına tanıklık etti.

ABD Dışişleri Bakanı ağırlandı

ÇİN Devlet Başkanı Şi Jinping, 14 Haziran'da Beijing'deki Büyük Halk Salonu'nda ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo ile görüştü. Şi, Çin ve ABD'nin kapsamlı ortak çıkarları paylaştığını, dünya barışı ve istikrarının korunmasının yanı sıra ortak kalkınma ve refahın desteklenmesinde önemli sorumluluklar üstlendiğini belirtti. Çin ve ABD'nin birlikte çalışarak her iki ülkenin ve tüm dünyanın yararına büyük işler başarabileceğini

söyleyen Şi, ABD'nin Tayvan meselesi, ekonomik ve ticari sürtüşmeler gibi hassas sorunları ikili ilişkilere ciddi bir engel oluşturmayacak bir sağduyuyla ele alacağına dair umudunu ifade etti. Pompeo, Başkan Şi'ye Başkan Trump'ın iyi dileklerini, özellikle de Kore Yarımadası meselesindeki önemli tavsiye ve yardımları için minnetlerini iletti. ABD'nin ikili ilişkilere önem verdiğini söyleyen Pompeo, ülkesinin Çin'le iletişimi güçlendirmeye, mevcut sorunları uygun bir şekilde ele almaya, muhtelif alanlarda işbirliğini derinleştirmeye, küresel ve bölgesel zorluklarla başa çıkmaya hazır olduğunu vurguladı.

Pakistan'la yakın ilişki

ÇİN Devlet Başkanı Şi Jinping, Pakistanlı mevkidaşı Memnun Hüseyin ile 9 Haziran'da Çin'in doğusundaki Shandong eyaletine bağlı Qingdao'da bir araya geldi. Şi, Pakistan'ı 18. Şanghay İşbirliği Örgütü Zirvesi'ne ilk kez tam üye olarak katıldığı için tebrik etti. Çin'in Pakistan'la üst düzey ilişkileri ve stratejik iletişimi yoğunlaştırmaya hazır olduğunu ifade eden Şi sözlerini şöyle sürdürdü: "Çin-Pakistan stratejik işbirliği sadece her iki ülkenin ortak varlığı değil; aynı zamanda yeni bir tür uluslararası ilişkiler inşası için bir model oluşturuyor."

Çin, Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru'nun (ÇPEK) inşasını istikrarlı bir şekilde desteklerken Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesi dahilinde enerji ve ulaşım altyapısı gibi alanlarda da ikili işbirliğini güçlendirecek. Hüseyin, Çin'in Pakistan'ın güvenilir dostu ve daimi ortağı olduğunu söyledikten sonra iki ülke arasında sarsılmaz ilişkiler bulunduğunu ifade etti ve Pakistan'ın tek Çin politikasına bağlı kalacağını, Çin'in temel çıkarlarını destekleyeceğini sözlerine ekledi. Pakistan'ın Çin ile üst düzey ilişkileri sürdürmek, ekonomi, ticaret, güvenlik gibi alanlarda işbirliğini derinleştirmek, ÇPEK'in inşasını ileri taşımak, küresel ve bölgesel sorunlarda koordinasyonu güçlendirmek istediğini söyleyen Hüseyin, "Pakistan Çin'in uluslararası ilişkilerde daha büyük bir rol oynamasını destekliyor; bu küresel güvenlik ve istikrarın devamı açısından önem taşıyor" dedi.

FAST teleskopu 43 pulsar saptadı

DÜNYANIN en büyük tek çanaklı radyo teleskopu olan Çin'in Beş Yüz Metrelik Açıklıklı Küresel Radyo Teleskopu (FAST), araştırma ekibinin verdiği bilgiye göre, Eylül 2016'da faaliyete geçmesinden bu yana 43 yeni pulsar tespit etti. Pulsar, yüksek derecede manyetize, dönen bir nötron yıldızı ve iki tür elektromanyetik radyasyon ışını yayıyor. Çin'in güneybatısındaki Guizhou eyaletinde bulunan doğal yollarla oluşmuş derin ve yuvarlak bir karst çöküntüsünde yer alan FAST'ın dünyanın en hassas radyo teleskopu olduğuna inanılıyor. Pulsar gözlemi, FAST önemli görevlerinden biri. Pulsarlar, yerçekimi radyasyonu ve kara deliklerin varlığını doğrulamak için kullanılabilecek, ayrıca fiziğin birçok önemli sorusunun yanıtına katkıda bulunabilecek nesneler. FAST yıldızlar arası moleküller ve iletişim sinyallerini de araştırıyor.

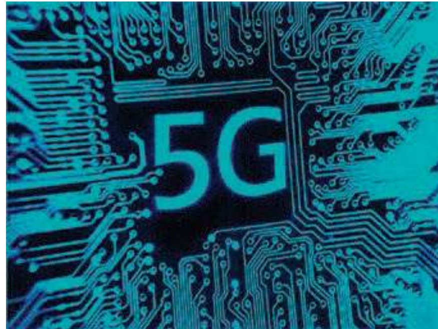
1.47 milyon patent alındı

DEVLET Fikri Mülkiyet Ofisi'nin yaptığı açıklamaya göre, Çin anakarasında 1.47 milyon patent tescil edildi. Bu da 10 bin vatandaş başına 10.6 patent anlamına geliyor. Bu yılın ilk yarısında icat patentleri başvurularının sayısı 751 bine ulaştı; bunların 217 bini onaylandı. Aynı dönemde, güçlendirilmiş fikri mülkiyet hakları koruması sayesinde, fikri mülkiyet haklarıyla ilgili idari vakaların sayısı yüzde 29.5 arttı. Yerli şirketler, onaylanan ve sahip olunan patent sayısının sırasıyla, yüzde 63.8 ve yüzde 67.2'sini oluşturuyordu. Ancak ofis yetkililerinden Bi Nan'ın verdiği bilgiye göre, Çin, optik, elektrikli aygıt, ses ve video, tıbbi teknoloji, ulaşım ve bilgisayar gibi alanlardaki patent sayısında hala gelişmiş ülkelerin gerisinde.

2025'te 5G pazarının lideri olacak

ÇİN'İN 2025'te dünyanın en büyük 5G pazarı olması bekleniyor. Mobil İletişim İçin Küresel Sistem Birliği ve Küresel TD-LTE Girişimi'nin yayımladığı rapora göre, 2025'te Çin'de dünya toplamının üçte birine tekabül edecek 430 milyon 5G bağlantısı bulunacak.

Mobil Dünya Kongresi Şanghay'da açıklanan raporda Çin'deki üç mobil operatörün uzun dönem bir plan doğrultusunda canlı 5G denemeleri yürüttüğü vurgulanıyor. Söz konusu plan, araştırma ve geliştirmenin yanı sıra 5G'nin 2020 itibarıyla büyük ölçekli ticari kullanımının başlamasını öngören bir ağ yayılım stratejisini içeriyor. Rapor, baz istasyonları sayısı itibarıyla Çin'in ticari kullanım öncesi ve ticari kullanım esnasındaki ayak izinin dünyanın en büyüklerinden biri olacağı belirtiliyor.

Mobil İletişim İçin Küresel Sistem Birliği'nin Genel Direktörü Mats Granyrd'in verdiği bilgiye göre, Çin'in 5G'deki öncü rolü hızlı bir yapısal değişimi hayata geçirmekte kararlı proaktif bir hükümet tarafından da destekleniyor. Granyrd, "Çinli mobil operatörler ülke genelindeki işletme ve kurumlara güvenli, güvenilir ve akıllı bağlantı sağlamada elde ettiği başarıyı sürdürmeye teşvik edilmeli" diyor.

3D milimetre dalga tarayıcısı geliştirildi

ÇİN, hava alanlarındaki güvenlik kontrolleri için metal dedektörlerden daha hızlı müdahale imkanı tanıyan, daha hassas ve daha az insan gücü gerektiren bir 3D milimetre dalga tarayıcısı geliştirdi.

Ülkenin en büyük füze üreticisi China Aerospace Science and Industry Corp. tarafından geliştirilen ve üretilen tarayıcı, insanların kıyafetlerinin altındaki nesneleri bir tür elektromanyetik ışıma kullanarak tespit eden bir tür vücut görüntüleme cihazı.

Tarayıcı bir saniye içinde 89 tehlikeli ya da riskli nesneyi tespit etme kabiliyetine sahip. Bunların arasında mevcut vücut görüntüleme cihazlarının göremediği aşındırıcı ve yanıcı sıvılar da bulunuyor.

Cihazın yüzde 95 doğruluk oranı var; bu da güvenlik personelinin çoğunun zaman alıcı elle arama işinden kurtulacağı anlamına geliyor. Tarayıcı, tasarımcılarına göre, güvenlik noktalarının verimliliğini büyük ölçüde artırırken yolculara da rahatlık sağlayacak.

Tarayıcının tasarımcılarından Hu Lin'in verdiği bilgiye göre, bir yolcunun taşıdığı madeni paradan bile küçük tehlikeli bir madde anında tespit edilecek ve ekranda görünecek.

Hu, mahremiyetle ilgili kaygılar nedeniyle, yeni tarayıcının kontrol noktasındaki ekranında yolcunun bedeninin gerçek görüntüsü yerine sadece bir insan figürünün belirdiğini ifade ediyor. Çin Sivil Havacılık İdaresi milimetre dalga tarayıcılarının hava alanlarında kullanımına ilişkin kısa süre önce yayımladığı yönetmelikle yeni tarayıcıların hava alanlarının neredeyse 30 yıldır kullandığı metal dedektörlerin yerini almasını teşvik etti.

Toplum

AG600, 2022'de teslim edilecek

ÇİN'İN geliştirdiği AG600 büyük amfibi uçağının 2022'den itibaren müşterilere teslim edilmesi bekleniyor. Uçağın üreticisi Aviation Industry Corporation of China'nın (AVIC) baş tasarımcısı Huang Lingcai, "Geçen yılın aralık ayında gerçekleştirdiğimiz başarılı ilk uçuşun ardından temmuz ayında da Zhuhai'deki araştırma üssünden Çin'in orta bölümündeki Hubei eyaletinin Jingmen kentine bir boş uçuş yapmayı planlıyoruz" dedi. Aynı zamanda AVIC Genel Uçak Araştırma Enstitüsü'nün de

baş mühendisliğini yürüten Huang, "Sonrasında uçak ilk sudan kalkışına hazırlanacak; onu da bu yıl yapmayı hedefliyoruz" diye konuştu. İlk sudan kalkışın Jingmen'deki büyük bir rezervuarda gerçekleştirilmesi planlanıyor. Dünyanın en büyük amfibi uçağı olacak şekilde tasarlanan AG600, devlete ait havacılık devi AVIC'in verdiği bilgiye göre, ağırlıklı olarak deniz araştırma ve kurtarma, orman yangınlarıyla mücadele ve deniz izleme faaliyetlerinde kullanılacak. Kod adı Kunlong olan AG600, Çin'in güneyindeki Guangdong eyaletinin sahil şehri Zhuhai'de uçuş testlerinden geçiyor. 4 bin 500 kilometreye kadar uçuş menzili olan uçak, dalga yüksekliğinin iki metreyi bulduğu durumlarda bile iniş ve kalkış yapabiliyor.

İşaret dili standartları yayımlandı

DEVLET Dil Komisyonu, yedi yıl süren bir çalışmanın ardından işaret dili için Çin'in ulusal standartlarını yayımladı.

1 Temmuz'da yürürlüğe giren Evrensel İşaret Dili İçin Yaygın Sözcükler Ulusal Listesi, Çin'de türünün ilk örneği. Çince işaret dili hakkındaki en popüler referans kitaplarını temel alan liste, günlük hayatta kullanılan 5 binden fazla yaygın sözcüğü içeriyor ve engelli insanların ülke genelinde daha etkin bir iletişim kurmasına yardımcı olması bekleniyor.

Standartlar arasında birçok yeni kavramın tam anlatımına yer veriliyor ve bunun da listenin kullanışlılığını büyük ölçüde artıracağı tahmin ediliyor.

Devlet Dil Komisyonu'nun verdiği bilgiye göre, standartların 8 bin sözcük içeren daha gelişkin bir versiyonu eylül ayında yayımlanacak. Sadece uluslararası toplantılarda kullanılanların haricinde şu anda dünya genelinde evrensel bir işaret dili bulunmuyor.

Tarım zararlılarıyla mücadele

ÇİN Tarım Bilimleri Akademisi'nin yaptığı açıklamaya göre, Çin, Kuşak ve Yol Girişimi'yle bağlantılı gelişmekte olan ülkelerin tarım mahsullerine yönelik tehditlerle çevre dostu bir şekilde mücadele etmesi ve tarım rekoltesini artırması için bu ülkelerde tarım zararlılarını kontrol teknolojilerini destekleyecek. Akademi bünyesindeki Bitki Koruma Enstitüsü'nün baş bilimcisi Wan Fanghao'nun 14 Mayıs'ta Beijing'de başlayan Birinci Uluslararası Biyolojik Kontrol Kongresi sırasında verdiği bilgiye göre, akademi bu ülkelerde tarımsal işbirliğine odaklı ortak teknoloji transferi merkezleri ve laboratuvarları kurmayı planlıyor. Enstitünün

şef yardımcısı Qiu Dewen de Çin'in biyolojik kontrol teknolojisinde önde gelen ülkelerden biri olarak tarımda zararlıların denetimi için böceklerin doğal düşmanı bitkilerden elde edilmiş tarım ilaçlarının yanı sıra beslenme ve üremeye müdahale eden yapay hormanların kullanımını içeren muhtelif teknolojilerden faydalandığına dikkat çekti. Ayrıca Çinli araştırmacılar uluslararası bir ittifak vasıtasıyla bazı Güneydoğu Asya ülkelerindeki meslektaşlarıyla - Çin'de yaygın bir şekilde kullanılan - trikogramma eşek arısının zararlı denetiminde kullanılması için işbirliği yapıyor. Akademi, bu eşek arısının yetiştirilmesi için Myanmar'da yedi, Laos'ta beş laboratuvar kurulmasına yardımcı oldu.

Buralara programa rehberlik yapması için Çinli uzmanlar gönderildi. İttifakın kurulduğu 2015'ten bu yana Kuşak ve Yol Girişimi'yle bağlantılı 27 ülke ve bölgeden 100 kadar araştırma enstitüsü, biyolojik kontrol gibi alanlarda biyogüvenlik araştırmaları ve teknoloji transferleri yürütmek amacıyla bir araya geldi.

Katı atıklar soruşturması

EKOLOJİ ve Çevre Bakanlığı, yasadışı boşaltma ve nakille mücadele etmek, tehlikeli atıkların izlenmesini sıkılaştırmak, çerve risklerini önlemek ve kontrol etmek amacıyla katı atıklar hakkında ülke genelinde bir soruşturma başlattı. Soruşturma dört aşamadan oluşuyor: Katı atıklar hakkında bilgi toplanması ve yasadışı bir şekilde dökülmüş atıklar hakkında gerekli işlemlerin yapılması; katı atıkların yasadışı nakliyle ilgili suçlar hakkında dava açılması, bu tür suçların önlenmesi ve cezalandırılması için farklı bölge ve kurumlar arasında bir işbirliği sistemi oluşturulması, ilgili işletmeler ve yerel yönetimlerden hesap sorulması ve denetimin artırılması, katı atık boşaltımı için ruhsat gerektiren bir deneme programı başlatılması, çevre yasasını uygulamakla görevli kurumların günlük kolluk görevlerini yerine getirmesinin sağlanması, denetim kapasitesi oluşturulması ve bilişim teknolojileri kullanımının artırılması.

İthal malların gümrük vergisi indirildi

ÇİN, günlük tüketim mallarından oluşan bin 449 vergilendirilebilir ürüne uygulanan en kayrılan ülke (EKÜ) gümrük tarifesi oranını temmuzdan itibaren ortalama yüzde 15.7'den yüzde 6.9'a çekti.

Devlet Konseyi Gümrük Vergileri Komisyonu'nun yaptığı açıklamaya göre böylece tarifede ortalama yüzde 55.9'luk bir indirim yapıldı. Yapılan düzenlemeyle ithal mallardan oluşan 210 vergilendirilebilir ürüne uygulanan geçici EKÜ vergileri tamamen kaldırıldı.

Ortalama gümrük vergisi oranı giysi, ayakkabı, şapka, mutfak aletleri, spor ve sağlık gereçlerinde yüzde 15.9'dan yüzde 7.1'e, çamaşır makinası ve buzdolabı gibi ev eşyalarında yüzde 20.5'ten yüzde 8'e düşürüldü. Kültür ve avlanan su ürünlerinin yanı sıra maden suyu gibi işlenmiş gıda ürünlerinde tarife yüzde 15.2'den yüzde 6.9'a çekildi.

Ortalama gümrük tarifesi oranı, deterjan, cilt ve saç bakımı ürünleri gibi kozmetik eşyalar ve bazı tıp ve sağlık ürünlerinde yüzde 8.4'ten yüzde 2.9'a indirildi.

Devlet Konseyi Gümrük Vergileri Komisyonu'ndan bir yetkilinin belirttiği gibi, günlük tüketim malzemelerinin ithalatında uygulanan gümrük vergilerinin önemli ölçüde azaltılması, Çin'in dışa açılma sürecinin genişletilmesine yardımcı olduğu gibi aynı zamanda ülkenin iç pazarını dışarıya daha da açma kararlılığını ortaya koyan önemli bir gösterge.

Hazır yemek pazarı büyüyor

ÇİN Mutfak Birliği tarafından açıklanan bir rapora göre, Çin'in son 40 yılda hızla büyüyen hazır yemek pazarının bu yıl 4 trilyon RMB'yi (625 milyar ABD $) aşması bekleniyor.

Sektörün gelirleri, Çin'in reform ve dışa açılma sürecini başlattığı 1978'de sadece 5.5 milyar RMB idi. Bu rakamın 2017'de 3.964 trilyon RMB'ye ulaşmasıyla hazır yemek sektöründe Çin, ABD'nin ardından dünyanın en büyük ikinci ülkesi haline geldi. Hazır yemek, geçen yıl Çin'deki toplam tüketim ürünleri satışının yüzde 10.7'sini oluşturdu ve tüketimdeki genel artışa yüzde 11.3'lük bir katkıda bulundu.

Ülkede 40 yıl önce sadece 120 bin restoran vardı; 2017 sonu itibarıyla bu rakam 8 milyona ulaşmış durumda.

1978'de hazır yemek sektöründe 1.04 milyon insan çalışıyordu; şu anda sektörün çalışan sayısı 30 milyon civarında.

Teknoloji piyasası büyüyor

ÇİN'İN teknoloji sektörü son yıllarda muazzam bir gelişme kaydetti ve bu da ülkenin bilim ve teknolojideki küresel nüfuzunu güçlendirmesine katkıda bulundu.

Bilim ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan istatistiklere göre, 2017'de sektörde toplam 367 bin 586 sözleşme imzalandı; iş hacmi 1,342.4 milyar RMB'ye ulaştı. Bu iki kalemdeki yıllık artış, sırasıyla, yüzde 14.7 ve yüzde 17.7 oldu.

Mayıs sonu itibarıyla bakanlık bilimsel ve teknolojik başarıların ticarileştirilmesi ve sanayileştirilmesi ve teknoloji pazarının gelişiminin hızlandırılması için bir yönetmelik yayımladı.

Yönetmeliğe göre, Çin hizmet sistemi iyileşen ve pazar ölçeği büyüyen bir teknoloji pazarı geliştirecek. 2020 itibarıyla piyasaya öncülük yapacak üst düzeyde uzmanlaşmış 20 teknoloji transferi kuruluşu oluşturulmuş olacak. Ayrıca teknoloji transferi hizmetleri tedarik edecek 600 organizasyon daha kurulacak.

Çin, ayrıca, teknoloji ticareti pazarı için üç ile beş üs inşa edecek; teknoloji transferi için 10 bin profesyonel temsilci yetiştirecek. Yönetmelik, yapay zeka ve biyoilaç için özel teknoloji ticareti pazarları oluşturulmasını öneriyor.

Yabancı Yatırımlar için negatif liste açıklandı

ÇİN hükümeti, 28 Haziran tarihinde, yabancı yatırım kısıtlama konularını 63'ten 48'e indiren kısaltılmış negatif listeyi açıkladı. Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC) ve Ticaret Bakanlığı tarafından ortaklaşa hazırlanan yeni negatif liste 28 Temmuz'da yürürlüğe girdi. Yeni liste, finans, ulaşım, profesyonel hizmetler, altyapı, enerji, kaynaklar ve tarım gibi 22 alanda yabancı yatırımların, pazar erişimini kolaylaştırıp, genişletti. Komisyonun açıkladığı yeni listede, otomobil ve finans sektörlerinde de pazara erişim konusunda ayrıntılı bilgilere yer verildi. Ülkenin pilot Serbest Ticaret Bölgelerindeki (STB) yabancı yatırımlar için yeni bir negatif liste de 30 Haziran'da açıklandı ve liste 30 Temmuz'da yürürlüğe girdi. NDRC'nin yeni listesi önceki negatif listeyle karşılaştırıldığında, bazı sektörlerde geçiş dönemi, pazara erişim, dışa açılma ve STB'ler için geçerli olan ikinci listedeki birçok kısıtlamanın kaldırıldığı görülüyor. Yeni liste, tarım ve madencilik gibi alanlarda yabancı erişim kısıtlamalarını ortadan kaldırıp, ortaya daha esnek kurallar çıkmasını sağlıyor.

Kültür

Deniz İpek Yolu, turizmi geliştiriyor

BM Dünya Turizm Örgütü'-nün (UNWTO) 28 Mayıs'ta açıkladığı rapora göre, Çin 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu üzerindeki ülke ve bölgelerde turizmin gelişmesini sağlayan başlıca itici güç haline geldi. Raporda yol üzerindeki bölgelerde 2012 yılında 775 bin olan turist sayısının 2016'da 3.1 milyona yükseldiği ve bunların 2.1 milyonunun Çin'den geldiği vurgulandı. Çin'in orta kesimindeki Henan eyaletinin başkenti Zhengzhou'da düzenlenen Kuşak ve Yol turizm şehirleri belediye başkanları zirvesinde açıklanan rapor, deniz yolu mirasına ve gemi seferlerine odaklanarak bunun UNWTO üyelerine etkisini inceliyor. UNWTO İpek Yolu Programı'nın danışmanlarından Robert Travers, "Çin'in önerdiği Kuşak ve Yol Girişimi'nin bir bileşeni olarak 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu'nun bölgesel işbirliği yoluyla deniz altyapısının geliştirilmesinde hayati bir rol oynaması bekleniyor. Ayrıca antik Deniz İpek Yolu mirasını temel alan yeni deniz güzergahları oluşturulmasını teşvik etme potansiyeli bulunuyor" dedi.

Çin Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Li Jinzao, zirvede yaptığı konuşmada, Kuşak ve Yol üzerindeki

uluslararası turizmin, küresel toplamın yaklaşık yüzde 70'ini oluşturduğunu söyledi.

Li'nin verdiği bilgiye göre, 2016-2020 döneminde Çin'e Kuşak ve Yol üzerindeki ülkelerden 85 milyon turist gelmesi bekleniyor; bu ülkelere gidecek Çinli turist sayısının da artması bekleniyor.

Çinli akrobatlar birinci oldu

ÇİN'İN orta kesimndeki Hunan eyaletinden bir akrobat topluluğu, 1 Haziran'da uluslararası bir sirk sanatları yarışmasında birincilik ödülünü aldı. Hunan Akrobatik Sanat Tiyatrosu'ndan topluluk, Ulusal Ukrayna Sirki'nde düzenlenen üçüncü Kiev Uluslararası Sirk Sanatı Gençlik Festivali Altın Kestane'de 12 ülkeden gelen 30 katılımcıyı geçmeyi başardı.

Topluluk üyelerinden Liu Yang, ekibinin elde ettiği zaferin zorlu bir çalışma ve uzun hazırlıkların sonucu olduğunu söyledi. Lui, "Performanslarımızı hazırlamak için 1.5 yıl boyunca hiç durmadan çalıştık. Antrenörlerimiz gece gündüz bize eşlik etti ve bu sayede bugünkü başarıya ulaştık" dedi.

"Çin akrobatlık okulu, en eski ve en güçlü okullardan biri. Onlardan öğreneceğimiz çok şey var" diye konuştu Ulusal Ukrayna Sirki'nin direktör Lyudmila Shevchenko, "Bizim de performanslarımız güçlüydü ama Çin'in her şeyi özeldi—tarzı, müziği". Üç günlük etkinlik sırasında Çin, Ukrayna, İsviçre, İsrail, Belarus ve Avrupa Birliği ülkelerinden gelen sirk profesyonelleri ve amatör göstericiler, dört yaş grubunda verilecek 12 madalya için yarıştı.

Yarışmacılar toplam 52 gösteri sahneledi ve bunlarda jonglörlük ve akrobatlık yeteneklerini sergiledi. Çinli topluluk, özellikle, etkileyici eğilme ve nefes kesici amuda kalkma performansıyla izleyicileri büyüledi.

Yabancıların Çince sınavı

EĞİTİM Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, 2017'de Çince dil sınavlarına giren yabancıların sayısı 2016'ya kıyasla yüzde 8.33 artarak toplam 6.5 milyona ulaştı. Bakanlığın kıdemli yetkililerinden Tian Lixin'in basın toplantısında ifade ettiği gibi, bu büyüme Çince'nin daha uluslararası bir dil haline geldiğini gösteriyor.

Tian'ın verdiği bilgiye göre Çin, 2017'de 130 ülke ve bölgedeki bin 100 yerde Çince dil sınavı yaptı; bunların 34'ü 2017'de eklendi. Ayrıca 2017 yılında dünya genelindeki Konfüçyus Enstitüleri'nin sayısı eklenen 14 yeni kurumla toplam 526'ya ulaştı. "Konfüçyüs derslikleri"nin sayısı da 40 adet arttı ve toplamda bin 113'ü buldu.

Çince öğrenenlere burs

ÇİN Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu tarafından Çince öğrencileri için verilen burslar İstanbul Shangri La Hotel'de düzenlenen bir törenle dağıtıldı. Burslar, çeşitli üniversitelerde ve Türk Çin Kültür Derneği'nin Çince eğitim merkezi olan Lotus Eğitim Kurumları'nda eğitim gören çok sayıda öğrenciye verildi.

Burs almaya hak kazanan 55'i Türk, 4'ü Çinli toplam 59 öğrenciye sertifikaların verildiği törende konuşan Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Cui Wei, Çin'e ilgi gösteren ve Çince öğrenmek isteyen öğrencilere burs verildiğini belirtti. Wei, "Bizden burs alan, Çin'e ilgi gösteren ve yetenekli olan bu insanların sonraki dönemlerde Çin ve Türkiye arasındaki ilişkileri daha da geliştireceklerine inanıyoruz" dedi. Türkiye'de göreve başlayalı 22 yıl olduğunu dile getirerek iki ülke arasındaki ilişkilerin bu süreç içinde oldukça büyük ilerlemeler kaydettiğini belirten Wei, ilk göreve başladığı dönemlerde yıllık ticaret hacminin sadece birkaç yüz milyon dolar olduğunu şimdi ise 30 milyar dolar civarında olduğunu vurguladı. Yatırımların ise 22 yıl önce neredeyse yok denecek seviyede olduğunu, şimdi ise sadece bir yatırımın bile 1 milyar 700 milyon doları bulduğunu vurguladı.

Kargoda büyük ortaklık

TÜRK Hava Yolları'nın (THY) kargo taşımacılığındaki hava kargo markası Turkish Cargo ile Çinli ekspres kargo devi ZTO ve Hong Konglu PAL Air önemli bir anlaşmaya imza attı.

Ortaklık anlaşmasını THY Yönetim Kurulu Başkanı M. İlker Aycı, ZTO Express Başkanı Mei Song Lai ve PAL Air Ltd.'nin Yönetim Kurulu Başkan Vekili Vivian Lau imzaladı. Aycı "Çin ve Türkiye'nin en büyük markaları arasında gerçekleşecek çok önemli bir ortaklık anlaşmasını imzaladık" dedi.

Ortakların kapıdan kapıya hizmetle özellikle küresel e-ticaret pazarına odaklanacağını belirten Aycı, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bu ortaklıkla beş yıl içerisinde 2 milyar ABD Doları gelir sağlamayı hedefliyoruz. E-ticaretteki talebe paralel olarak bu büyümenin de kademeli olarak artmasını öngörüyoruz."

Hava oyunları onlara emanet

ÇİN Hükümeti, 2019 Ağustos ayında ilk kez düzenleyeceği "Guizhou Uluslararası Hava Oyunları" organizasyonunu Kadri Tuğlu, Celal Yıldız ve Ahmet Sadıç'tan oluşan Türk ekibine verdi. Sadıç, gazeteci Ahmet Aydın Akansu'ya Çin'de düzenlenecek hava oyunları hakkında şu bilgiyi verdi: "Fly Türk firmasının ortağı Çinli Lei Ye'nin girişimleri ile Çin Hükümeti ülkelerinde yamaç paraşütü hava oyunları düzenlememizi teklif ettiler. Çin'in en büyük şehirlerinden biri olan ve yamaç paraşütüne uygun olan Guizhou kenti seçildi. Ağustos ayında yapılacak hava oyunları üç farklı bölgede 8 gün sürecek. Hava oyunlarının organizasyonunu 19 yıldır Ölüdeniz hava oyunlarının başında bulunan Kadri Tuğlu, yüzlerce yamaç paraşütü pilotu yetiştiren ve Ölüdeniz Profesyonel Yamaç Paraşütü (Tandem) Pilotları Kooperatifi Başkanı Celal Yıldız yarışmaya katılacak pilotlarla, ben de yamaç paraşütü pistleri ve alt yapı çalışmalarından sorumlu olacağım."

Elektra'dan Çin açılımı

TRANSFORMATÖR, reaktör ve enerji kalitesi gibi çözümlerin üreticilerinden olan Elektra Elektronik, ihracat yaptığı 54 ülkeye Çin'i de kattı. Elektra Elektronik'in Çin'e yaptığı ihracat, cirosunun yaklaşık beşte birini oluşturuyor. Elektra Genel Müdürü Armağan Şakar ürünlerinin Çin Demiryolları, Guangzou Atık Su Projesi gibi çok önemli projelerde kullanıldığını hatırlattıktan sonra şunları söyledi: "Çözümlerin tasarımını ve üretimini kendi insan kaynaklarımızla gerçekleştiriyoruz. Firmamız senelerin getirdiği bilgi birikimi ve tecrübesiyle Türkiye'nin gerçek anlamda Ar-Ge yapan firmaları arasında da ön sıralarda yer alıyor. 2018 yılı içinde toplam ihracatımızın geçtiğimiz yıla oranla yüzde 20 oranında artış göstermesini bekliyoruz."

Türk-Çin Dostluk Umut Yıldızları heyetinden 10 Türk öğrenci, öğretmenleri eşliğinde Çin Ulusal Sanat Müzesi'nde (NAMOC) geleneksel kaligrafi ve resim sanatıyla tanıştı.

Pekin Üniversitesi Guanghua İşletme Fakültesi'nde EMBA Programı okuyan lisansüstü öğrencileri iki yıllık eğitimlerini tamamlayarak mezun oldular.

Henan eyaletinin Luoyang kentindeki Laojunshan Dağı'nda "Yaz Sıcağından Kaçma Etkinliği" düzenlendi. Dağın iki bin metre yükseklikteki yaya yolunda büyük bir ziyafet verildi ve halka ücretsiz yemekler sunuldu.

Chendu kentinin Jiuyanqiao barlar sokağında Dünya Kupası heyecanı yaşandı.

Songshan Shaolin Tapınağı'nda Wushucuların Buluşması adlı etkinlik, Henan eyaletinin Dengfeng kentinde bulunan Songshan Dağı'ndaki Shaolin Tapınağı'nda düzenlenen törenle başladı.

Çin'in Anhui eyaletinde bulunan, Dünya Kültürel ve Doğal Mirası, Dünya Jeolojik Parkı unvanına sahip Huangshan Dağı Turistik Alanı'nda günbatımı. Turistler, bu güzel manzarayı ölümsüzleştirmek için fotoğraf makineleri ve cep telefonlarıyla fotoğraf çekiyor.

14. Çin Uluslararası Animasyon Oyunları Fuarı (CCG EXPO 2018), Şanghay'daki Dünya EXPO Sergi ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Fuar 5 gün sürdü.

Almanya'nın Hamburg kentinden kültür elçileri, 53 günde Avrasya kıtasını kat ettikten sonra Çin'in Şanghay kentine ulaştı. Çeşitli çevrelerden gelen 56 Alman kültür elçisi, 2018 Hamburg-Şanghay İpek Yolu Otobüs Turu adlı etkinlik kapsamında, 18 Mayıs günü Hamburg kentinden yola çıktı. 8 ülke ve 13 bin kilometre yol kat eden Alman kültür elçileri, 6 Temmuz'da seyahatin son durağı Şanghay'a ulaştı.

Qingdao kentinin Fushan Körfezi'nde ışık gösterisi.

Dördüncü sanayi devrimine selam!

Dördüncü sanayi devriminin dalgaları dünya imalat sektörünü daha önce görülmemiş bir güçle dövüyor. Bu durum eşi benzeri olmayan düzenleme ve değişiklikleri zorunlu kılıyor. Ülkeler sanayilerini geliştirerek, inisiyatif alıp, dönüşümde istikrar ve büyümeyi korumak için ulusal stratejiler geliştiriyor.

ZHU SENDI

ÖRNEĞİN ABD, ileri imalattaki liderliğini sürdürmek amacıyla 2011'de İleri İmalat Ortaklığı'nı (İİO) uygulamaya koydu. Daha sonra da ülkeyi yeniden sanayileştirmeyi ve imalat sanayini tekrar güçlendirmeyi taahhüt etti. Benzer şekilde, Almanya Yüksek Teknoloji Stratejisi 2020'yi hazırladı. İngiltere ise Öngörü Projesi'ni başlattı, Japonya Nesnelerin Interneti ve robotbilimin geliştirilmesine dair planlar açıklarken, Fransa Geleceğin Sanayisi girişimini uygulamaya koydu. Kore Cumhuriyeti (Güney Kore) de gelecekte büyümeyi ivmelendirecek bir plan üretti. Bunların tamamı, daha yüksek hızlı bir kalkınma arayışı doğrultusunda yerli imalatçıları geleceğe hazırlamayı amaçlıyor.

Çin'in imalat sektörü, hacim itibarıyla dünyanın en büyüğü ama performans, verimlilik, kalite, sanayi yapısı, enerji tüketim oranı ve sürdürülebilir kalkınma kapasitesi itibarıyla gelişmiş sanayileşmiş ülkelerin çok gerisinde. Çin'in rota değişikliğine giderek hacim ve büyüme hızını artırmaktan kalite ve performansı iyileştirmeye, yüksek hızlı kalkınmadan yüksek kaliteli kalkınmaya geçiş yapması gerekiyor. Çin imalatı ancak bunu yaptığı takdirde sürdürülebilir kalkınmayı yakalayabilir, ulusal ekonominin merkezi unsuru olmaya devam edebilir ve küresel imalatta Çin'in uluslararası statüsüyle oranlı bir konum kazanabilir.

2013'te Çin Mühendislik Akademisi, gelişmiş ve sanayileşmiş ülkelerde imalat sektörünün gelişimine dair küresel trendleri araştırdı. Çin imalatının mevcut sorunları, konuyla ilgili stratejiler, önlemler ve büyük teknik ilerlemelerin etkileri hakkında yüzden fazla akademisyen bir çalışma yürüttü.

Made in China

Bu araştırmayı temel alan Çin hükümeti, Mayıs 2015'te Made in China 2025 planını yayımladı. Çin bu planı uygulayarak 30 yıl içinde şu hedeflere ulaşmayı umuyor: Enerji tüketiminin azaltılması, verimliliğin artırılması, çevre etkilerinin hafifletilmesi, teknik yenilik kapasitesinin güçlendirilmesi, sanayi yapısının optimize edilmesi, üretim organizasyonunun iyileştirilmesi, bilişimleşme ile sanayileşme arasındaki entegrasyonun hızlandırılması, uluslararası işbirliğinin genişletilmesi. Bütün bu alanlarda sağlanacak ilerlemeyle Çin imalat sektörünü dönüştürecek ve terfi ettirecek, rekabet gücünü artıracak ve dünyanın önde gelen imalatçılarından biri haline gelecek.

Çin bu hedefleri hayata geçirmek için beş projeye start verdi. Bunlar, imalat yenilik merkezleri kurulması, akıllı imalat, çevreci imalat, sağlam bir sanayi temeli oluşturulması ve yüksek teknoloji ekip-

ZHU SENDI, Çin Makinacılık Sektörü Federasyonu'na bağlı uzman heyetinin onursal direktörü.

Made in China 2025 planı doğrultusunda Çin'in otomobil sanayii yeni bir teknik yükseltme sürecinden geçiyor.

man imalatında yenilikler olarak sıralanıyor. Ayrıca kalite ve hizmetlerin iyileştirilmesi için iki kampanya başlatan Çin, imalat sektörlerinde çalışan profesyoneller için gelişim planları hazırladı. Bilişim teknolojisi, yeni malzemeler ve ilaç sektörleri için kalkınma hedefleri belirledi.

Made in China 2025 planına göre, Çin imalatının gelişimi, yenilik öncülüğünde, güçlü bir sanayi temelini ve yüksek kaliteyi esas alarak, akıllı imalat, çevreci imalat ve hizmet odaklı imalata odaklanacak. Bu yol haritası, Çin imalatının sorunlarını doğrudan çözmeye çalışacağı ve sistemli bir şekilde birden çok cephede ilerleme sağlayacağı anlamına geliyor. Nihai hedef, sektörü bir bütün olarak terfi ettirmek ve cesaretle ileriye, dördüncü sanayi devrimine doğru atılmak. Made in China 2025 planı, Başkan Şi Jinping'in herkes için yenilikçi, koordineli, çevreci, açık ve paylaşıma dayalı kalkınma vizyonuna somutluk kazandırıyor ve Çin imalatının arz kapasitesini güçlendirmek için atılmış stratejik bir adım olarak görülüyor.

Bu planın başarıya ulaşması için şu dört konu özellikle çok önemli: İlk olarak tüm alanlarda reformların derinleştirilmesi. Kurumsal yeniliklerle işletmelerin atağa geçmesi sağlanmalı ve üretim güçleri geliştirilmeli. İkinci olarak piyasanın kaynak tahsisinde belirleyici bir rol oynamasına, hükümetin işlevini daha iyi yerine getirmesine imkan tanınmalı. Yeniliği ve girişimciliği teşvik etmek için iyi bir iş ortamı yaratılmalı. Üçüncü olarak yenilik kapasitemizi daha da artırmalı, sanayinin gelişimini yenilikle ivmelen-

23 Nisan 2018'de ilki düzenlenen Dijital Çin Zirvesi'nde bir çok konuşması Made in China 2025'ten bahsetti.

dirmeliyiz. Eski büyüme motorlarının yerini yenilerinin alması sağlanmalı. Dördüncü olarak dünyaya daha fazla açılmalı, adil ve kazan-kazana dayalı uluslararası işbirliği yürütülmeli. Çin imalatının uluslararası rekabet gücünü artırırken küresel imalatın evrimine de katkıda bulunulmalı.

Made in China 2025 planına göre, Çin açık bir ortamda piyasanın hakim rol oynamasını, imalatçıların enerji ve gayretinin artmasını sağlayacak. Genel yurtiçi ve uluslararası işbirliği sayesinde fikri mülkiyet haklarını daha iyi koruyacak, imalat sektörünün yenilik ve arz kapasitesini artıracak.

Çevreci üretim yükselişte

Üç yıldır uygulanmakta olan Made in China 2025 planı ilk meyvelerini vermeye başladı. Her sektörde ve Çin'in her yerinde imalatın ulusal ekonomi açısından taşıdığı öneme dair bilinç arttı. Akıllı ve çevreci üretimde cesaret verici bir ilerleme kaydedildi. Ayrıca yenilik yeteneği güçlenirken sanayinin dönüşümü ve terfisinin yanı sıra büyüme motorlarındaki değişim hızlandı. Bu da belirli sektörlerin yenilik ve arz kapasitesinde kayda değer bir artış sağladı.

2012'den bu yana Çin temel imalat gücü göstergelerinde üst sıralara tırmandı. Bunların arasında birim imalat katma değeri başına düşen uluslararası patent sayısı, Ar&Ge yatırımı, imalat sektöründeki toplam istihdam içinde araştırmacıların payı, işgücü verimliliği, satış marjı ve ICT (bilişim ve telekomünikasyon teknolojileri) Gelişim Endeksi de bulunuyor. 2015'te Çin'in imalat Ar&Ge girdisi yoğunluğu yüzde 2.01'e ulaşarak beş yıl içinde ilk kez 2 puanın üzerine çıktı.

Deneme amaçlı akıllı üretim programında yer alan girişimlerin üretim verimliliği yüzde 20 artarken, faaliyet giderleri ve defolu ürün oranı yüzde 20, enerji tüketimi yüzde 10 azaldı, ürün geliştirme çevrimi yüzde 30 kısaldı. Bu şirketler, dördüncü sanayi devriminin ön saflarında yer aldığı gibi henüz sürecin erken aşamalarında bulunan muadilleri için de birer ilham kaynağı haline geldi.

Çin'de Made in China 2025 planına her tür mülkiyet yapısına—devlete ait, özel, yabancı sermayeli—sahip şirket katıldı ve hepsi bunun faydasını gördü. Çin'de faaliyet gösteren birçok yabancı şirket otomasyon işinde hızla büyürken akıllı imalatta kullanılan yabancı markalı ekipmanların Çin pazarındaki mevcudiyeti genişledi. Sanayi robotları örneğine baktığımızda: 2016'da Çin'de 42 bin 963 adet çok eklemli robot ve 9 bin 553 adet SCARA robotunun satıldığını görüyoruz. Söz konusu rakamlar, önceki yılla karşılaştırıldığında sırasıyla, yüzde 25.2 ve yüzde 51.9'luk artış

anlamına geliyordu. Bunların Çin pazarındaki payları da yine sırasıyla, yüzde 78.5 ve yüzde 88.7 oldu.

Önümüzde zorlu yol var

Dürüst olmak gerekirse, Çin imalatı bir bütün olarak hacme dayalı eski büyüme modelinden vazgeçebilmiş değil. Niceliksel artıştan niteliksel iyileşmeye geçiş de sorunsuz ilerlemiyor. ABD, Almanya ve Japonya gibi dünyanın önde gelen imalatçı ülkeleriyle kıyaslandığında Çin'in hala kalite, verimlilik, yapısal optimizasyon ve sürdürülebilir kalkınma anlamında iyileştirmesi gereken çok şey var. Bu nedenle Çin imalat sektörünün önümüzdeki yıllarda da kalite ve verimliliği artırmaya odaklanması gerekiyor.

Made in China 2025 planının uygulanması, ilgili tüm tarafların desteğiyle Çinli imalatçıların üstün gayretleri sayesinde somut sonuçlar verdi. Planın başarısı, dördüncü sanayi devrimi, yeni teknolojiler, uzun vadeli yeniliğin yanı sıra açık bir ortamda Çinli ve uluslararası şirketler arasında eşit koşullarda kazan-kazana dayalı işbirliğine kucak açmanın bir sonucu.

Plan, Çin imalatının gelişiminin doğrultu ve hedeflerini belirlerken dünyanın dört bir yanındaki imalatçılar arasında karşılıklı ilişki ve işbirliğine yönelik yeni fırsatlar yaratarak herkes için ilerlemenin önünü açıyor. Çinli imalatçılar, son yıllarda Almanya, Japonya, ABD ve İngiltere'deki muadilleriyle kapsamlı ve çeşitlendirilmiş temaslar yürüttü. Made in China 2025 planı kapsamındaki programlar ve Çin imalatının dönüşümü ve terfii için başlatılan seferberlik yabancı imalatçılara iş fırsatları ve yeni pazarlar sundu, sunmaya da devam edecek. Made in China 2025 planının uygulanmasında ilerleme kaydedildikçe, Çin'in ileri imalatçı ülkelerle karşılıklı ilişki ve işbirliğinin daha canlı ve verimli hale gelmesi bekleniyor. Bu da şirketlerin birbirinden öğrenmesine ve süreçten karşılıklı istifade etmesine imkan tanıyacak.

Belirli yabancı kuruluşlar, Made in China 2025 planı hakkında hatalı bir mantık, hakkaniyetsiz bir akıl yürütme ve çifte standartlar kullanarak önyargılı kestirimlerde bulundu. Birleşik Devletler Ticaret Temsilciliği'nin (USTR) açtığı Madde 301 soruşturmasının tespit raporu, plana geniş yer ayırıyor ama plan hakkında gerçeklere aykırı çıkarımlarda bulunuyor. ABD raporu temel alarak havacılık, uzay, iletişim ve makinacılık gibi sektörleri kapsayan bin 300 Çin malına yüzde 25 gümrük vergisi uygulanmasını önerdi. Bu hamle ilgili ürünlerin ABD pazarındaki rekabet gücünü etkileyecek ve üreticilerine finansal hasar verecek olsa da Çin'in karşı önlemleri de Amerika'nın belirli sektörlerine darbe indirecek.

Kaynak: *Made in China 2025 Ulusal Örnek Alanları Kurulmasına İlişkin Tebligat*

Made in China 2025 planı, Çin imalatının uluslararası rekabet avantajını keskinleştirecek. Dördüncü sanayi devriminin beraberinde getirdiği fırsat ve meydan okumalara kucak açarak, bu süreçte sağlanan teknik ilerlemelerden faydalanarak Çin imalat sektörü dönüşümünü ve yeni büyüme motorlarına geçişini ivmelendirecek, yenilik ve arz kapasitesini daha da güçlendirecek ve Çin'in tüm engellere karşın önde gelen bir imalat ülkesi olma hedefine doğru istikrarlı adımlarla yürüyecek.

İnternet güvenliğinin muhafızı

Bilim ve teknolojinin hızla gelişmesi sayesinde Çin'de internet neredeyse her eve girdi. İnternet'in artık bilgisayarlarımız, akıllı telefonlarımız ve ev aletlerimizle iç içe geçtiği bir ortamda, geçmişte o olmadan nasıl yaşadığımızı tahayyül etmek bile zorlaşıyor.

NAN BEIBAO

ÇİN'DE normal birgün, telefondan WeChat uygulamasını kontrol ederek başlıyor. Bir çok insan, arkadaşlarımızın hayatlarına açılan kapı olmanın yanı sıra dünyadaki gelişmeleri öğrendiğimiz yer işlevini gören uygulamanın en yeni güncellemelerini kontrol etmek için sabırsızlanıyor. İşe giderken harita uygulamaları trafik sıkışıklıklarından kaçınmamıza yardımcı oluyor. İnsanlar günlük işlerinde arama motorları, e-postalar, telekonferanslar, sesli mesajlar ve video klipler kullanıyor. Yatmadan önce internet'ten TV dizilerini izliyor, hatta popüler alışveriş uygulamalarından bir şeyler satın alıyor. Akıllı telefonlarımıza o kadar bağımlıyız ki bütün bu teknoloji olmadan hayatımızın neye benzeyeceğini tasavvur etmek neredeyse imkansız.

İnternet, en başta sanal dünyanın inşaatçıları, itfaiyecileri, doktorları olarak faaliyet gösteren mühendisler sayesinde hayatımızı çok kolaylaştırdı. Bu insanlar daha hızlı ve daha istikrarlı bir internet geliştirerek, sayısız arızayı gidererek bize birinci sınıf hizmet sunuyor. Katkılarına paha biçmek imkansız. China Unicom'un Shenyang biriminde kıdemli ağ mühendisi olarak çalışan Chen Lei bunlardan biri. Shenyang Unicom'daki görev süresince internet uzmanı ve ustası gibi birçok unvana sahip olan Chen, 17 yıldır Shenyang'da yüz binlerce kullanıcının internet güvenliğini sağlamaya çalışıyor.

Fikirler geliştirdi

17 saniye iki bilgisayar komutunu yazmak için fazlasıyla yeterli bir zaman ancak Chen Lei 17 yıldır bunları ne zaman ve nereye yazacağının uygulamasını yapıyor. Neredeyse 20 yıl önce Liaoning Posta ve Telekomünikasyon Eyalet Okulu'ndan mezun olan Chen, China Unicom'un Shenyang biriminde bilgisayar odası teknisyeni olarak çalışmaya başlamış. Yaptığı işin çok sıkıcı olduğunu itiraf eden Chen, buna rağmen öğrenebileceği her şeyi öğrenmek için elinden geleni yapmış ve tamamen bilgisayar bilimlerine odaklanmış. "Chen buraya geldiğinde henüz 19 yaşındaydı ama çok istekliydi ve hiçbir zaman geride kalmadı" diye anlatıyor o günleri internet hizmeti mekrezindeki yöneticisi.

Gün içinde yoğun bir çalışmanın ardından işten sonra Chen bilgisayarlar hakkında yazılmış kitapları okumaya kendini öylesine kaptırırmış ki geceleri sadece birkaç saat uyurmuş. Bütün yorgunluğuna rağmen işte geçmişten gelen teknik sorunları çözmek için yaratıcı fikirler geliştirmekten de geri durmazmış. Bir sünger gibi etrafında olan biten her şeyi emen Chen, sürekli yeni bir şeyler öğrenirmiş. Tam zamanlı çalışmasına karşın 2004'te Jilin Üniversitesi'nden yarı zamanlı öğrenci olarak bilgisayar ve iletişim mühendisliği lisans derecesi almış. 2006'da şirket kendisine İnternet Yönetim ve Bakım Merkezi'nde yeni bir görev teklif etmiş ve burada çoğunlukla geceleri çalışarak uzmanlığını daha da geliştirmiş. 2009'da dünyada alanının en saygın yetki belgelerinden biri olan CCIE-SP sertifikasını almış. O dönemde söz konusu sertifi-

Chen Lei (soldan birinci) ve özel ekibinin üyeleri araştırma sonuçlarını test ediyor.

kaya uygun görülenlerin sayısı 2 bini geçmiyormuş.

Cisco uzmanlarından Pavel Fefelov, Chen'in yeteneklerinden çok etkilenmiş. Chen daha o günlerde şirketinin temel direklerinden biri haline gelmiş, keskin zekası, bilgi birikimi ve teknik yetenekleri sayesinde. 2015'te China Unicom bilişimdeki en yeni tekniklerden biri olan IPv6'yı denemeye karar vermiş. Uzmanlar tam işlerini bitirmek üzereyken zorlu bir engelle karşılaşmış. Sağlam bir teorik temele ve zengin deneyime sahip Chen, 20 dakika içinde yazdığı iki komutla başlangıçta aşılamaz gibi görünen sorunu kusursuz bir biçimde çözmüş. Chen'in katkıları sayesinde China Unicom, IPv6'yı şirketlerin ve kamu kuruluşlarının internet'te kullanımına sunan ilk yerli operatör olmuş.

Büyük yenilikler

Chen Lei'nin çalıştığı İnternet Yönetim ve Bakım Merkezi, Shenyang ağının beyni. Chen'in sorumluluğu, faaliyetlerin sorunsuz devam etmesi için ortaya çıkan sorunları çözmek ve daha da iyileşmesini sağlayacak yenilikleri uygulamak. 2007 başlarında, Shenyang'ın 2008'de düzenlenecek 29. Olimpiyat Oyunları sırasında futbol maçlarına ev sahipliği yapacağı açıklandı. Şehri ziyaret edecek çok sayıda sporsevere hizmet vermek amacıyla Chen'in şirketi ağının çekirdek ve yakınsama katmanlarını terfi ettirmeye ve yeniden oluşturmaya karar verdi. Ancak sıradan operatörler bunun üstesinden gelecek yeteneğe sahip değildi. Chen'e ekibiyle birlikte bunu yapıp yapamayacağı sorulduğunda, olumlu ve kesin bir yanıt verdi; hatta bu işi uzun süredir yapmak istediğini söyledi. Chen ve ekibi, 120 gün boyunca gece gündüz çalışarak, üstelik hiçbir tecrübeye sahip olmadan bu işin üstesinden gelmeyi başardı.

2012'de ciddi sorunlara yol açabilecek potansiyel riskleri kontrol ederken çok sayıda etiket dağıtım protokolünde (LDP) bir şeylerin yolunda gitmediği keşfedildi. Bunun nedenlerini bir an önce, hem de Shen-

Chen Lei, en küçük bir boş zamanında bile derin araştırma geliştirme çalışmalarına dalan gayretli bir çalışan.

yang'daki milyonlarca internet kullanıcısının başına bela olmadan açığa çıkarmak zorundaydılar. Potansiyel sorun karşısında ne yapacağını bilemeyen şirket çalışanları, Chen'den yardım istedi. Chen 15 dakika içinde önce bir beyin fırtınasıyla sorunun kaynağını belirledi, sonra da arızayı giderdi. Chen'in çalıştığı merkezin genel müdürü Zhang Hongyan'a göre, bu tür sorunların çözümü internet'in yapısına ve kullanılan ekipmana aşinalıkta yatıyor ve bunu yapabilecek tek kişi de Chen Lei.

2015'te geleneksel IP kiralık hatlarının yetersizliklerini telafi etmek amacıyla Chen PON'u esas alan özel bir mod geliştirdi. Bu, özel kiralık hattın açılmasını tamamen otomatik hale getirdi ve kullanıcı erişimiyle ilgili büyük bir sorunu ortadan kaldırdı. Chen ayrıca AAA sertifikasyonu ve kaynak sistemleriyle arayüzlenen BRAS'a bir sanal çevirme tekniği uyguladı ve özel hat işinde formları otomatikleştirdi. Bu, şirkete optik kabloda yüzde 90, insan kaynaklarında yüzde 100, adres kaynaklarında da yüzde 75 tasarrufa gitme imkanı sağladı; ayrıca hizmet başlatma için gereken süreyi yüzde 97 kısalttı. Kısa bir süre sonra Çin, "Eve Fiber" (FTTH) stratejisini yayımladı. Shenyang Unicom'un kurduğu sağlam temel sayesinde China Unicom pazarı hızla ele geçirdi ve bu alanda rekabet gücü yüksek şirketlerden biri haline geldi.

Önemli olan ekip çalışması

Birçok sorunu kısa sürede çözmeyi başarsa da Chen şirketin büyüklüğünün yegane garantisinin ekip çalışması olduğunu fark etti. Chen'in meslektaşı Mu Feng'e göre, Chen bildiği her şeyi kendisine gelen herkesle paylaşmaya hazır. Chen'in rehberliğinde sayısız bilgisayar mühendisi çalışma gruplarına sıradışı katkılar yaptı.

10'u aşkın insandan oluşan ekibinde Chen Lei ve meslektaşı Chen Xiaobin, China Unicom'un B Düzeyi Yeteneği ünvanına sahip; bu ulusal bir onur (ülkede sadece 55 kişiye bu unvan verildi). Sekiz meslektaşı da China Unicom'un C Düzeyi Yeteneği ünvanına sahip (bu da eyalet seviyesinde bir paye). Chen'in merkezine birkaç ay önce gelen Qiu Rui'ye göre, Chen, ne zaman başı belaya girse kendisine en mükemmel çözümü sunan bir ağabey gibi.

2012'de Shenyang Unicom bünyesinde Chen'in adını taşıyan bir iletişim teknolojisi yenilik iş stüdyosu kuruldu. Burada herkes kendi fikrini dile getirmeye cesaretlendiriliyor ve ekip çalışması el üstünde tutuluyor. Chen Lei kendini bir otorite olarak görmüyor; onun gözünde engin deneyim her zaman sözden üstün. Chen Lei'nin stüdyosu ortak bir çabayla bir dizi yenilikçi projeyi hayata geçirdi. Stüdyo ilk kurulduğunda Chen Lei ve ekibi, maliyet tasarrufu sağlamak amacıyla IPTV için yeni bir yöntem geliştirdi; bu da IPTV platformlarında sunucuların üzerindeki yükü azalttı ve daha önce kullanılan veri trafiğinin yarısı kadar bir tasarruf sağladı. Bu yenilik sayesinde platform kullanıcılarının sayısı 70 binden 140 bine çıktı; IPTV 100 bin kullanıcıya hizmet verebilir hale geldi ve yaklaşık 20 milyon RMB'lik yatırım tasarrufu sağlandı.

Chen Lei için kendini geliştirmek önemli ama bundan da önemlisi ekibin gelişme kaydetmesi. Deneyimli çalışanlar, daha az deneyime sahip olanlara akıl hocalığı yaparak tavsiyelerde bulunuyor ve yardım ediyor. Bu da karşılıklı fayda sağlıyor, ekibe ve şirkete yeni enerji kazandırıyor. Sanal dünyada bir IP çalışanı olarak Chen Lei, Shenyang'da milyonlarca insanın internet güvenliğini koruyor ve deneyimi sayesinde yeni internet profesyonelleri yetiştiriyor. Chen'in mesleğine tutku ve azimle bağlılığı milyonlarca insana fayda sağlıyor.

Bulutların üzerindeki adam

İnternet çağında yeni iş modellerinin ortaya çıkmasıyla birçok yeni meslek doğdu. Dijital bir Çin inşa etme inisiyatifinin en meşagatli dönemini geçirdiği esnada yönetimler, girişimler ve finansal kurumlara yönelik bulut hizmetleri hayatımızın her aşamasına dokundu.

QIU XIAOQIN

INSPUR Group Co., Ltd.'e bağlı Inspur Cloud'un genel müdürü Yan Liang, Çin bilişim sektörünün kıdemli bir üyesi. Geçen yirmi yılda yenilikçilik ve mükemmeliyetin peşine düşen Yan, bulut bilişim çözümü ve bulut hizmetleri tedariki alanında lider şirket Inspur Cloud'un inşasında ekibine tam anlamıyla liderlik yaptı. Yan, bu konuda 'zanaatkar ruh' olma özelliğini halen sürdürüyor.

Çin'in en eski bilişim şirketlerinden biri olan Inspur, dünyadaki Çince karakterli ilk çağrı cihazını üretmekle kalmadı, Çin'in ilk mikro sunucusu, ilk 32 çıkışlı üst sınıf arızalanmaz bilgisayarını da üretti. Ayrıca PB (petabayt) seviyesinde yığınsal belleğini ve bir merkezi işlemci anahtar uygulaması olan Tiansuo K1 sistemini geliştirerek Çin'in bilişim sektörünün kalkınmasına öncülük yaptı.

2010'da Inspur, Çin'de In-Cloud stratejisini duyurdu. Yan Liang, yetenekli ve sıkı çalışan 50'den fazla çalışan olan bir ekibe işin sıfırdan kurulmasında liderlik etti. Ekibi bugün ülkenin dört bir yanında kurulan bulut bilişim veri merkezleri ile birlikte geniş bir yelpazede bulut ürünleri ve hizmetleri sağlayabiliyor. Yan, "İlk üç yılı bulutun ne olduğunu ve ne yapabileceğini anlamak için çalışarak geçirdik" diye anlatıyor o dönemi.

2011'de Inspur, Shandong eyaletinin başkenti Jinan'ın yerel yönetimi ile stratejik işbirliği anlaşması imzaladı. Takip edecek standartlar, yasalar ile düzenlemeler olmaksızın Yan ve ekibi, deneme-yanılma yoluyla Asya'nın en büyük dördüncü nesil bulut bilişim veri merkezini 2014'te Jinan şehrinde kurdu.

21 bin 600 metrekarelik alana kurulu olan veri merkezi, 24 saat güvenlik izlemesi ve dokuz adet güvenlik kapısına sahip. Yan'ın ekibi günümüzde burada, Shandong'daki yerel yönetimlere, girişimlere güvenilir ve sağlam bulut hizmetleri veriyor.

Bulut bilişim veri merkezi, sadece bir sunucu odası veya basit bir veri merkezi değil, burası toplumun yeni altyapısı. Çünkü bir bulut veri merkezi hükümetlerin, girişimlerin, bireylerin veri ve bilgilerini barındırıyor. Herhangi bir şeyin ters gitmesi durumunda potansiyel olarak toplum üzerinde devasa bir etkisi oluyor. Bundan dolayı Yan'ın ekibi açısından veri merkezinin daima kesintisiz, hatasız ve istikrarlı çalışması bir gereklilik olduğu kadar aynı zamanda bir meydan okuma. "Geçen birkaç yılda, bütünlüklü bir ürün hattı teşkil eden bulut ürün ve hizmetlerini geliştirmeye odaklandım" diyen Yan'ın daha iyi bulut hizmeti vermek için ülke çapında bulut veri merkezlerinden oluşan ve farklı yerlerdeki merkezlerin desteğiyle daha fazla müşteri memnuniyeti sağlayacak bir ağ kurması gerekiyor.

Talep görüyor

Veri merkezlerinin kuruluşu ve yerleşiminin yanı sıra gerekli kaynakları bulması da yapması gerekenlerin sadece ilk adımı. Bir şirketin bulut sektöründe rekabet gücünü belirleyen şey, entegre ürün ve hizmetler geliştirme yeteneği. Yan'ın girişimlere verilen bulut hizmetleri başta olmak üzere bulut kaynaklı ürünler ve bulut platformlarının geliştirilmesine önem vermesinin nedeni de bu. Yan'a göre, girişimlerin bulut hizmetlerine erişimine ilişkin talep ve şartları çok daha fazla.

Son birkaç yılda Yan, ekibinin idari bulut hizmetleri ve kamusal bulut hizmetleri alanında yazılım geliştirme işini tamamlamasına öncülük etti. Hizmet kalitesini garanti altına almak için Yan ekibine yazılım hatası veya diğer sorunlara sıfır tolerans tanıyan çok sıkı standartlar getirdi. Ekip olarak Gri Sürüm'ün yanı sıra Devamlı Entegrasyon ve Devamlı Yayılım'ı (DE/DY) benimsediler; böylece bulut platformu güncellenirken ticari müşterilere yönelik hizmetlerde kesinti yaşanmayacak. Yan bunu şöyle açıklıyor:

QIU XIAOQIN, gmv.cn'de görev yapan bir gazeteci

Inspur Group Co., Ltd.'e bağlı Inspur Cloud'un genel müdürü Yan Liang, yirmi yılı aşkın bir zamandır gerçek bir zanaatkar ruhuyla ekibine mükemmellik arayışında liderlik yapıyor.

"Araba giderken lastiklerinden birini değiştirmek gibi".

Yan araştırma ve uygulama yılları boyunca, Inspur'un ülke genelinde 50 adet bulut bilişim veri merkezi kurduğunu belirtiyor. Geliştirme ve ekip operasyonlarında ortaya çıkan problemleri zamanında çözmek için Yan yoğun mesai ve çok sayıda iş seyahati yapmış. Uzun saatler boyu çalışmaya, otellerde öğle veya akşam yemeği yerken bir taraftan da telefonda ekiplerle konuşmaya çalıştığını söylüyor.

Yan, "İnsanın üstlendiği işi sevmesi ve işini daha iyi yapmaya çalışması gerektiğine inanıyorum. Bu da kişinin kendisi için yüksek standartlar oluşturmasını, yenilikçiliğe devam etmesini ve yaptığı işe odaklanmasını gerektiriyor" diyor. Bilişim sektörü her geçen gün ortaya çıkan yeni teknolojilerle birlikte hızla büyüyor. Sektördeki güncelleme ve terfi hızına ayak uydurabilmek için ekibin sürekli atılım içinde olması ve yenilikler yapması gerekiyor.

Aralıksız çabalar

Günümüzde Yan'ın ekibi hesaplama, depolama, güvenlik hizmetleri, yapay zeka (YZ) ve işletme yönetimi hizmetleri gibi sahaları kapsayan hizmetleriyle Inspur Cloud'a dönüştü. Inspur Cloud, Çin'de yerel yönetimlere bulut hizmetleri tedarikinde dört yıl üst üste en yüksek pazar payını elde etti.

Yan, Inspur Cloud'un başlıca ürünlerinin güvenlik hizmetleri, YZ ve işletme yönetimi hizmetleri olduğunu anlatıyor. Sağlam güvenlik hizmetlerinin yanı sıra geniş bir gama sahip güvenlik ürünleri bulunan şirket yerel yönetim müşterilerine dayanıklı, güvenli bulut sunucuları ve kullanıcı hesaplarının güvenlik testleri gibi özel hizmetler geliştiriyor. Güvenli bulut sunucusu, geleneksel bulut sunucusunun yerel yönetim müşterilerinin ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde dahili bir güvenlik modülü yüklenmesi yoluyla güvenlik becerileri artırılıp, yükseltilmiş bir versiyonu. Kullanıcı hesaplarının güvenlik testi sistemi, ülke genelinde kendi alanının ilk örneği. Sistem, kullanıcı bilgilerinin çalınması halinde bunu fark edip kullanıcılara şifrelerini değiştirmeleri için zamanında hatırlatmada bulunuyor.

> Yan'ın ekibi, Shandong'daki yerel yönetimler ve girişimlere güvenilir ve sağlam hizmetler sunuyor.

"YZ açısından Inspur Cloud, büyük veri analizinde Inspur Group'un kapasitesine bel bağlıyor, çalışma esnasında insan-bilgisayar işbirliğini ilerleterek ürünleri kendi kendine öğrenme becerileriyle geliştiriyor. Yönetim anlamında, Inspur planlama, kuruluş, operasyon ve devamlılığı sağlama dahil olmak üzere tüm süreci kapsayan hizmetler tedarik ediyor. Buna ek olarak, şirket yerel yönetim müşterilerinin veri tabanlı yönetimi daha iyi anlaması ve buna uyumlanmasına destek olmak için önceki deneyimlere dayanan çeşitli işletme yönetimi sistemleri ile hizmet prosedürleri sunuyor" diyen Yan, ürün ve hizmetlerin geliştirilme-

si sırasında bir dizi patentin onayının alınıp, çeşitli yeniliklere imza atıldığını sözlerine ekliyor.

Yan, "Yeni çağın altyapısı olarak görülebilecek bulut ürünü, yenilikçiliğin de ana mücadele alanı" diyor. Bulut veri merkezlerinin tüm ülke geneline yayılmasından bu yana ekibin sürekli iş seyahatlerine çıkması, uzun mesailer yapması ve sürekli toplantılara girmesi gerekiyor. Amaçları bulut hizmetlerinin yürümesi. Ekibin amiri olarak Yan, proje işbirliği müzakerelerini yönetmek amacıyla sık sık farklı şehirlere gidiyor. Esprili bir şekilde, işinin molasız uçuş yapmaya benzediğini söylüyor.

Yan, bulut sektörünün hızlı büyümesi ve acımasız rekabet karşısında kimsenin gevşememesi gerektiğini ifade ediyor. Onun etkisi altında ekip üyeleri, farklı sorumluluklar üstleniyor. Inspur Cloud'un ürün ve hizmetlerini ortaklaşa geliştirmek için görevlerini iyi bir şekilde yerine getiriyor.

Uzun vadeli hizmetler

Yan, bulut hizmetleri sunmanın daha önce geliştirdiği ürün ve hizmetlerden temel farkının uzun dönemli çaba gerektirmesi olduğuna işaret ediyor. Sundukları hizmetin ürünü teslim ettikleri anda başladığını kabul ediyor.

Yan müşteri takibini de çok önemsiyor. Bir keresinde bir kurumsal müşterinin bir bulut ürününü satın aldığını ve uygulama stratejisini en deneyimli ekibin planladığını anlatıyor. Ürün müşteriye ulaştıktan sonra Yan hizmeti hala geliştirebileceklerini düşünmüş ve müşterilerinin gelecekteki ihtiyaçlarını anlamanın yanı sıra ürünlerinin işlevini geliştirip, daha da rekabetçi kılmak amacıyla ekip üyelerinden birkaçını süreci takip etmekle görevlendirmiş. Güvenli bulut hizmeti gibi güvenlik ürünleri bu şekilde geliştirilmiş.

> Sağlam güvenlik hizmetleri ve geniş bir gama sahip güvenlik ürünleri sunan Inspur Cloud, yerel yönetimlere özel güvenlik çözümleri geliştiriyor.

"Bu bir devridaim makinesi gibi" diyor ve şöyle devam ediyor Yan: "Bulut veri merkezlerinin faaliyeti ve bulut hizmetleri hiçbir zaman durmayacak. Bu da ekibimizin tatiller ve festivallerde dahi aralıksız şekilde çaba göstermesini gerektiriyor".

Yan ve ekibinin çabaları çeşitli madalyalar, sertifikalar ve patentlerle ödüllendiriliyor. Yan gibi profesyonellerin şaşmaz gayretleri ile Inspur Cloud ve tüm Çin bilişim sektörünün gelecekte daha da büyük başarılar elde etmesi bekleniyor.

Inspur'un, sınıfında öncü dördüncü nesil bulut bilişim veri merkezine bir bakış.

Mükemmelin peşinden koşmak

Wang, ülkenin uzay ülküsüne kendini adamış bir ailenin çocuğu olarak 1965'te dünyaya geldi. Kendinden önceki kuşak tarafından delikanlılık çağlarından itibaren mükemmelliği kovalama düşüncesi aşılanan Wang, ilham verici bir başarıya imza attı.

WANG BO

ÇOK sayıda teknolojiye kolayca ve uygun fiyatla erişilebildiği günümüzde, roketlerin uzaya gönderilmesi karşısında önceden duyduğumuz şaşkınlık tarihe karıştı. Ancak Yang Yinyu'nun ekibi için her başarılı roket ateşlemesi ilham verici bir şey olduğu gibi ekipteki her üyeye de gurur ve daha büyük başarılar için coşku veriyor.

Yang Yinyu, "Ateşleme kapsülü aygıtları maytap fünyesine benzer şeylerdir. Onlar olmadan roket başlatılamaz" diye anlatıyor. Onlarca yıldır, Yang Yinyu'nun ekibi, uzmanlıklarını geliştirip sürekli en iyi için çaba göstererek en ince ayrıntıya kadar son derece titiz bir çalışmayla benzer aygıtlar üretmeye adadı kendini.

Ekip, Çin Uzay Bilimi ve Teknolojisi Kurumu'na bağlı olarak Sichuan eyaletinde faaliyet gösteren ateşleme aygıtları üreticisi Chuannan Pyrotechnics Co. Ltd.'in işleme atölyelerinden birinde tezgah işinde uzmanlaşıyor. Elde ettiği olağanüstü başarılardan ötürü 2004'te ekibe lideri Yang Yinyu'nun adı verilmiş.

Teknisyen olarak işgücüne katılmak suretiyle bir yandan kendi kendine tezgah işinin temel kuramlarını öğrenirken, tecrübe sahibi üst rütbeli çalışanlardan edindiği bilgilerle de becerilerini geliştirmek için çok çaba sarfetmiş. Öğrenme ve uygulamayı yaşam boyu süren bir görev addeden Yang, havacılık sektöründe kullanılan ürünlerin tezgah işi ve montajında ustalaşmış, ayrıca kendi alanındaki bir çok yenilikçi çözüme de katkıda bulunmuş.

Kaza geçirdi

Yang şirkette işe başladıktan sadece üç ay sonra, Haziran 1981'de bir kaza geçirmiş. Bir makine kazası nedeniyle sağ orta parmağının ucunu kaybetmiş. "Zımbalama makinesinde çalışan neredeyse herkes parmaklarını en az bir kere yaralıyor" diye anlatıyor bu durumu. O dönem iş nedeniyle olabilecek tehlikelerin daha iyi farkına varmış. Yaşadığı o kazanın ardından, mesai arkadaşlarına işin potansiyel tehlikelerini hatırlatmak amacıyla yaralı elinin bir modelini duvara basmış.

İşinde 37 yılı dolduran Yang, geçmiş uygulamaları gözden geçirdikten sonra güvenli çalışmanın sadece personel deneyimine bağlı olamayacağı, benzer kazaların yaşanmasının önüne geçmek için standardize edilmiş prosedürlerin takip edilmesi gerektiği sonucuna varmış. 2004'te yinelenen soruşturma ve duruşmalardan sonra ekibiyle birlikte standardize edilmiş bir operasyonel prosedür oluşturmuş. O günden bu yana ekip sıfır kaza kaydıyla çalışmış. Ekibin her üyesi için emniyet daima öncelik taşıyor. Yang, "Düzenlemeler ve kurallar sizi bir kutuya hapsetmek için konmuyor, sağlıklı ve eksiksiz bir bedenle emekli olmanızı sağlıyor" diye şakayla karışık tekrar tekrar vurguluyor.

Küçük olsa da patlayıcı aygıtı başarılı şekilde tetiklemek, bir roketin fırlatılmasında "ya hep ya hiç" faktörü. Bu açıdan Yang Yinyu'nun başında olduğu her operasyon, en küçük bir hatadan dahi kaçınmak amacıyla ayrıntılara yönelik titiz bir dikkatle yürütülmüş bugüne kadar. Onlarca yıldır mükemmellik gayretinin yönlendirdiği Yang, "Tek bir tetikleme, aygıtı fırlatmanın tümü açısından hayati önem taşıyor" diyor. Sonuçta ekibinin ürettiği aygıt neredeyse yüzde 100 mükemmelliğe ulaşmış.

Ustalığın ruhunu aktardı

1994'te bir gün şirkete acil bir sipariş gelmiş ancak know-how sahibi tek kişi olan Yang bir iş seyahatindeymiş. Şirketin sıfırdan bir ekip oluşturmak dışında bir seçeneği yokmuş ama o da işe yaramamış. Nihayet Yang apar topar geri dönmek zorunda kalmış. Bu tecrübenin ardından Yang çekirdek teknolojinin tek bir kişi tarafından kontrol edilmemesi gerektiğini anlamış.

2015'te Yang'in ekibi, ulusal beceri geliştirme atölyesi ve bir yetenek kuluçka merkezine dönüştü. Wang Chenglong, atölyedeki genç bir çırak. Yang'in mentorluğunda, daha önce dört işçi gerektiren sı-

WANG BO,
Halkın Günlüğü Online'ın muhabiri

Yang Yinyu, ziyaretçilere ekibi hakkında tanıtıcı bilgi sunumu yapıyor.

kıcı ağır işleri otomatikleştiren bir robot geliştirdi.

Yang, "Atölye ürünleri bensiz dahi üretebilecek kapasiteye sahip" diye belirtiyor.

Atölye üyelerinden Liang Kejuan, Yang hakkında "Bu karizmatik adamın güçlü sorumluluk duygusuna hayranlık duyuyoruz" diyor.

Yang'ın yönetim anlayışının sırrı, her üyeye ilham vermek ve onlara birer yetenek olarak yaklaşmak. Yang, teşviklerle doğru motive edildiği takdirde çalışanların kendine güveninin artacağına ve uzay ülküsüne daha sıkı bağlanacağına inanıyor.

Yang'ın ekibi son yıllarda reddedilen bir toplu sipariş veya insan hatasının neden olduğu kalite kazası olmaksızın yüzde 98'lik onay oranını korudu. Yang ve ekibinin yaptığı aygıtlar, Çin'in uzay ülküsündeki ilerlemeyi ileri taşıyarak çoklu uçuş ve yerde roket testlerine yönelik operasyonel beklentileri karşıladı veya aştı.

Ortak mükemmeliyet duygusu

Uzay sektörüne yönelik tetikleme aygıtının çok yüksek standartlara sahip olması gerekiyor. Böylesi aygıtların üretimine ve araştırma-geliştirme çalışmalarına onlarca yılını veren Chuannan Pyrotechnics, tetikleme aygıtı üretiminin bir "ya hep ya hiç" meselesi olduğunu ileri süren bir ürün kalitesi konsepti geliştirdi. Bu konsepti benimseyen Yang Yinyu, işindeki 30 yıl boyunca aşama aşama bazı yönetim bilgelikleri edinmiş ve ekibini yönetmek konusunda bir dizi kural geliştirmiş. "Bir ekip ağaç gibidir. Ağacın gürlüğü de ekip üyelerinden oluşan dallara bağlıdır" diyen Yang'in yönetim anlayışının kilit formülü, ortak mükemmeliyeti yakalamak için herkese ilham vermek ve herkesi ödüllendirmek.

Yang, verimli bir ekip için üyeler arasında yüksek uyuma sahip bir ilişkinin yanı sıra temel bir ortak mükemmellik kurum kültürünün mevcut olması gerektiğine inanıyor. Pratikte her üye kişisel olarak en iyi olmak için gayret gösterip sonra aynı başarıyı yakalaması için diğerlerine destek oluyor. Sonunda ortak mükemmeliyet gerçekleşiyor.

Bu modelle Yang'in ekibi, liderliğin paylaşıldığı, herkesin yeniliklerde etkin olduğu ve sürece tam kapasiteyle katkıda bulunduğu benzersiz bir kültürel atmosfer geliştirdi. Üyelerin zihin yapısı, kişisel çıkar peşinde koşmaya kilitlenmekten ziyade ekibin ve ülkenin ortak faydasına dönük çalışmaya odaklanmış durumda.

Mevcut iyi yönetim sayesinde ekip, verilen araştırma ve üretim görevlerini başarıyla yerine getirerek verimliliğini sürekli geliştiriyor. Çok yüksek bir çıktıyla beraber, ekip istisnai şekilde düşük red oranlarını sürdürüyor. Etkinlik ve üretim kalitesi üye sayısındaki düşüşe rağmen ilerlemeye devam ediyor.

Maliyet kontrolü açısından ekip verimliliği artırırken tüketimi azaltmak için çabalıyor. Kullanılmış materyalin geri dönüşümü ve kaynakların israfı gibi göstergelere dayanan bir değerlendirme sistemi devreye sokuldu. Her ekip üyesi verimliliğe değer veriyor ve proaktif bir şekilde maliyet kontrolüne katılıyor. Yönetim katından itibaren ekip tüketimin azaltılması için yıllık bir plan formüle ediyor ve maliyetleri en ileri boyutta kontrol etmek için yıl sonu hedeflerinden ekip üyelerinin her birini eşit şekilde sorumlu tutuyor.

Ekip, üyelerini yenilikçiliğin odağında cesur adımlar atmaya ve ürün kalitesini geliştirmeye teşvik ediyor. 2014'te ekip, çoğu ulusal standartlara uygun ve şirkete 500 bin RMB tasarruf sağlayan yaklaşık 50 yeni buluş gerçekleştirdi.

Nükleer enerjide yabancı tekeline son!

Çin tarafından bağımsız olarak geliştirilen üçüncü nesil nükleer enerji teknolojisi, ülkenin imalat kapasitesinin önemli bir sembolü. Bu başarıya söz konusu alanda çalışanların azmi ve öncü ruhu sayesinde ulaşıldı.

TU TIAN*

**TU TIAN China Daily'nin muhabiri*

Bu insanların arasında Çin Nükleer Enerji Enstitüsü'nden (ÇNEE) Wang Guangjin ve ekibi de bulunuyor. Wang halen ÇNEE'nin 2 numaralı enstitüsünün şef yardımcısı. 2005'te doktorasını tamamladıktan sonra elektrik penetrasyon odaları (EPO) geliştirmek üzere ÇNEE'nin nükleer reaktör araştırma ekibine katıldı.

"Üniversitede kimyasal makinalar alanında uzmanlaştım. ÇNEE'ye gelmeden önce, enstitü liderliği enerji santrallarında kullanılan bir cihazın yerel olarak üretilemeyeceğini öğrenmiş. İthalat pahalıymış ve gerekli teknolojiler Çin'e yasaklanmıştı. "Enstitü bunun üzerinde çalışmaya karar vermiş; dolayısıyla benim buradaki ilk görevim EPO geliştirmekti" diye anlatıyor Wang işe nasıl başladığını. Doktora sırasında üzerinde çalıştığı alan —makromoleküler malzemeler— yeni malzemelerin seçilmesi ve uygulanmasında bir takım atılımlar gerektiren bu görevle yakından bağlantılıymış.

Yabancı ülkelerin ilgili teknolojileri bloke etmesinden ve referans tasarım ya da numunelerin olmamasından ötürü Wang ve ekibi işe sıfırdan başlamak zorunda kalmış. Araştırma sürecinde de kendi yolunu kendi çizmek zorunda kalmış.

Wang, 2007 yazında, sıkışık bir takvim ve yetersiz donanım eşliğinde, gündüz tasarım taslaklarını hazırlamış; akşamları da elektrik kablosu üreten bir fabrikada testler yapmış. Sürecin her adımına katılmış, makinanın temizlenmesinden tutun, krank milinin taşlanmasına kadar ve sürekli parametreleri karşılaştırmış. Üzerindeki kaplama malzemesinin tamamen çıkarılması için krank milinin temizlenmesi ve yüksek sıcaklık altında el emeğiyle taşlanması gerekiyormuş. Bir gün işlem esnasında aşırı sıcak bir krank mili masadan düşmüş; Wang hiç tereddüt etmeden mili elleriyle yakalayınca sağ elinde ciddi yanık oluşmuş.

Üç yıl süren deneme yanılmanın ardından Wang ve ekibi, sonunda Çin malı EPO'ların geliştirilmesini sağlayan altı kritik teknolojide uzmanlaşmış. Bu teknolojileri daha da ileri taşımak için bir takım yenilikler yapmışlar ve bu sayede diğer ülkeleri yakalamış, hatta bazı açılardan geçmişler. Çığır açan bu ilerleme, Çin'in bağımsız olarak üçüncü ve dördüncü nesil nükleer enerji teknolojileri geliştirmesi açısından kritik öneme sahip.

Haziran 2010'da Çin'de imal edilen EPO'ların kitlesel üretimine geçildi ve bunlar yerli nükleer enerji birimlerine gönderilmeye başladı. 2015'te İspanyol Tecnatom'un verdiği siparişle Avrupa pazarına açılan Çin malı EPO'lar, Mart 2017'de gerçekleştirilen bir terfiyle üçüncü nesle yükseltildi.

Üretim aşaması

Birçok araştırmacı geliştirdiği numuneleri sınai ölçekte üretim aşamasına getirmekte zorlanıyor. Wang, başarıyla geliştirdiği EPO'ların piyasaya sürülmesinde de baş teknisyen rolünü üstlenip, kendini imalat ve üretim kalitesine vakfetmiş.

Geliştirme aşamasındaki deneyimi sayesinde Wang, genel proje planlama ve teknik planlamayı da yürütmüş. Tüm tasarım, imalat, test ve kalite güvencesi sürecinin standardlaştırılmış bir şekilde işlemesini sağlamış. Ayrıca eğitim kursları tasarlamış; öğretim materyellerini derlemiş; işçilere ürün tasarımını anlamaları ve en iyi sonuca ulaşmaları için dersler vermiş. Ayrıca Wang, üretim sürecini yakından takip ederek ve ilgili tarafların görüşlerini alarak tasarım çıktısı, mühendislik ve değişim kontrolü gibi alanlarda 90'dan fazla teknik makale kaleme almış; ürün tasarımı, imalat, test ve hammaddeye ilişkin sekiz kurumsal standart belirlemiş.

Deneme üretimi sırasında Wang, üretim hakkında bilgi sahibi olmak ve bu süreçte ortaya çıkan sorunları yerinde çözmek amacıyla fabrikada uzun saatler geçirmiş. Her sorunu çok ciddiye almış ve bunların formel üretimden sonra ye-

Wang Guangjin (ortada) ve ekibi.

niden ortaya çıkmasını engellemek için elinden geleni yapmış. Bir yıldan kısa bir sürede üretim süreci uzmanların değerlendirmesinden geçerek piyasaya ticari arz sağlamaya başlamış.

Tıpkı maratoncu gibi

Wang işini bir maratoncu ruhuyla yapıyor. Kendini sürekli sorgulamayı ve sınırları zorlamayı içeren bu ruhun yansımalarını Çin'in bağımsız bir şekilde EPO geliştirmesi sürecinde görmek mümkün Wang'a göre. Hatta Wang'ın geliştirme sürecinde bir maraton ekibi kurduğunu ve bunun liderliğini yaptığını söylemek de mümkün.

"Maraton bir uzun mesafe koşusu olarak büyük dayanıklılık gerektiriyor. Bir ayağını diğer ayağının önüne atmaktan ibaret sıkıcı bir spor gibi görünüyor. Ama aslında bir bilim oyunu; çünkü insan bu mesafeyi ancak titiz, bilimsel ve azimli bir çalışmadan sonra koşabiliyor" diyor Wang ve ekliyor: "Benim işim de aynen böyle. Azim, kararlılık, bilimsel planlama ve titiz uygulama olmadan hiçbir şeyi başarmamız mümkün değil."

EPO araştırma ekibinin üyelerinden Zheng Lanjiang Wang'ın takım arkadaşı. Wang'ın her detayla yakından ilgilenmesi kendisini çok etkilemiş: "İrili ufaklı her sorunda mükemmeli aramamızı şart koştu. Bu da ekibimizin çalışma ortamını şekillendirdi" diyen Zheng sözlerine şöyle devam ediyor: "Üretim şartnamesi el kitabının hazırlanması gayet etkileyici bir örnekti. Teslim etmeden önce sekiz tur tashihten geçirdim. Ekibin tüm üyeleri, hazırladıkları metinleri direktör Wang'ın inceleme sürecinde sorabileceği her soruyu yanıtlayabilecek şekilde tekrar tekrar elden geçirdi.

Kendini zorlamayı ve mükemmeli aramayı gerektiren maratoncu ruhu, Wang ve ekibinin nükleer enerji araştırmaları ve yenilikleri alanında imkansız gibi görünen işlerin birer birer üstesinden gelmesini sağladı. Ekip, EPO'nun yanı sıra bozulmadan-öncesızdır teknolojisini temel alan bir sızıntı takip sistemi, titreşim takip sistemi, CRDM enerji arzı sistemi, sıcaklık ve nem araçları gibi nükleer reaktörlerde kullanılan bir dizi sofistike cihaz geliştirdi ve bunları kitlesel üretim sürecine taşıdı. Çoklu teknik atılımları, ilgili ürünlerin niteliksel olarak daha da ileri taşınmasını, yeni malzeme ve teknolojilerin kullanılmasını sağladı. Ekip şimdiye dek 20'den fazla patent aldı.

Ustalık unvanı

Kısa süre önce "Sichuan Ustası" unvanına layık görülen Wang, belirli bir meslekte sıradışı performans gösteren kişilere verilen bu titri kendine has bir bakışla şöyle yorumluyor: "İnsanlar ustalıktan bahsettiğinde daha ziyade bu ruhun söz ve eylemle sonraki nesillere öğretilmesini kasdediyor. Ama benim çalıştığım kurumda, ekip büyüdüğünde mükemmeliyetçi bir ustalık ortamı yaratmak için söz ve eylemle öğretmenin yanı sıra yordamsal yönlendirmeye ve kurumsal kısıtlamalara ihtiyacımız oluyor. Sadece bunları yaptığımız takdirde ekibin mesleki düzey, tavır ve maneviyat anlamında birliğini sağlayabiliriz."

Wang, söz ve eylemle öğretmenin ustalığın teşviki için zaruri olduğunun farkında. Ama modern işletmelerde çalışanlar için belirlenen şartlar göz önüne alınarak, ustalığın meyve vermesini sağlayacak kurumsal kültürün oluşturulabilmesi için, söz ve eylemle öğretmenin gerekli usul ve kurumlarla birleştirilmesi gerekiyor.

"İçinde bulunduğumuz alan ve nükleer sanayinin doğası, sadece deneyime bel bağlamamamızı gerektiriyor" diyen Wang sözlerini şöyle sürdürüyor: "Azim ve konsantrasyona ilişkin tavır, söz ve eylemle öğretilebilir ama kilit teknolojiler ve asli meseleler öğretilemez. Dolayısıyla yordamsal yönlendirmeye ve kurumsal kısıtlamalara ihtiyacımız var."

Wang ekibinin yenilikler yaratmasıyla ilgili olarak ise şunları söylüyor: "Ustalık ruhunu devam ettirerek kalite kontrolü ve yönetim prosedürlerini daha da iyileştireceğiz. Bu yıl uygulamaya koyduğumuz bir önlem, deneyime dayalı geri bildirim. Bir üründe bir sorun tespit edildiğinde bunun bir daha yaşanmaması için projeyle ilgili diğer ekiplere de bildirilmesi gerekiyor. Yapılan değişikliğin yöntem ve sonuçlarının da ilgili bütün ekipler tarafından paylaşılması gerekiyor. Hem yenilikçi hem de yalın bir yönetime ihtiyacımız var."

Wang Guangjin (ortada) ve meslektaşları kilit bir bileşenin kalite kontrol testi sırasında.

Kuşak ve Yol, Türkiye'nin önemini daha da artıracak

Hesap Uzmanları Vakfı'nın her yıl düzenlediği panel bu sene "Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi ve Türkiye'ye Olası Etkileri" başlığıyla gerçekleştirildi. dönemin Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in de katıldığı toplantıda Türkiye – Çin ilişkileri ele alındı.

MUSTAFA EMRE SELEK

HESAP Uzmanları Vakfı'nın "Kuşak ve Yol Girişimi'nin Türkiye'ye Olası Etkileri Paneli"ne bu yıl Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye – Çin İş Konseyi Başkanı Talip Murat Kolbaşı konuşmacı olarak katıldı.

Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Seriye Sezer yönetiminde gerçekleşen oturumda, The Bosphorus Energy Club Başkanı Mehmet Öğütçü, ICBC Bank Türkiye Genel Müdürü Gao Xiangyang, Büyükelçi Koray Targay, Pekin Üniversitesi Öğretim Üyesi Umut Ergunsü panelist olarak yer aldı. "Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi" ve "Çin Hükümeti'nin 2049 – Dünya'nın en büyük ekonomisi olma hedefi" doğrultusunda izleyeceği ekonomik politikaların Türkiye ve global ekonomi üzerindeki olası etkilerinin irdelendiği panel ilgiyle takip edildi.

Türkiye için önemi büyük

Maliye Hesap Uzmanları Vakfı Başkanı Ahmet Eren'in ev sahipliğinde gerçekleşen panelin açılışında konuşan dönemin Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Çin'in Türkiye için önemine vurgu yaptı. Bugün Türkiye'nin hem Orta Doğu'yu hem de Asya'yı keşfettiğini belirten Şimşek, Çin ile Türkiye arasındaki ekonomi, turizm ve kültürel alandaki ilişkilere değindi. Kuşak ve Yol Projesi'nin Türkiye için yeni ve büyük bir fırsat olduğunu kaydeden Şimşek, "Çin ile şu anda çok güçlü ve samimi ilişkiler kurma çabasındayız. 2015 sonundan itibaren Çin ile yüksek düzeyli bir mekanizmamız var. İlişkilerimizi olumsuz etkileyen konuları açık ve net olarak konuştuk. Son dönemde ciddi iyileşmeler gözlemliyoruz. Bu projede yaklaşık 1 trilyon dolarlık yatırıma sahne olacak; Asya ile bağlantımızı güçlendirecek. Özellikle Orta Asya ile çok güçlü bağlantılarımızı kuracak. 2049 yılında Asya'nın alt yapısı muhtemelen Avrupa Birliği'nden daha kaliteli bir düzeye gelecek. Yaklaşık 50 bin kilometrelik karayolu, 40 bin kilometrelik demiryolu ve bu güzergahta 14 tane çok büyük ölçekte lojistik üssün kurulması öngörülüyor" diye konuştu.

Ahmet Eren

"Asya'yı ihmalle yanlış yaptık"

Geçmişte Türkiye'nin Orta Doğu'yu ihmal ettiği gibi Asya'yı da ihmal ederek yanlış yaptığını dile getiren Mehmet Şimşek, Çin'in Kuşak ve Yol Projesi'nin önemine vurgu yaparak bu projeden dünyayı önümüzdeki 50 hatta 100 yıllık dönemde etkileyecek çok önemli ekonomik trendlerin ortaya çıkacağını söyledi. Şimşek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Çin'in Kuşak ve Yol Projesi bizim için çok önemlidir. Dünyanın merkezi, jeopolitik olarak Batı'dan Doğu'ya kayıyor. Çin'in mucizevi büyüme hızı, diğer gelişen ülkeler arasında jeopolitik bir kayma yarattı. Bu önemli bir trenddir. Diğer bir önemli trend de dünya ekonomisi açısından ciddi tehdit oluşturan korumacılıktır. Bir diğer husus ise teknolojidir. Günümüzde Çin'de ortaokul seviyesinde Yapay Zeka hakkında kitaplar okutulmakta. Çin bizim için çok önemli, biz on yıllar boyunca Asya'yı ihmal ederek yanlış yapmışız. 2015 sonundan itibaren Çin ile yüksek düzeyde ilişkilerimizi sürdürüyoruz. Kuşak ve Yol, Asya ile olan ilişkilerimizi güçlendirecek. Çin kendince bir sisteme sahip ve başka ülkelere ders verme çabası içinde değil. Ortaklığa odaklanmış, farklı bir yaklaşıma sahip" dedi.

Mehmet Şimşek

"Çin'in süper güç olması yeni değil"

Açılış konuşmalarının ardından TODAİE Öğretim Üyesi Prof. Dr. Seriye

Prof. Dr. Seriye Sezen başkanlığında gerçekleştirilen oturumda, akademi ve iş dünyasından önemli isimler yer aldı.

Sezen yönetimindeki panelde söz alan The Bosphorus Energy Club Başkanı Mehmet Öğütçü şu değerlendirmeleri yaptı:

"Çin, 19. yüzyılın başına kadar süper güçtü. Bir ara verdi ve şimdi yine süper güç oldu. Şi Jinping, dünyadaki en popüler liderlerden biri. Kuşak ve Yol Projesi de onun vizyonunun ürünüdür. Çin ile Avrupa'yı birleştirmek amacıyla başlatılan proje, bir ahtapotun kolları gibi her yeri sardı. Muhteşem bir proje ama ağır adımlarla ilerleyecek. Devletin Çin'e yaptığı ziyaretler tek başına yeterli değil. Türkiye'nin eyleme dönük somut adımlar atması gerekiyor. Çin'i iyi tanıyan ve Çince konuşan gençlerin yetiştirilmesi gerekiyor. Çin kültürünü tanıyan akil adamlar grubu kurularak, bu konuda derinlemesine çalışılması gerekiyor."

Pekin Üniversitesi Öğretim Üyesi Umut Ergunsü ise yaptığı sunumda, dünyanın ekonomik ağırlık merkezinin 2050'de tamamen Çin'e kayacağını vurgulayarak, Çince eğitimin ve Çince bilmenin şimdiden çok önemli olduğuna vurgu yaptı. Ergunsü, sunumunun devamında, Pekin metrosunun 2007 – 2020 sürecindeki gelişimi ile Kuşak ve Yol Projesi'nin ilerlemesine dair bilgiler verdi.

"Çin -Türkiye arasında katalizörüz"

Panelde 2016'da Çin'in Kuşak ve Yol Projesi'nde bulunan ülkelerle toplam ticaret hacminin 948 milyar dolara ulaştığını söyleyen ICBC Turkey Genel Müdürü Gao Xiangyang ise projenin hizmet ithalatı ve ihracatının 122 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiğini söyledi. Xiangyang; 2016'da proje ile birlikte Çin'in bu ülkelere yurtdışındaki toplam yatırımının yüzde 8.5'ini oluşturan toplam 14.5 milyar dolarlık yatırım yaptığını ifade etti. Genel Müdür konuşmasına şöyle devam etti: "Türkiye, Orta Doğu'ya, Orta Asya'ya ve Kuzey Afrika'ya açılan bir kapı olarak hizmet vermektedir. Bu, Türkiye'yi kara, deniz ve hava taşımacılığı için çok önemli bir merkezde konumlandırıyor. Şimdiye kadar Türkiye ve Çin, demiryolu altyapısının geliştirilmesi, limanların kullanımı ve otoyol bağlantılarının oluşturulması ile ilgili girişimlerde birkaç anlaşma imzaladı. Türkiye bu girişimin en önemli ülkelerinden biri haline geldi. Marmaray, Avrasya Tüneli, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Çanakkale 1915 Köprüsü ve üçüncü İstanbul Havalimanı gibi cazip mega projeler, Türkiye'nin bu projede kilit rol oynayacağının ispatıdır. Edirne-Kars hızlı tren hattı en önemli adımlardan biridir. İlişkilerimiz gittikçe güçleniyor. ICBC dünyanın en büyük bankasıdır ve biz ICBC olarak, Çin ile Türkiye arasında bir katalizör olmak istiyoruz" dedi.

"Türk kahvesi tescillendi"

DEİK Türkiye-Çin İş Konseyi Başkanı Talip Murat Kolbaşı da konuşmasında, bu yıl Şanghay'da düzenlenecek ithalat fuarının cari açığımızı kapatmak için büyük bir fırsat olduğunu belirterek, Türkiye'nin bu fuara 600 metrekare ile katılımda bulunacağını dile getirdi. Kolbaşı, ayrıca Türk Kahvesi'ni UNESCO'da tescillediklerinin müjdesini vererek; "Artık gittiğiniz her yerde Türk Kahvesi sipariş edin" dedi.

"Kaynak-proje var, başvuru yok"

İpek Yolu Girişimi Eski Özel Temsilcisi Koray Targay ise yaptığı konuşmada şu görüşleri dile getirdi:

"21. yüzyıl Asya zamanı, Avrupa'da bir şey kalmadı ve Afrika'ya da daha zaman var. Proje yapmak için para var Çin'de ama hiçbir iş adamı başvurmuyor. Bu konu ne yazık ki ülke gündeminde birinci sırada değil ama geç kalırsak, geride kalacağız. Hazır kaynak var, hazır projeler var, iş adamlarının buna başvurması gerekir".

Rüzgârda dev ortaklık!

Smarth Growth Holdings (SGI), Aydın ve Manisa'da kurulacak rüzgâr enerjisi santralleri için Çinli firmalar Power China, SDIC ve ZTT ile 226 milyon dolarlık mutabakat anlaşması imzaladı. SGI'nin Türk ortağı Erhan Durmaz, özellikle yenilenebilir enerji yatırımlarıyla ilgileneceklerini söylüyor.

EDA GEZMEK

SMARTH Growth Holdings (SGI) bir yatırım şirketi. Toplam 17 ülkede yatırımı olan SGI'nin ortakları kendilerini yatırım ile yatırımcıyı bir araya getiren bir platform gibi görüyor. Fransa merkezli SGI'nin Avrupa'da ve Çin'de merkezleri bulunuyor. SGI'nin İstanbul, San Francisco, New York, Cenevre, Londra ile MENA bölgelerinde iştirak ve yerel ortaklıkları da var. Şirket başta rüzgâr ve biokütle olmak üzere yenilenebilir enerji alanlarında çeşitli projeler yürütüp, konvansiyonel enerji kaynaklarına yatırım yapıyor. Şirketin ortaklarından Erhan Durmaz, yaptıkları anlaşmanın ayrıntılarını China Today Türkiye'ye anlattı.

Yönetim danışmanlığı, yatırım danışmanlığı, fon ve sermaye sağlama konularında ciddi bir deneyime sahip olduklarını belirten Durmaz, şöyle devam ediyor:

"Ben SGI'ye 2001 yılında katıldım. 2005'te ise yönetim ve hisse ortağı oldum. Şu anda en büyük hissedarıyım. Aracı şirket değiliz. Bütün projelerde biz de varız. Ortaklığımız hep yüzde 20 üzerinde oluyor. Para topluyor, para koyuyoruz ama işletmesi diğer ortak şirketlerimizden birine ait oluyor. Bizim profesyonelliğimiz o platformu oluşturmak. İşi bulup geliştirmenin yanı sıra doğru proje yapıyoruz."

Santral 2020'de devrede

SGI'nin aralarında Power China, ZTT ve SEPCO gibi Çinli firmalarla stratejik ortaklıkları bulunduğunu belirten Durmaz, açıklamalarını şöyle sürdürüyor:

"Çin Devlet Kalkınma ve Yatırım Kurumu (SDIC), müteahhitlik devi Power China ve ZTT Kablo ile bir anlaşma imzaladık. Anlaşma, hakları Albaraka Türk'te bulunan 30 megavatlık (MW) Aydın Söke rüzgâr santrali ile Manisa'da henüz lisans aşamasında olan 140 MW kapasiteli dört rüzgar santrali yatırımını kapsıyor. Toplam yatırım bedeli 226 milyon doları bulacak projenin yükleniciliğini Power China üstlenirken, yatırımcılığını SDIC ve Smart Growth Hol-

Smarth Growth Holdings'in Türk ortağı Erhan Durmaz, "Yakın zamanda bir linyit madeni satın alarak, ortaklarımızla birlikte işleteceğiz" diyor.

ding yapacak. Projede, SDIC'nin yüzde 80, Smart Growth Holding'in yüzde 20 payı bulunuyor. Projenin inşaat halinde olan 140 megavatlık kısmı için 168.5 milyon dolar yatırım yapılacak, kalan 57.5 milyon dolar Albaraka Türk ve mevcut hissedarlara ödenerek projenin üzerindeki ipotek kaldırılacak. Eylül 2020'de projenin lisans aşamasında bulunan 140 megavatlık kısmında elektrik üretimine başlanması hedefleniyor."

Çinli ortaklarıyla Türkiye'de dört ana proje üzerinde çalıştıklarını belirten Durmaz, "Yakın zamanda bir linyit madeni satın alarak, ortaklarımızla birlikte işleteceğiz" dedikten sonra şöyle devam ediyor:

"İletimle alakalı üç tane şirketin alımıyla da ilgileniyoruz. İletim hatlarında üç ana kol var: Kablo, pano ve trafo merkezlerinin malzemeleri. Çin'li ZTT Kablo'nun Türkiye ve dört ülkedeki özel anlaşmalarını takip ediyoruz. Onlarla beraber yeraltı ve denizaltı geçiş kablolarının müteahhitliği ile yerleşimini yapıyoruz. ZTT Kablo, Demirer Kablo'yu satın almak üzere masaya oturdu. İletimin diğer iki kolu için de alım yaparsak başarılı olacağımızı düşünüyorum."

SGI'nin Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) projeleriyle de yakından ilgilendiğini vurgulayan Durmaz, "23 Ekim tarihindeki deniz üstü rüzgâr santralinin ihalesi için çalışmalar yapıyoruz" dedikten sonra şunları söylüyor:

"YEKA projesinin en ciddi taliplisi biziz. Yatırım yapmayı düşünen firmalarla görüşmelerimizi tamamladık. Bu görüşmeler neticesinde bir forum yapmak istiyoruz. Forumda projenin bütün paydaşlarını bir araya getireceğiz. Birlikte toplu bir sinerji oluşturacağız. Yabancı firmalar geldiklerinde bu konudaki yeterlilikleri ve birlikteliği görsünler. Belli konsorsiyumlarla birleştirip biz de bir para koyup projenin bir parçası olacağız. Hatta bölümleri kurup bunlara ait ekipleri de oluşturduk."

OSB'lere fon geliyor

Türkiye'deki 16 Organize Sanayi Bölgesi'yle (OSB) ile ilgili projelerinin olduğunu da belirten Durmaz, bu bölgelerden ihracatı artırmayı planladıklarını ifade ediyor. "Çin'den OSB'lere girişim sermayesi ve fon sağlayacağız" diyen Durmaz, şöyle devam ediyor:

"Bu projeyle belli bölgeler ve fonlar oluşturulacak. Bu fonlara da yalnızca Çin'den katılım sağlanacak. Türkiye bu proje için pilot bölge seçildi. Türkiye'den 400-500 milyon liralık ihracat yapan şirketlere fon sağlanırsa bunun şirketlerin ihracat düzeylerini iki katına çıkaracağına inanıyoruz. OSB'lerdeki seçilmiş firmalara girişim sermayesi ile katılmak istiyoruz. 250-300 milyon dolarlık bir pilot uygulamamız olacak. Değişik modeller ile bankacılık yasalarına uyarak şirketleri finanse edeceğiz. Bizim kazancımız bu fonun tamamen yönetilmesiyle olacak. Biz de fon içerisine para koyacağız."

Çin tarafının bu projeye istekli olduğunun altını çizen Durmaz, "Bazı sektörler için hammadde Çin'den ithal ediliyor. Bu sebeple Çin tarafı bu projeye kazan-kazan olarak bakıyor. Aynı zamanda Türkiye'nin hedeflediği 500 milyar dolarlık ihracat hedefine de bu projelerle ulaşılabilir" diye konuşuyor.

"Devler Türkiye'yi merkez seçti"

Türkiye'siz Kuşak ve Yol projesinin mümkün olmadığına dikkat çeken Durmaz, konuyla ilgili olarak "Türkiye, Çinliler için jeopolitik bir konumda. Bu pazara girip bazı sektörlerde yatırım yapmak istiyorlar" dedikten sonra şöyle devam ediyor: "Türkiye'nin stratejik konumundan dolayı Çinliler buraya geliyor. Büyük kurumların merkezlerini buraya taşıyıp, operasyonlarını yürütmeleri onlara avantaj sağlıyor. Bank of China ve ICBC Avrupa'da bir merkezleri yokken, her ikisi de yurtdışı operasyonunu yürütmek için İstanbul'u seçti. Dünyanın en büyük yedinci müteahhitlik firması Power China da yine aynı şekilde 63 ülkeyi İstanbul'dan yönetiyor. Tüm bu gelişmeler, Çinlilerin Türkiye'ye yönelik ilgilerinin arttığını hatta yatırım yapmaya başladıklarını gösteriyor. Bu noktada tecrübeli danışmanlarla ve hukuk bürolarıyla çalışmak büyük önem kazanıyor. Hem Power China hem de SDIC'le uzun vadeli anlaşmalarımız var. Mevcut ve gelecekteki projeler için uluslararası iş hukuku alanında ciddi bir deneyime sahip Köksal Avukatlık Ortaklığı ile emin adımlarla ilerliyoruz."

Şanlıurfa'ya hızlı tren getirecekler

Şanlıurfa'nın kaderini değiştirecek ulaşım projeleri arasında hafif raylı sistem de var. Şehrin tamamına ulaşımı sağlayacak proje için Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, Çinli firmalarla görüştüklerini belirtiyor.

RAHİME BAŞ UÇAR

TÜRKİYE, 2009'da tanıştığı yüksek hızlı tren (YHT) teknolojisiyle ulaşımda yeni bir döneme girdi. 2023 yılına kadar ülke nüfusunun yarısına yakınının yaşadığı 18 ilin yüksek hızlı demiryolu ağıyla birbirine bağlanması hedefleniyor. Türkiye'nin 2023 hedefleri kapsamında 25 bin kilometre demiryolu uzunluğuna ulaşılması öngörülüyor. Bunun 3 bin 500 kilometresinin yüksek hızlı, 8 bin 500 kilometresinin ise hızlı tren hatlarından oluşması planlanıyor.

Yüksek hızlı trenin uzanacağı iller arasında Şanlıurfa da var. Güneydoğu'nun hızla gelişen şehirlerinden biri olan Şanlıurfa, 10 bin yıllık tarihinde birçok medeniyetin gözbebeği olmuş bir kent. Son 15 yılda büyük bir dönüşüm geçiren Şanlıurfa'da özellikle ulaşım alanında ciddi yatırımlar yapıldı. Ulaştırma ve haberleşme alanında son 15 yılda Şanlıurfa'ya toplam 4.3 milyar TL yatırım yapıldı. Urfa'nın karayolu ağı, 569 kilometresi bölünmüş yol olmak üzere 1.371 kilometreye ulaştı. Halen altyapı çalışmaları süren hızlı tren projesinin ise 2020 yılında tamamlanması planlanıyor.

İlk etap 7 KM

Şanlıurfa Belediyesi de modern bir şehre sahip olmak için hafif raylı sistem projesini hayata geçirmeye hazırlanıyor. Tüm şehre hizmet verecek hafif raylı sistem projesi için fizibilite çalışmaları devam ediyor. Hafif raylı sistem, 4 etap şeklinde projelendirilecek. İlk etap, yoğun bir nüfusun yaşadığı Abide ile Haleplibahçe arasındaki 7 kilometrelik güzergahta gerçekleştirilecek. Bu etapta 11 durak yer alacak ve bu sayede günlük ortalama 86 bin kişinin ulaşımı sağlanacak. 100 milyon liraya mal olacak projenin ilk etabı 2019 yılında bitirilecek. Projenin tamamı ise 2020'de tamamlanacak. "Hafif Raylı Sistem Projesi"nin 2. etabı Hafif Raylı Sistem (LRT) hattı ise Karaköprü Yeni Fuar Alanı ile Eyyübiye Kuyubaşı

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, CAMC Mühendislik firması yetkilisine plaket verdi.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, hafif raylı sistem projesi için EurAsiaStrategies ve Çin Firması CAMC Mühendislik firması yetkilileriyle görüştü.

arasında yapılacak. Aynı hat içerisindeki üçüncü etapta da güzergah eski havaalanına kadar uzatılıp yaklaşık 15 kilometre uzunluğunda 14 istasyonu kapsayacak şekilde vatandaşların ulaşımı sağlanacak. Dördüncü etapta bu kez Abide ile Harran Üniversitesi Osmanbey Kampusu arasında yine Hafif Raylı Sistem (LRT) hattı olacak şekilde çalışmalar başlatılacak.

Önemli buluşma

Haziran ayı başında Şanlıurfa Hafif Raylı Sistem Projesi'nin kaderi açısından önemli bir buluşma gerçekleştirildi. Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, Şanlıurfa Hafif Raylı Ulaşım Projesi için EurAsiaStrategies ve Çin Firması CAMC Mühendislik yetkilileri ile bir araya geldi. Bu görüşmenin içeriği hakkında bilgi veren Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, "Özellikle ulaşım altyapısı ve tramvay projeleri noktasında bir takım fizibilite çalışmaları yapıyorlar. Çin'den gelen firmanın tüm yetkilileri genel müdür ve yardımcılarıyla birlikte bir oturum gerçekleştirdik. Şanlıurfa için çok önemli bir projedir. Ulaşım noktasında çok çalışıyor ve etüt yapıyoruz. Trambüsle başladığımız somut adımlar inşallah tramvay ve hafif raylı sistemle devam edecek" diyor.

Uluslararası bir şirket

Büyük bir şirketle güçlü bir projeye imza atacaklarını belirten Başkan Çiftçi, şu değerlendirmelerde bulunuyor: "Görüştüğümüz şirketin alt yapısı oldukça güçlü. Dış ülkelerde yatırımları çok olan bir şirket. Türkiye'de de Şanlıurfa ile olan temaslarını sağlıyoruz. Sadece ulaşım anlamında değil çevre, alt yapım, köprülü kavşaklar gibi birçok alanda da bugüne kadar yatırımları olan bir şirket. Şanlıurfa için faydalı bir görüşme olduğuna inanıyorum."

Van'da yatırım incelemesi

Şanlıurfa hafif raylı sistemine Çinli firmalar imza atmaya hazırlanırken, Çinli işadamları Van'da da yatırım fırsatlarını kovalıyor. Haziran ayı başında Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi YU Hongyang ve beraberindeki iş adamları heyeti, çeşitli temaslarda bulunmak üzere geldikleri Van'da, Ticaret ve Sanayi Odası'nı (TSO) ziyaret etti. Van TSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fevzi Çeliktaş ve yönetim kurulu üyeleri tarafından karşılanan Çin heyeti, ticari ve ekonomik görüşmeler gerçekleştirdi.

Ziyarette konuşan Van TSO Başkanı Fevzi Çeliktaş, "Yatırım için uygun bir ortam var. Ayrıca coğrafi olarak da bakir bölgeyiz. İran'a sınır kenti olmamız, ilimizi yatırımlar açısından cazip hale getiriyor. Van sahip olduğu potansiyelleri ile özellikle Çinli iş adamları için önemli yatırım merkezi olacak" diyor.

Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi YU Hongyang ise "Bu bölgenin yatırıma ihtiyacı olduğunu biliyoruz. Çinli ve Türk iş adamlarının ortaklıkları iki ülke ticaretine de olumlu yansıyacaktır. Biz de bu fırsatları değerlendirmek istiyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Van TSO Başkanı Fevzi Çeliktaş, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi YU Hongyang'ı görüşmenin ardından kendisi uğurladı.

Kara Kartal dünyaya Çin'den açılıyor

Türkiye'den Çin'e en fazla sporcu gönderen Beşiktaş, dünya pazarına bu ülkeden açılmaya karar verdi. Çin'le ilişkilerini sıkılaştıran BJK yönetimi, Şanghay'da faaliyet gösteren uluslararası bir spor ajansı üzerinden, taraftar sayısını artırıp "Kartal Yuvası" ürünlerini dünyaya pazarlayacak.

KEREM KÖFTEOĞLU

Umut Kutlu

ÇİN Milli Futbol Takımı 2004 yılında Atina Olimpiyat Oyunları'nda hayal kırıklığı yaşadı. Hatalardan ders çıkaran Çin Futbol Federasyonu 165 Eylem Planı adıyla bir plan geliştirdi. Plana göre günümüzde 20 bin 218 ilkokul ve ortaokulda öğrencilere futbol eğitimi veriliyor. 2020'de ise 50 milyon çocuk ve yetişkinin futbol oynaması sağlanıp, Çin'in, 2050'de futbolda küresel bir oyuncu haline gelmesi hedefleniyor.

Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping'in de futbola olan merakı, futbol sevgisini ülke geneline yaydığı gibi, bu alandaki altyapı ve transfer yatırımlarını da hızlandırdı. Çin, geçen yıl futbolcu transferlerine 500 milyon dolar gibi ciddi bir para harcadı. Türkiye'den Çin'e en fazla futbolcu transfer eden takımlara baktığımızda ise Beşiktaş'ın açık ara önde olduğunu görüyoruz. Beşiktaş Jimnastik Kulübü (BJK) Pazarlama ve Sponsorluklardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Umut Kutlu, Çin'le temaslarının nasıl başladığını China Today Türkiye'ye anlattı.

Yeni statları Vodafone Arena'yı hizmete açtıktan sonra borçlarını yapılandırıp gelirlerini artıracak girişimleri başlattıklarını hatırlatan Kutlu konuyla ilgili şu bilgileri veriyor:

"Yenilenen stadımızda üç maç oynayıp şampiyon olduk. Sponsorluk, reklam gelirleri, kombine satışları, BJK ürünlerini satan Kartal Yuvası'nın satışlarıyla 2017'de gelirlerimizi artırdık. Mevcut koşullar altında gelirleri daha fazla artırmak mümkün olmadığından yeni arayışlara yöneldik. Yaptığımız araştırmalarda Çin'in futbola önem verdiğini gördük. İki yıl önce Çin ve Hindistan'ı hedef pazarlar olarak belirlemenin ardından, Türkiye'deki Çin Büyükelçiliği ve Başkonsolosluğuyla temasa geçerek, futbol alanında işbirliği yapmak istediğimizi anlattık. Bize çok yardımcı oldular ve ilgili kişilerle temas kurmamızı sağladılar. Biz de Demba Ba ve Ersan Gülüm'ü Çin'e transfer ettik. Geçtiğimiz yaz ayında Alman Schalke 04 takımıyla, Çin'in güneyindeki Guangzhou kentinde Zhuhai Sports Center'da bir hazırlık maçı yaptık. Son olarak da Dusko Tosic'i Çin'e transfer ettik. "

Kampanyanın etkileri

Schalke 04 takımıyla yaptıkları hazırlık maçında duyurdukları "Come to Besiktas" kampanyasının etkili olup olmadığını sorduğumuzda Kutlu şu yanıtı veriyor: "Çin'deki maça 15 bin seyirci geldi, 100 milyon Çinli de TV'den canlı izledi. Çin'den birçok TV, dergi ve gazeteye röportajlar verdik. Çin'deki çeşitli yayınlarda Beşiktaş hakkında yazılar çıkmasını sağladık. Tüm bunları kulüp başkanımız Fikret Orman'ın 30 milyon olan taraftar sayımızı 100 milyon kişiye çıkarma hedefi doğrultusunda yaptık. 'Come to Besiktas' kampanyasıyla ciddi bir farkındalık yarattık. Hatta İngiliz gazetesi The Guardian bununla ilgili bir haber yaptı. 100 milyon taraftar hedefine birden ulaşmak mümkün değil."

Belirlenen taraftar sayısı hedefine ulaşmak adına bazı dokunuşlara devam ettiklerini belirten Kutlu şöyle devam ediyor: "Yıl boyunca Çin televizyonlarında Beşiktaş ile ilgili haberler çıkmasını sağladık. Çin yeni yılında, futbolcularımızın Çince kutlamalarını televizyonlarda yayınlattık. Beşiktaş hakkında farkındalık yaratmaya yönelik başlattığımız

Beşiktaş Jimnastik Kulübü (BJK) Pazarlama ve Sponsorluklardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Umut Kutlu, Çin'in Ankara Büyükelçisi Yu Hongyang'a Beşiktaş müzesini gezdirip bilgiler verdi.

Çin'deki Beşiktaş taraftarları.

girişimler kısa sürede meyvelerini verdi. Nitekim, Şampiyonlar Ligi'ndeki maçlarımızın Çin'de 500 milyon kişi tarafından izlendiğini, maçlarımızın yılın toplamında 2 milyar kişiye ulaştığını öğrendik. Taraftar kelimesini de doğru anlamak gerekir. Tüm dünyada olduğu gibi biz bundan da Beşiktaş fanları yaratmayı anlıyoruz. Çin'de 'Çarşı Grubu' oluşturulacak gibi yanlış bir algı yaratmamak gerekiyor."

Kutlu'ya, bu yılın Çin'de Türkiye Turizm Yılı olarak kutlandığını hatırlatıp, Beşiktaş olarak bu kapsamda ne gibi çalışmalar yaptıklarını sorduk. Bu konuyla ilgili olarak "Yaptığımız iletişimlerin hepsini Turizm Yılı ile ilişkilendiriyoruz" diyerek bilgi veren Kutlu, açıklamalarını şöyle sürdürüyor:

"Dünya Kupası nedeni ve Avrupa kupalarında oynayacağımız maçın Temmuz'a denk gelmesi, ayrıca Çin liginin farklı bir tarihte olmasından dolayı bu yıl Çin'de kamp yapamıyoruz. Ancak seyahatlerimiz devam edecek. Maç seyahatleri yapacağız. Kapalı mekânlarda antrenman yapıp, hazırlık maçları yapabiliriz. Ticari maç programları düzenleyip, dostluk maçları da yapacağız."

Müzeye 90 bin ziyaretçi

Geçtiğimiz dönem, Beşiktaş-Trabzon maçı öncesi, Çin'in Ankara Büyükelçisi Yu Hongyang ve beraberindeki heyet, Beşiktaş Müzesi'ni gezip bilgi aldı. Biz de Kutlu'ya, müze ve stat turlarını ülkemizi ziyarete gelen turistlere tanıtmak için neler yaptığını sorduk. Müzenin İstanbul'un en merkezi, en güzel noktasındaki statlarının içinde olduğunu vurgulayan Kutlu şunları söyledi:

"Müzemiz dünyadaki en iyi üç spor tarihi müzesinden biri. Burada sadece Beşiktaş ile ilgili değil, Türk futbol tarihiyle ilgili geniş bilgiler var, Bin 500 metrekarelik alana sahip müzemizde, 450 dijital istasyon var. Çocuk ve engelli dostu müzemiz ile stat turu 1.5 saat sürüyor. Buraya ailece gelen ziyaretçiler rahatlıkla keyifli 2-3 saat geçirebilir. Bir yılda 90 bin ziyaretçi çektik. Bu ziyaretçilerin yüzde 7-8'ini yabancı turistler oluşturuyor. İstanbul'a gelen yabancı turist sayısının yeniden yükselmesiyle birlikte müzemize daha fazla yabancı turist çekeceğiz. Hem diğer müzelerle ortak çalışmalar yaparak hem de seyahat acentaları ile çalışarak ziyaretçi sayısını artırmak istiyoruz. Herkesi müzeye gelip, Türk futbol tarihi hakkındaki bilgilerini tazeleyip, buradaki atmosferi yaşamaya davet ediyoruz."

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Richard Moore'un BJK'ya fahri üye olduğunu da belirten Kutlu, önümüzdeki dönemde başta Çin'den olmak üzere diğer ülkelerden de önemli kişileri üyeliğe davet edip fahri üye yapacaklarını söylüyor.

"Tanıtımı bir ajansla yapacağız"

Çin'de futbolun devlet politikası olarak ele alındığını belirten Kutlu, Beşiktaş'ın etkin tanıtımı konusunda uluslararası deneyime sahip bir spor ajansıyla anlaştıklarını belirterek şu bilgileri verdi: "Uzmanlık alanı spor olan Şanghay kentindeki bu ajans, bir anlamda bizim Çin'deki ofisimiz gibi çalışacak. Spor ajansı Çinlilerin yoğun olarak kullandığı sosyal medya kanallarından WeChat'te Beşiktaş'ın resmi hesabını açıp yönetecek. Söz konusu ajans, Çin'de e-ticaretin devasa bir hacme ulaştığı ve bu alandaki kullanım alışkanlığını sürekli arttığından hareketle, Kartal Yuvası Beşiktaş ürünlerinin online satışlarını sağlayacak. Kaşkol, forma, şapka, anahtarlık gibi ürünlerimizi önce online kanallardan satacağız. Önümüzdeki dönemde ihtiyaç ve beklentiler doğrultusunda gerekirse Kartal Yuvası'nın fiziki mağazasını da açabiliriz. Futbol tüm dünya ve Çin'de en büyük eğlence endüstrisi haline geldi. Dünyanın en büyük ekonomisi bu alanda da ciddi bir potansiyel barındırıyor. Biz de doğru zaman ve doğru yerde konumlanarak bu pastadan payımızı alacağız."

Çin taktiğiyle başardılar

Masa tenisinde Çin'deki başarısını Türkiye'ye taşıyan Mengli Wang, kendisiyle aynı sporu yapan Türk eşiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nde başarıdan başarıya koşuyor.

ÖZLEM KAPAR BAYBURS

MENGLİ Wang, henüz küçük yaşlarda Çin'de en yaygın sporlardan biri olan masa tenisini oynamaya başlamış ve başarılı olmuş bir sporcu. Çin'in Jinan şehrinde bulunan Huangting spor okulunda 7 yaşındayken masa tenisi eğitimine başlayan Mengli Wang, yaşının üzerinde bir performansla olağanüstü bir yetenek sergileyerek kariyer basamaklarında hızla tırmanmaya başladı. 10 yaşında Luneng kulübüne seçildi, 13 yaşında üç kez arka arkaya Shandong Eyalet Şampiyonu oldu. 14 yaşındayken Ulusal Şampiyona'da şampiyonluk, 15 yaşında Ulusal Gençler'de şampiyonluk, 16 yaşında Shandong Eyalet Şampiyonası'nda bayanlar ve erkekler dalında çift şampiyonluk, Takım Şampiyonluğu ve ikinciliği kazandı. 17 yaşında Çin Milli Takım antrenmanına çağrılan Mengli Wang, 20 yaşında Ulusal Üniversiteler Turnuvası'nda ikinci oldu.

Avrupa'ya da açılan sporcu 2008 yılında Portekiz'e giderek, bu ülkenin profesyonel liginden 26 galibiyetle döndü. Bu ligde sadece bir yenilgi gördü. Wang'ın bu performansı, Fenerbahçe Kulübü'nün de dikkatini çekti ve yapılan transferle Mengli Wang, masa tenisine Türkiye'de devam etti. 2009-2010 sezonunda, Türkiye Ulusal Şampiyonası'nda Bayan Takım Şampiyonluğu ve Türkiye Süper Ligi Şampiyonluğunu kazandı. Kendini aşmayı ve farklı maçlara katılmayı isteyen Wang, 2010-2011 sezonunda tekrar Polonya'ya transfer oldu ve bulunduğu kulübe 20 galibiyet ile Süper Lig üçüncülüğü kazandırdı.

Spor aşkı kapı açtı

Türkiye'yi çok seven ve burada oynadığı zamanları hiç unutmayan Wang, bulduğu ilk fırsatta İstanbul'a döndü. 2012 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nde hem oyuncu hem de antrenör olarak çalışmaya başlayan Çinli sporcu, burada Türk Milli Takımı Şampiyonu Gencay Menge ile tanıştı.

Mengli Wang ve eşi Gencay Menge

Menge'nin sporculuk kariyeri, Wang ile çok benziyordu. 9 yaşında masa tenisi öğrenmeye başlayan Menge, 11 yaşında Türkiye Ulusal Şampiyonası'nda Erkekler Tek ikinciliğini kazanmıştı. 12 yaşında Avrupa Masa Tenisi Federasyonu Antrenman eğitiminde üçüncülük kazanan Menge, 13 yaşında Milli Takım'a seçildikten sonra Avrupa Balkan Yarımadası Çift Erkekler Şampiyonluğu, ITTF İran Açık Şampiyonluğu, Avrupa Üniversiteler Turnuvası'nda Erkekler Tek Şampiyonluğu ve ITTF Profesyonel Ligi Çek Açık Şampiyonluğu elde etti. Kendisi yıllarca Türkiye masa tenisi dünyasında, "bir numara" olarak tanımlanarak neredeyse tüm ulusal şampiyonalarda ve süper liglerde şampiyon oldu.

Mengli Wang ve Gencay Menge'nin ilişkisi kısa sürede aşka dönüştü ve evlilikle sonuçlandı. İki masa tenisçisi 2013 yılında dünya evine girdi ve Mengli Wang artık Türkçe Merve Menge adını kullanmaya başladı. Küçük masa tenisi topu, Çinli ve Türk iki oyuncunun kaderlerini birbirine bağladı ve çiftin ortak hedeflerini ve kariyer hayallerini de belirledi. Çift, şimdilerde iki milletin spor ve kültür etkileşimine ve halkların kalpten yakınlaşmasına daha büyük katkı sağlamak için çalışıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nde sporcu ve antrenör olan Merve Menge (Mengli Wang), bir yandan Çin masa tenisi konusundaki ileri teknikleri ve eğitim yöntemini Türk sporculara aktarırken, diğer yandan da Tür-

kiye ve Çin halklarının arasındaki iletişime ve kültürel alışverişe elçilik yapıyor. Wang, Çin'de çok sevilen masa tenisinin yurtdışında da yaygınlaşması için çalışırken, eşi ile birlikte kulüplerinin masa tenisi performansını gitgide daha iyi bir düzeye ulaştırıyor.

Çin'de eğitim kampına gidiyorlar

Mengli Wang, eğittiği küçük oyuncuların ilk bakışta Çinli oyuncu oldukları zannedilecek kadar Çin masa tenisinin takım tekniklerine ve sporun etik ruhuna sahip olmalarını sağlıyor. Wang'ın öğrencileri birkaç yıl gibi kısa bir süre içerisinde çok sayıda ulusal maçta farklı yaş gruplarında şampiyonluk elde etmeyi başarırken, uluslararası maçlarda da daha aktif şekilde kendilerini gösteriyor.

Öte yandan Mengli Wang ve eşi Gencay Menge, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nde de oldukça etkin iki isim olarak öne çıkıyor. Her yaz tatilinde, maç sezonu kapandığı zaman, kulüp Wang ve eşi ile en iyi sporcularını Çin'e eğitim kampına gönderiyor. Geçtiğimiz yıldan itibaren Çin'in yerli kulüpleri de Türkiye'ye iletişim ve değişim için gelmeye başladılar.

Türk-Çin dostluğuna katkı

Türkiye'yi çok seven Mengli Wang, hiçbir zaman kendi vatanını ve memleketini unutmadığını da vurguluyor. Eşi Gencay Menge ise örnek bir "Çinli damat" durumunda. Hem Çin yemekleri pişirmeyi öğrenen Menge, hem de yoğun antrenmanlarının ardından eşine bir seans tatlı Çin masajını yapabiliyor. Çift, kendilerini örnek göstererek küçük oyunculara Türk ve Çin halklarının arasındaki geleneksel dostluğu yaygınlaştırıyor. Çin Büyükelçiliği'nin ve Çin Başkonsolosluğu'nun etkinliklerine katılıyor, Çin ve Türkiye spor faaliyetlerinde iletişimi sağlıyor, "İpek Yolu Kupası" Çin Sermayeli İşletmeler Derneği'nin masa tenisi dostluk turnuvası gibi aktivitelerini organize ediyorlar.

"Yeter ki Türkiye ile Çin arasındaki dostluk her kalpte içselleşsin ve her harekete yansısın" diyen çift, şunları ifade ediyor: "Asya ve Avrupa kıtalarını birleştiren Boğaz köprüleri gibi, biz de Çin ile Türkiye'yi birbirine bağlıyoruz. Yapmamız gereken, bireysel benlik oluşturmanın yanı sıra daha da önemlisi bireysel benliğini geçerek ötesine ulaşmaktır. Küçük bir masa tenisi topu ile canlandırılmış olan ikili ilişkilerin gelişmesine, tuğlalar eklenmesine, iki halkın geleneksel dostluğuna ufak da olsa katkımız olsun istiyoruz."

Çin taktiği ile başarı

Dünya standartlarında bir spor kulübü olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor'da antrenörlük yapan Mengli Wang'ın eğittiği küçük oyuncular başarıdan başarıya koşuyor. Öğrencilerine Çin masa tenisinin takım tekniklerini ve sporun etik ruhunu aşılayan Wang, başarının çok çalışmaktan geçtiğini önemle vurguluyor.

Örneğin, Mengli Wang'ın yetiştirdiği 9 yaşındaki Feyza, sıfırdan başlayarak 1.5 yıl içinde ulusal şampiyon oldu ve 2017 yılında ITTF Hopes antrenmanına seçildi. Bir başka öğrencisi Gamze de, 9 yaşında masa tenisi oynamaya başladı ve iki yıl sonra Çek Açık maçında üçüncülük kazandı.

Diğer başarılardan bazıları da şöyle:

- 2015 Macar Gençler Açık Çift üçüncülüğü
- 2015 yılında Türkiye'nin 11 Yaş Altı Ulusal Şampiyonası'nda Bayanlar Tek şampiyonluğu
- 2015 yılında Türkiye'nin 11 Yaş Altı Ulusal En İyi 16 Bayanlar Tek Şampiyonu
- 2015 yılında Türkiye Ulusal 1.Lig Bayanlar Takım Şampiyonu
- 2016 yılında Türkiye 13 Yaş Altı En İyi 12 Bayanlar Tek şampiyonu, Erkekler Tek şampiyonluğu ve ikinciliği
- 2017 yılında Türkiye 13 Yaş Altı Ulusal Şampiyonası'nda Bayanlar Takım şampiyonluğu, Bayanlar Tek şampiyonluğu, ikinciliği ve üçüncülüğü
- 2017 yılında Türkiye 13 Yaş Altı Ulusal Şampiyonası'nda Erkekler Takım şampiyonluğu, Erkekler Çift şampiyonluğu, Erkekler Tek ikinciliği
- 2017 yılında Türkiye 13 Yaş Ulusal 2. Lig ikinciliği
- 2017 yılında 12 yaşındaki bayan oyuncusu Avrupa'nın üçüncü sırasında bulunarak ITTF Hopes antrenmanına seçildi.
- 2018 yılında Türkiye 14 Yaş Altı ulusal En İyi 16 Turnuvasında 4 etapta Bayanlar Tek şampiyonluğu, ikinciliği ve üçüncülüğü
- 2018 yılında ETTU Avrupa Balkanlar Şampiyonası'nda Bayanlar Takım üçüncülüğü, Bayanlar Çift üçüncülüğü

Adeta sanat merkezi

2013 yılında İstanbul Beşiktaş'ta yer alan eski tütün deposunun yerine kurulan Çinli 'sanat oteli' Shangri-La Bosphorus, 5'inci yılına girdi. Genel Müdür Philippe Kronberg ile, Asya misafirperverliğini İstanbul'un samimi hizmet anlayışıyla harmanlayan otelin ayrıcalıklı servislerini ve grubun sanata bakış açısını konuştuk.

ÜRÜN DİRİER

DÜNYANIN en büyük lüks otel zincirlerinden Shangri–La, 2013 yılında Avrupa'daki ikinci rotası olarak belirlediği İstanbul'da, arsa hariç 250 milyon dolarlık dev bir yatırıma imza atarak Shangri-La Bosphorus İstanbul'un kapılarını açmıştı. Türkiye'nin ilk Uzakdoğu oteli olma özelliği ile de Türk turizmine yeni bir soluk getiren Shangri-La Bosphorus, 5 yıldır sektöre önemli katkılarda bulunmaya devam ediyor.

Beşiktaş'taki tarihi tütün deposunun orijinaline sadık kalarak, özel bir restorasyonla mimarisini oluşturan Shangri-La Bosphorus, DNA'sındaki Uzakdoğu kültürünü, Türk topraklarının zenginliği ve misafirperverliği ile harmanlıyor. Tüm dünyadaki Shagri–La zincirine bağlı olan otellerde sunulan lüks ve konfor anlayışını Türkiye'de de sunan Shangri-La Bosphorus, tüm dünyadan turistlerin Türkiye'yi ziyaret etmesinde önemli bir rol oynuyor. Alanında uzman 250'den fazla personel ve yetkiliden oluşan otel, ağırlıklı olarak Katar, Suudi Arabistan, Kuveyt ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden gelen misafirleri ağırlıyor. Otel bunlarla birlikte önümüzdeki yıl Uzakdoğu'dan gelecek misafirleri de ağırlamaya hazırlanıyor.

Sanat objeleri dikkat çekiyor

Shangri-La Bosphorus'ta ilk bakışta sanat objeleri dikkat çekiyor. Hatta bazıları oteli 'sanat oteli' olarak adlandırıyor. Otelde sanatın böylesine öne çıkma-

Shangri-La Bosphorus Genel Müdürü Philippe Kronberg

Shangri-La Bosphorus

sının sebebini soruyoruz Genel Müdür Philippe Kronberg'e. Shangri-La'nın DNA'sında sanata önem veren ve bu anlamda her türlü çalışmaya ve sanatçıya katkı sağlayan bir duruş olduğunu ifade eden Kronberg, "Bu duruş biraz da Shangri–La grubunun kurucusu Kuok ailesiyle ilgili. Aile nesillerdir sanata önem veren ve bu anlamda dünya çapında bir koleksiyona sahip olan, dünyanın önde gelen koleksiyonerleri arasında. Sanatın her açıdan yaşama dair en önemli alanlardan biri olduğunu düşünen Kuok ailesi, bunun da paylaşıldıkça güzelleştiğine inanıyor. Aile sanat konusunda öyle ilgili ki sadece koleksiyoner olmakla kalmıyor, dünya çapında zincirleşen otel gruplarında sanatla ilgili önemli yatırımlar yapılmasına öncü oluyor. 'Sanat paylaştıkça güzeldir, insana ve hayata bakış açısı getirir' felsefesinden yola çıkan Kuok ailesi, bu felsefelerini İstanbul'da da görünür hale getirmek istedi" diyor.

Başta Beşiktaş'taki eski tütün deposunun özüne sadık kalınan incelikli restorasyon olmak üzere, mekan yani otel içinde kullanılan eserlerin ve parçaların hepsinin özenle, birbirinden önemli profesyonellerin eşliğinde seçildiğine vurgu yapan Kronberg, şunları aktarıyor: "Shangri–La'nın sanatla ilgili bir önemli özelliği de, gittiği her bölgenin sanatına ve sanatçısına da sahip çıkmak ve desteklemek. Bu yüzden Türk sanatının önde gelen isimlerinden, çok nadide ve eşsiz parçalar da görüyorsunuz otelde. Ayrıca uluslararası sanatçıların eserleri de var. Eserler, ilk adımın atıldığı resepsiyon ve Lobby Lounge alanından otelin odalarına kadar özenle sergileniyor. Sanat mekan tanımaz, sanat sadece galerilerle sınırlı değildir ve sanatçıların fikirleri, yapıtları, eserleri paylaşıldıkça değerlenir çünkü sanat insan içindir. Kendinize özel tutmanız sanatçının ilham veren fikirlerini ve düşüncelerini kısıtlar. İnsanlarla paylaşırsanız yaşama dair ilham verir, yeni bakış açıları yaratırsınız. İşte bizim otelimizde de sanatın bu kadar öne çıkması bu esasa dayanıyor."

Çin'de görev yaptı

Genel Müdür Kronberg, garsonluktan başlayıp genel müdürlüğe kadar yükselmiş bir profesyonel. Kariyeri boyunca Asya'daki otellerde çalışmış. Şimdi de Türkiye'de görev yapıyor. Kronberg'e misafirperverlikte Türkiye ile Çin arasında ne gibi benzerliklerin bulduğunu soruyoruz. İstanbul'dan önce Çin'de görev yaptığını ve 2016'da İstanbul'a genel müdür olarak geldiğini söyleyen Kronberg, dünyada Japonya, Tayland ve Çin'in misafirperverlik konusunda çok önemli bir repütasyona sahip olduğunu belirtiyor. Bunun biraz da o ülkelerin geleneksel kültürleriyle ilgili olduğuna değinen Kronberg'e göre, Türkiye de bu anlamda çok önemli bir yere sahip ve hatta bunu daha da ileriye götürebilir. Türkiye'yi daha çok Japonya'ya benzettiğini ifade eden Kronberg sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Türkiye de Japonya gibi modernleşmesiyle beraber kültüründe ve DNA'sında var olan misafirperverliği hiç kaybetmemiş. Geldiğimden beri sokağa her çıktığımda, her detayda bunu hissediyor ve yaşıyorum. Öylesine içten ve güzel bir şekilde ağırlıyorlar ki, bu samimiyeti her detayda hissediyorsunuz. Shangri-La'nın özündeki Asyalı misafirperverliği İstanbul'un servis anlayışıyla bütünleştirerek ortaya muazzam güzel bir çalışma çıkardığımızı söylemeliyim. Ekip işinden öte kendi misafirperverlik anlayışı ile misafirlerimize çok özenli bir servis veriyor. Elbette bizim ana merkez açısından belli kurallarımız var ve bunlara bu içten gelen samimiyet ve hizmet anlayışı da eklenince, harika bir sonuç çıktı. Türkiye de misafirperver ve ağırladığı insanın mutlu olması, hoş zaman geçirmesi adına içten gelerek çok ciddi bir yaklaşım sergiliyor. İstanbul'un ve Türkiye'nin grup adına çok özel bir seçim olduğunu daha gelmeden biliyorduk. Varlığımız süresince her geçen gün daha da güzel deneyimler ediniyoruz."

22 ülke ve bölgede 102 oteli var

Otel zinciri Shangri-La Hotels and Resorts olarak, Avustralya, Birleşik Arap Emirlikleri, Çin, Endonezya, Fiji, Filipinler, Fransa, Hong Kong, Hindistan, Japonya, Kanada, Malezya, Maldivler, Oman, Singapur, Tayvan, Tayland ve Umman Sultanlığı'nda, Shangri-La, Kerry ve Traders markaları altında toplam 102 oteli ile 22 ülke ile bölge ve 76 destinasyonda, 40 binden fazla yatak kapasitesi ile hizmet veriyor.

Dünyanın yeni sanat merkezi

Prof. Dr. Caner Karavit ile Boğaziçi Üniversitesi'nde açtığı 'Ustam İpekyolu' sergisi vesilesiyle bir araya geldik. Çin'in dünyanın en büyük kültür ekonomilerinden biri olduğunu belirten sanatçı, "Biz Batı sanatına hakimiz ama ne yazık ki Uzak Doğu kültürünü ve sanatını bilmiyoruz" diyor.

ÜRÜN DİRİER

PROF. Dr. Caner Karavit ile Xi'an, Dunhuang, Turfan, Kaşgar, Orta Asya, İran, Suriye ve Türkiye'deki İpekyolu güzergahlarından yola çıkarak hazırladığı 'Ustam İpekyolu' sergisi vesilesiyle bir araya geldik. 2007 yılında Hanban bursuyla Pekin Tsinghua Üniversitesi'ne giden ve 2 yıl boyunca Çin baskı teknikleri üzerine çalışan Karavit'in Pekin'e ikinci ziyareti, 2013-2015 yılları arasında olmuş. Bu iki yılda da geleneksel Çin manzara resim ustası Liu Hanshi'den Çin resim sanatının inceliklerini öğrenmiş. Geleneksel Çin sanatını kendi penceresinden yorumlayan sanatçı, "Biz Batı sanatını biliyoruz ama maalesef Doğu kültürüne, sanatına hakim değiliz. Çin çok zengin bir miras sunuyor. Benim fırça tutuşum bile değişti, artık eskisi gibi tutamıyorum" diyor. Çin'in dünyanın en büyük kültür ekonomilerinden birine sahip olduğunu söyleyen Karavit şunları aktarıyor:

"Pekin'in doğusunda 25 kilometrekareye yayılmış dünyanın en büyük sanat merkezi Song Zhuang yer alıyor. Dünyanın dört bir yanından sanatçılar orada beraber yaşayıp üretiyor. Böyle bir model dünyanın başka hiçbir yerinde yok. Üstelik bu bölge Pekin'deki 5 sanat merkezinden sadece biri. Bölgeyi tek hat üzerinde baştan sona yürümeye kalksanız bile 1 saat sürüyor. Muazzam bir turist potansiyeli var. Ciddi bir ekonomik boyutu var Pekin için. Oraları gidip görmeli ve kültür ekonomimiz adına ilham almalıyız. Çin şu anda dünyanın bir numaralı sanat piyasasına sahip ve müzayede olarak da Amerika'yı geçmiş durumda. Oysa Çin'in 40 yıl gibi kısa bir modern sanat geçmişi

Prof. Dr. Caner Karavit'in, 'Ustam İpekyolu' sergisi Boğaziçi Üniversitesi'nde açıldı.

Dünyanın sanat merkezi

Pekin'de 25 kilometrekareye yayılan dev sanat merkezi Song Zhuang'un yanı sıra diğer merkezlerin de artık dünyanın her yerinden gelen sanatçıların buluşma noktası haline geldiğine dikkat çeken Prof. Dr. Caner Karavit bu konuda şu bilgileri veriyor: "Şi Jinping'in ortaya koyduğu 'Kuşak ve Yol' projesi aynı zamanda kültür sanat yolu olarak da biliniyor. Çin günümüzde dünyanın bir numaralı sanat piyasasına sahip ve müzayede olarak da Amerika'yı geçti. Çin dünyanın en büyük sanat bölgelerine sahip. Dünyada Pekin'de sanat merkezleri boyutunda başka bir bölge yok. Bizim bunları inceleyerek kendi atılımlarımız için ders çıkarmamız gerekiyor."

Prof. Dr. Caner Karavit, Çin resim sanatının inceliklerini Çinli ressam Liu Hanshi'den öğrendiğini söylüyor.

var. Bu kadar kısa sürede Çin'in yaptığı bu büyük atılımı iyi incelememiz lazım."

Minyatür benzerliği

10 yıldan uzun süredir Uzak Doğu ve Çin resmi üzerine derinlikli bir çalışma yürüten sanatçı, minyatür sanatıyla Çin resim teknikleri arasındaki benzerliklere de dikkat çekiyor. İpekyolu ruhunun kendisinde bıraktığı izlenimle alakalı olarak "Mesela Kioto benim için münzevilik ve kaosu, Kaşgar büyü ve kehaneti simgeler. İçeriksel olarak her noktada bir ressam, bir heykeltıraş yolculuğum boyunca bana ustalık vazifesi gördü" diyen sanatçı sözlerini şöyle sürdürüyor: "Çin'deki ustalarımdan Liu Hanshi serbest el tarzında resim ustamdır. Xi'an'daki isimsiz heykeltıraşlardan, İran minyatürünün önemli ismi Rıza Abbasi'ye, Edirne'de Sabuncuoğlu Şerafettin'e kadar her noktada çıraklığını yaptığım ustalarım oldu. İçeriksel olarak Çin resminde yapılmak istenen, zamanı ruloya kıvırarak uzama çevirmek beni besledi. Bu şu anlama geliyor; resmi bitirdiyseniz, yani zamanı çözdüyseniz uzama çevirmek isterseniz, bunun için rulo yaparsınız. Bu yüzden bu sergideki bütün mekanlar figürlere göre ters çevrilmiştir."

Prof. Dr. Caner Karavit'in Orkide isimli tablosu.

Top da maskot da Çin'den…

Çin, Dünya Kupası'ndaki yokluğunu dünyanın en büyük futbol olayına mali katkıda bulunarak dengeliyor. Fermanlı Ruhsatlı Muhasebeciler Birliği (ACCA), üyelerinin halka açık rakam ve istatistiklerini temel alarak, Rusya'da düzenlenen 2018 FİFA Dünya Kupası'na ilişkin bir hesap yaptı.

WANG JUN

"ÇİN'DEN milli futbol takımı dışında hemen hekkes 2018 FİFA Dünya Kupası'na gitti" diyordu devlete ait yayıncı şirket Çin Merkezi Televizyonu'nun (CCTV) tanınmış sunucularından Bai Yansong. Sonrasında iyice ünlenecek bu sözler bir espriydi ama dünyanın en büyük futbol şöleninde Çin'in rolünü tarif etmek açısından da bir o kadar doğruydu.

Fermanlı Ruhsatlı Muhasebeciler Birliği'nin (ACCA), Çin Politika Şefi Yuki Qian, Nanfang Metropolis Daily'ye verdiği röportajda "Çin milli takımı Rusya'daki turnuvaya katılma hakkı elde edemedi ama bu yılki Dünya Kupası yine de Çinli faktörlerle dolu. Maçlar için 70 bin ile 100 bin arasında Çinli turistin Rusya'ya gittiğini tahmin ediyoruz. Çinli taraftarlar ev sahibi ülkenin turizm gelirlerine yaklaşık 1 milyar ABD Doları düzeyinde katkıda bulunacak" diyor.

Aslında oyundaydı…

FİFA'nın istatistiklerine göre, Rusya'daki Dünya Kupası maçları için Çinli taraftarlar 40 binden fazla bilet aldı ve dünyada en fazla bilet alan dokuzuncu taraftar topluluğu oldu. 2018 FİFA Dünya Kupası'nın resmi maskotu Kurt Zabivaka, merkezi Çin'in doğusundaki Zhejiang eyaletinin Hangzhou şehrinde bulunan Kayford şirketi tarafından üretildi. Kayford, aynı zamanda pelüş oyuncaklar, kupalar, anahtarlıklar ve formalar da dahil olmak üzere etkinliğin 100 kadar resmi ürününü üretme ve satma hakkına sahip.

Bu yılki Dünya Kupası'nın maskotunun yanı sıra resmi topu olan Adidas Telstar 18 de Çin'in güneyindeki Guangdong eyaletine bağlı Dongguan'da üretildi. Turnuvanın anı paraları, yüzyıla yakın bir tarihi bulunan Nanjing Mint tarafından hazırlandı. Dünya Kupası'nda kullanılan 2 bin metrekarelik LED ekranlar da Shenzhen Borsası'nda işlem gören Çinli şirket Unilumin Group Co. Ltd. tarafından imal edildi.

Tianfeng Securities Co. Ltd. uzmanlarından Wen Hao, spor sanayiinin iki ana

gelir kaynağının yayın ve sponsonluk anlaşmaları olduğunu söylüyor. China Economic Weekly'nin bir haberinde, CCTV'nin 2018 ve 2022 Dünya Kupası'nın Çin'deki münhasır yayın hakları için 300-400 milyon ABD Doları ödediği sanılıyor. Program, şampiyonanın tüm platformlarda canlı, banttan ve özet yayın da dahil olmak üzere bütün medya haklarını kapsıyor.

Mobil cihazların gitgide yaygınlaştığı bir ortamda Çinli taraftarlar da Dünya Kupası maçlarını seyretmek için akıllı telefonlarını kullanıyor. Bu da telif haklarının mobil terminallere dağıtımını giderek daha önemli kılıyor. 29 Mayıs'ta Çinli e-ticaret devi Alibaba Group'un sahibi olduğu Youku video yayın platformu CCTV ile bir ortaklık kurduğunu ve 2018 Dünya Kupası'nın dijital yayın haklarını satın aldığını açıkladı. Youku, bir ay devam eden turnuvanın canlı yayın haklarını CCTV'den satın alan ikinci online platform. Youku söz konusu hakları cep telefonu operatörü China Mobile'a bağlı video yayın şirketi Migu'yla paylaştı.

Büyük oyuncular

ACCA rakamlarına göre, 2018 FİFA Dünya Kupası'nda para ödülü, Brezilya 2014'e kıyasla yüzde 12 artarak 400 milyon ABD Doları olacak. Nisan ayında Rus hükümeti 2018 Dünya Kupası'nın maliyetlerinin 11.8 milyar ABD Doları'na yükseldiğini açıkladı. Bu rakam, 2014 Dünya Kupası'nın 11 milyar ABD Doları olan giderlerinin yüzde 7.2, 2010'da Güney

Çin'in doğusundaki Jiangxi eyaletinden futbol taraftarı bir çift, Moskova'da Dünya Kupası maskotuyla fotoğraf çektiriyor.

Afrika'da düzenlenen Dünya Kupası'nın 6 milyar ABD Doları tutarındaki maliyetinin yüzde 97 üzerinde.

Dünya Kupası'nda para ödülünün ve operasyonel giderlerin arttığı bir ortamda, Çinli sponsorlardan elde edilen gelir FİFA'ya önemli bir mali destek sağladı. Çinli gayrimenkul ve eğlence grubu Wanda, artık bir FİFA Ortağı! FİFA'nın sponsorluk programının en üst kademesi olarak, her yıl 80 milyon ABD Doları değerinde olan bir anlaşmaya imza attı.

Çinli akıllı telefon üreticisi VIVO da bir FİFA Dünya Kupası Sponsoru (FİFA'nın sponsorluk programının ikinci kademesi) olarak, FİFA'ya 2022 Dünya Kupası'na kadar her yıl 65 milyon euro ödemeyi kabul etti. 2018 FİFA Dünya Kupası sponsorları arasında yer alan diğer iki Çinli şirket de tüketici elektroniği imalatçısı Hisense ve süt ürünleri üreticisi Mengniu ancak bu anlaşmalara ilişkin kesin rakamlar açıklanmadı.

FİFA Dünya Kupası Bölgesel Sponsorları (FİFA'nın sponsorluk programının üçüncü kademesi) listesinde yer alan üç Çinli şirket de elektrikli motosiklet üreticisi Yadea, erkek iş giyim markası Diking ve teknoloji ve eğlence deneyimi şirketi LUCI olarak sıralandı.

Televizyon satışlarında artış

Bu yedi Çinli sponsorun yer aldıkları kategorilerin minimum katkı miktarına göre, 400 milyon ABD Doları civarında bir sponsorluk geliri sağladığı tahmin ediliyor.

Dünya Kupası'nı izlemek isteyenlere televizyon satışı, Hisense'nin sponsorluk anlaşmalarına yüklü miktarda yatırım yapmasının önemli bir nedeni oldu. Mevcut rakamlara göre, Çin'de son yıllarda durgun seyreden televizyon satışlarına karşın, bu yılın ilk çeyreğinde Hisense'nin gerçekleşen satış geliri geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 16.54 artarak 7.81 milyar yuana (1.22 milyar ABD $) ulaştı; Çin pazarındaki payı yüzde 18.65 olan şirket, sektöründe de ilk sırada yer alıyor.

Adını vermeyen bir Hisense çalışanı, Nanfang Metropolis Daily'ye yaptığı değerlendirmede, Dünya Kupası sponsorluğunun "şirketin karına" olduğunu söyledi. Hisense'nin sponsoru olduğu 2016 UEFA Şampiyonlar Ligi sırasında şirketin küresel pazardaki tanınırlığı 6 puan arttı ve Avrupa pazarındaki satış hacmi 2016'nın ikinci çeyreğinde yüzde 65 yükseldi. Spor pazarlamasının etkisi Şampiyonlar Ligi bittikten sonra da sürdü: 2017'de Hisense'nin uluslararası pazardan elde ettiği gelir önceki yıla göre yüzde 22.3 arttı; gelir artışı Avrupa, Güney Afrika, Okyanusya, Kuzey Amerika ve Japonya pazarlarında çift haneli oranlara ulaştı.

Spor pazarlaması, Mengniu için de temel stratejilerden biri. Mengniu Stratejik Yönetimden Sorumlu Başkan Yardımcısı Zhang Yong, grubun bu yılki Dünya Kupası sırasında FİFA sponsorluğu, reklam giderleri ve Lionel Messi'nin sponsorluk anlaşması dahil pazarlamaya 2 milyar yuan (311.53 milyon $) harcadığını söylüyor.

Guotai Junan Securities Co. Ltd.'in hazırladığı bir rapora göre, 2018 FİFA Dünya Kupası sponsorluğunun Mengniu'ya muazzam iş fırsatları getirip, Dünya Kupası pazarlama kampanyasının ilerlemesiyle grubun bu yıl satış gelirini artırması bekleniyor.

Çinli akıllı telefon üreticisi Vivo, amiral gemisi X21 modelinin özel Dünya Kupası versiyonunu 22 Mayıs'ta Beijing'de piyasaya sürdü.

Barış ve kazan-kazan işbirliği

Kuşak ve Yol Girişimi (KYG) barış, kazan-kazan işbirliği ve kalkınma kavramlarını savunuyor. Güzergahlar üzerindeki ülkelerin ortak kalkınmasını kolaylaştırıyor. Ekonomik küreselleşme ve ticari serbestleşmeyi etkin bir şekilde destekliyor. Kuşak ve Yol, Çin-AB ticaretinin dengeli gelişimini destekliyor.

YAO LING

YAO LING,
Ticaret Bakanlığı'na bağlı Çin Uluslararası Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Akademisi'nde kıdemli araştırmacı.

ÇİN Devlet Başkan Şi Jinping'in 2013'ün sonbaharında "İpek Yolu Ekonomik Kuşağı" ve "21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu"nu önermesinden bu yana Avrupa ülkeleri bu teklife olumlu karşılık verdi ve sürece yaygın bir şekilde iştirak etti. Ekim 2015'te Avrupa Birliği'nin (AB) 14 üyesi Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın da kurucu üyesi oldu. Bu gelişme Çin ile AB arasındaki KYG işbirliğinin dönüm noktasıydı. Aynı yıl düzenlenen 17. Çin-AB Zirvesi ve 4. Çin ve Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri Zirvesi'nde ülke liderleri KYG'de Çin-Avrupa işbirliğine dair üç kademeli bir planı en üst düzeyde belirledi. Buna göre ilk olarak, stratejik kademede KYG ile Avrupa'nın kalkınma stratejisi bağlantılandırılacak. İkinci olarak, sınai kademede Çin'in üretim kapasitesinde yürüttüğü uluslararası işbirliği Avrupa'nın yatırım planıyla bağlantılandırılacak. Son olaraksa bölgesel düzeyde, Çin ile Orta ve Doğu Avrupa arasındaki işbirliği Çin ile Avrupa arasındaki genel işbirliğine entegre edilecek.

Son beş yılda KYG'nin itici gücü sayesinde Çin'in AB ile ticareti muazzam bir artış göstererek karşılıklı mal ticareti yeni zirvelere ulaştı. Hizmet ticaretinde de hızlı bir büyüme kaydedildi.

AB Çin'in en büyük ticaret ortağı; Çin de AB'nin ikinci büyük ticaret ortağı durumunda. Yukarıda bahsedilen üç düzeyde gerekli bağlantıların kurulmasının ardından tarafların toplam dış ticareti içinde karşılıklı ticaretin payı büyüdü ve AB'nin bölge dışı ticaretinde Çin-AB ticaretinin önemi daha belirgin hale geldi. Çin'in gümrük verilerine göre, Çin'in AB ile ticaret hacmi 2017'de 616.92 milyar ABD Doları oldu; bu Çin'in toplam dış ticaretinin yüzde15'ini oluşturuyor. Söz konusu oran, 2013'te yüzde 13.4 idi. Eurostat'a göre, AB-Çin ticaret hacmi 2017'de 573.02 milyar euro oldu. Bu da AB'nin bölge dışıyla yaptığı ticaretin yüzde 15.3'ünü oluşturuyor. Söz konusu oran 2013 seviyesinin yaklaşık üç puan üzerinde. (bkz. Tablo 1)

Dengeli gelişme

Daha dengeli bu gelişmenin şu tip yansımaları oluyor: Öncelikle, son beş yılda Çin'in AB'den yaptığı ithalat, AB'ye ihracatından hızlı büyüdü ve Çin'in AB ile ticaret fazlası önemli bir daralma gösterdi. 2013 ile 2017 yılları arasında Çin'in AB'den ithalatı yıllık ortalama yüzde 3.4 artarken aynı dönemde Çin'in AB'ye ihracatı ise yıllık ortalama yüzde 2.3 büyüdü. Çin'in AB'den itha-

Çin'in güneybatısındaki Sichuan eyaletinin başkenti Chengdu'daki Çin-Avrupa İşbirliği İş ve Yenilik Merkezi, Çin'in batı bölgelerine Avrupa'yla ticaret, yatırım ve teknoloji işbirliği için bir platform olarak hizmet veriyor.

latı daha hızlı artarken ve karşılıklı ticaretteki dengesizlik düzelirken, Çin'in ticaret fazlasının 2015'te yüzde 26 olan toplam karşılıklı ticaret içindeki payı 2017'de yüzde 20.6'ya geriledi. (bkz. Tablo 2)

İkinci olarak, Çin'in AB'ye 2004'ten sonra katılan 13 ülke ile ticaretinin toplam Çin-AB ticaretindeki payı arttı. Geçmişte Çin-AB ticareti büyük ölçüde Batı Avrupa'ya dayalıydı. Son beş yılda Çin ile Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri arasında KYG işbirliğinin gelişmesiyle bu durum değişmeye başladı. 2017'de Çin'in Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovakya ve Hırvatistan'ı da içeren 13 ülkeyle toplam ticaret hacmi 69.16 milyar dolar oldu. Bu rakam, Çin-AB ticaretinin yüzde 11.2'sini oluşturuyor ve söz konusu oran, 2013'ün bir puan üzerinde. Üçüncü olarak, Çin AB'den ithal ettiği ürünleri giderek çeşitlendiriyor. Çin'in AB'den ithal ettiği ilk 10 ürünün oranı, 2013'e kıyasla 3 puana yakın azalarak yüzde 74.3'e geriledi. Bu arada tüketim ürünlerinin ithalatında hızlı bir artış gerçekleşti ve tahıl, süt ürünleri, mücevherat ve sanat eserindeki yıllık ortalama artış oranı yüzde 30'un üzerine çıktı.

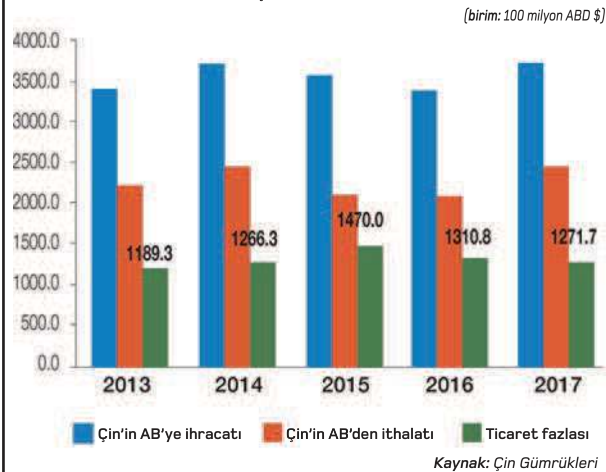

9 Haziran 2017'de Zhejiang eyaletinin Ningbo Uluslararası Kongre ve Sergi Merkezi'nde Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelen seçkin ürünler sergileniyor.

Hizmet ticaretini hızlandırdı

Çin AB'nin hizmet ticaretinde en büyük üçüncü ortağı. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) rakamlarına göre, 2016'da Çin-AB hizmet ticaretinin hacmi 2012'ye kıyasla yüzde 29.7 artarak 75.09 milyar ABD Doları'na ulaştı. Çin'in AB'ye hizmet ihracatı 32.69 milyar ABD Doları, AB'den hizmet ithalatı ise 42.4 milyar ABD Doları oldu. 2012-2016 yılları arasında Çin'in AB'ye hizmet ihracatı yüzde 6.6, AB'den hizmet ithalatı da yüzde 6.9 arttı. Bu oranlar, aynı dönemde Çin ile AB arasında mal ithalatı ve ihracatında görülen artışın üzerinde. AB'nin Çin ile hizmet ticaretinde fazlası var. Halen Çin'in AB'ye hizmet ihracatı ve AB'den hizmet ithalatı, AB'nin bölge dışı hizmet ithalatı ve ihracatının sırasıyla, yüzde 3.9 ve yüzde 4.5'ini oluşturuyor. Bu arada AB'nin hizmet ticaretindeki en büyük ortağı olarak ABD'nin AB ile hizmet ithalatı ve ihracatı AB toplamının, sırasıyla, yüzde 30.2 ve yüzde 27.2'sini oluşturuyor. AB'nin hizmet ticaretinde ikinci büyük ortağı olan İsviçre için de bu rakamlar sırasıyla yüzde 13.7 ve yüzde 14.2. Söz konusu iki ülkeyle karşılaştırıldığında Çin'in AB ile hizmet ticaretinde büyük bir potansiyele sahip olduğu görülüyor.

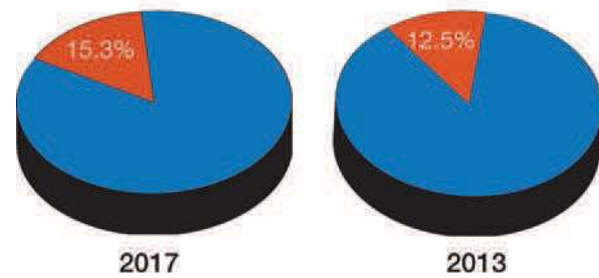
Tablo 2: 2013–2017 Arasında Çin ve AB'nin İthalat ve İhracatı

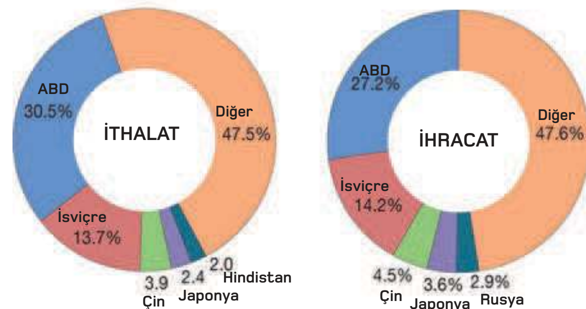
2018 yılı Çin ile AB arasında kapsamlı stratejik ortaklık kurulmasının 15. yıldönümü. Aynı zamanda bu yıl, Çin-AB Zirvesi'nin oluşturulmasının da 20. yıldönümü. Çin ve AB ekonomik küreselleşme, ticaretin serbestleştirilmesi ve çoktaraflı ticaret sisteminde ortak çıkarları paylaşıyor. Dünyanın önde gelen iki ekonomisi olarak Çin ve AB el ele Kuşak ve Yol'u inşa etmek için çalışıyor; bu da her iki tarafın kendi avantajlarını daha da geliştirmesine yardımcı olarak ortak kalkınma hedefine ulaşılmasını sağlayacak. Nisan 2018'de Çin Devlet Başkanı Şi Jinping, Asya Boao Forumu'nun yıllık toplantısında Çin'in dışa açılmayı daha da genişletmek için atacağı önemli adımları açıkladı. Bu adımlar arasında pazara erişimin önemli ölçüde kolaylaştırılması, daha cazip bir yatırım ortamı yaratılması, fikri mülkiyet haklarının korunmasının güçlendirilmesi ve ithalatın etkin bir şekilde artırılması da bulunuyordu. Özellikle Kasım 2018'de Şanghay'da düzenlenecek birinci Çin Uluslararası İthalat Fuarı'nın AB ülkelerine Çin'e yaptıkları ihracatı artırmak için yeni ve daha geniş bir platform sunacağı belirtiliyor. Bu da Çin-AB ticaretinin daha da dengeli bir gelişime doğru ilerlemesini sağlayacak.

Tablo 1: AB–Çin Ticaretinin AB'nin Bölge Dışı Ticaretindeki Payı

***Kaynak:** Eurostat*

Tablo 3: 2016'da AB'nin Hizmet Ticaretinde Başlıca Ortakları

***Kaynak:** Dünya Ticaret Örgütü*

Evrimi Beslemek

Nesnelerin interneti, insanların yaşama ve çalışma tarzını değiştiriyor. Dünya çapında bir yönetim danışmanlık firması olan McKinsey & Company, NI uygulamalarının toplam iş hacminin 2025 yılında 3.9 trilyon ile 11.1 trilyon ABD Doları arasında olabileceği öngörüsünde bulunuyor…

DENG YAQING

SON yıllarda çevre korumanın Çin hükümetinin gündeminde ilk sırada yer almaya devam etmesinden ötürü bir çok yerel departman kirliliğin kaynaklarını saptamak ve bunlarla mücadele etmek için gerçek zamanlı izleme ve denetim yürütüyor.

“Sanayi parkları ve inşaat sahaları gibi muhtemel kirlilik kaynaklarına farklı tiplerde sensörler yerleştiriliyor. Atılan kirleticilerin yoğunluğu kabul edilmiş sınırları aştığında çevre denetçileri bilgilendiriliyor ve kendilerine veri, video ve çözümler tedarik ediliyor. Böylece denetçiler özgül hedefleri saptayabiliyor ve kirliliği ortadan kaldırmak için harekete geçebiliyor” diyor yerel çevre koruma büroları, inşaat komiteleri ve kent yönetim bürolarına bu tür hizmetler sağlayan bir şirkette çalışan Huang Song.

Genç adam, üç yıl önce çalışmaya başladığı Grand Science & Technology’nin Çin’de Nesnelerin İnterneti (NI) sektörünün güçlü gelişimi sayesinde hızla büyüdüğüne tanık olmuş.

“Birkaç yıl önce kurulduğunda şirketin çok az personeli vardı. Şu anda onlarca şehirde faaliyet gösteriyor ve 100’den fazla çalışanı bulunuyor” diyen Huang, Beijing Review’ya yaptığı değerlendirmede, gitgide gelişen NI teknolojilerinin çevre izleme ve kirlilik denetiminin verimliliğinde önemli bir artış sağladığına dikkat çekiyor.

Kalkışa Hazır

Bu, NI’nin insan toplumuna uygulanmasının sadece bir örneği. Dünya çapında bir yönetim danışmanlık firması olan McKinsey & Company, NI uygulamalarının toplam iş hacminin 2025 yılı itibarıyla 3.9 trilyon ile 11.1 trilyon ABD Doları arasında olabileceği öngörüsünde bulunuyor.

Fiziksel nesneleri takip etmek ve denetlemek için sensör ve diğer internet bağlantılı cihazlardan faydalanılmasını tarif eden bir terim olan NI, yeni iş yapma yolları ortaya çıkarıyor. Akıllı blezikler ve paylaşımlı bisikletlerden tutun self-servis mağazalar ve akıllı şehirlere kadar pek çok şey NI teknolojilerinden besleniyor, günlük hayat ve iş hayatına gizlice nüfuz ediyor.

Küresel araştırma ve danışmanlık şirketi Gartner’ın yaptığı bir çalışmaya göre, NI artık yeni teknoloji değil çünkü yaşama ve üretme faaliyetlerine adım adım entegre olmuş durumda.

Örneğin Çin'de 320 milyonu aşkın NI bağlantısı bulunuyor; bunların çoğu geniş alan ağları vasıtasıyla gerçekleşiyor. Yerli telekom operatörlerinin kamuoyuna duyurduğu verilere göre, yerel alan ağları vasıtasıyla kurulan bağlantıların sayısı daha da fazla.

"Bu bağlantılar, NI sanayi zincirinin gerek üretime dönük gerek satışa dönük şirketleri için yeni alanlar açarken çeşitli sektörlerde de NI kullanıcılarına yeni değerler yarattı" diyor NI şirketlerine yönelik bilgi hizmetlerine odaklanmış bir düşünce kuruluşu olan IoT101'nin genel müdürü Zhao Xiaofei.

Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede Zhao, akıllı olmayan nesneleri birbirine bağlayarak, bu bağlantılar sayesinde ilgili veriyi toplayarak ve bu bilgiyi analiz için bir platforma yollayarak insanların yeni çözümler bulmasının ve nesneleri daha da iyileştirmesinin mümkün olduğuna dikkat çekiyor.

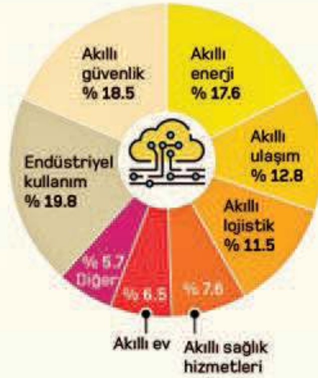
NI kavramı ilk kez 2009'da, dönemin Çin Başbakanı Wen Jiabao'nun ülkenin doğusundaki Jiangsu eyaletinin Wuxi kentinde yaptığı bir konuşmada NI teknolojilerinin hızla geliştirilmesi çağrısında bulunmasıyla gündeme gelmişti.

Ancak o günlerde sıcak bir gündem maddesi olmasına karşın bu alanda gerçek bir ilerleme sağlanamadı. 2009 ile 2011 yılları arasında radyo frekansı tespitinde hızlı bir ilerleme kaydedildi. 2013'ten itibaren akıllı ev ve akıllı donanımlar Çin'de yaygınlaşmaya ve giderek daha fazla rağbet görmeye başladı.

"Düşük enerjili geniş alan ağlarının son iki yılda çoğalmasıyla NI uygulamaları için gerçek zemin oluştu" diyen Zhao, NI uygulamalarında yaşanan patlamanın ardındaki neden olarak muhtelif sektörlerden gelen büyük talebi gösteriyor.

İnsanlar, 24 Nisan'da Almanya'daki Hanover fuarında 5G teknolojisiyle çalışan robotları izliyor.

Hewlett-Packard'ın yaptığı bir araştırmaya göre, düzenlenen ankete katılan 3 bin 100 şirketin yüzde 57'si NI teknolojileri kullanıyor; yüzde 88'i de NI projelerinin hızlı yatırım getirisi sağladığını söylüyor.

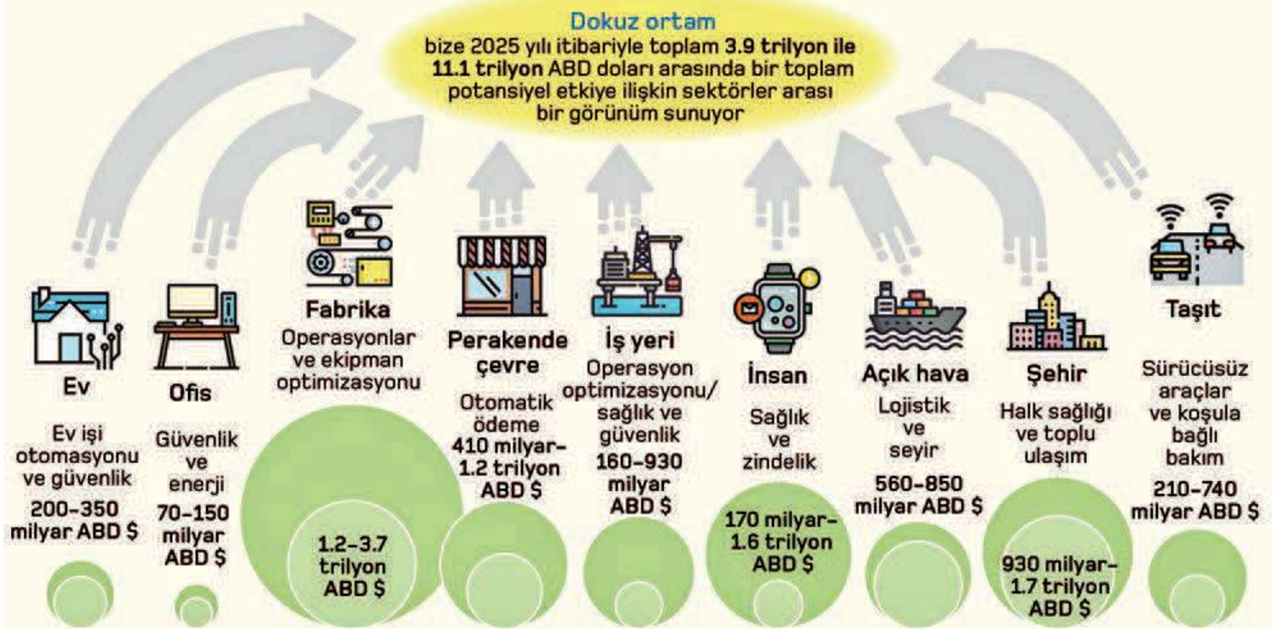
Vodafone'un 2017 sonlarında gerçekleştirdiği bir diğer araştırmaya göre, daha fazla NI cihazıyla donatılmış şirketler daha yüksek getiriler elde ediyor. NI bağlantılı 50 binden fazla cihazı bulunan şirketlerin yüzde 67'si NI uygulamasından kayda değer kazanç sağladığını ifade ediyor. Bu durumun toplam gelire katkısı ortalama yüzde 19'u buluyor.

Devam Eden Zorluklar

Zhao, sektörü tüketiciye dönük NI ve sınai NI olarak iki kategoriye ayırıyor: "Açıkça görülüyor ki ikinci kategori ilkinden daha hızlı gelişiyor. İlk kategorinin popülerleşmesi kullanıcı deneyimine, ikinci kategorininki yaratılan ekonomik değere bağlı."

Zhao, NI ürünlerinde kullanıcı deneyiminin henüz çok sayıda tüketiciyi cezbedecek denli iyi olmadığını, çünkü yapay zeka gibi ilgili teknolojilerin yeterince ol-

Müşteriler, 18 Ocak'ta JD.com'un personelsiz mağazasında ürün beğeniyor.

gunlaşmadığını ya da ürünlere tam anlamıyla dahil edilemediğini vurguluyor. Zhao ayrıca, bazı üreticilerin akıllı olmaya fazla odaklandığına, bu arada ürünlerin kalite ve temel fonksiyonlarını ihmal ettiğine dikkat çekiyor.

Zhao'nun verdiği bilgiye göre, bazı NI ürünlerinin kullanımı o kadar karmaşık ki tüketiciler akıllı işlevlerini bir kenara bırakıp bunları sıradan bir cihaz olarak kullanma eğiliminde.

Sınai NI ise son yıllarda hızla büyüyor. "Bir çok işletme bundan gerçekten fayda elde etti ve bu iş için para harcamaya da istekliler ama popülerleşmenin önünde hala engeller var" değerlendirmesini yapıyor Zhao.

Bazı şirketlerin hali hazırda işleyen bir bilişim altyapı sistemi var ve artacak maliyetlerden ötürü bunu alt üst etmek ya da yeniden yapılandırmak istemiyorlar. Ayrıca sınai NI uygulaması daha küçük bir iş gücüne ihtiyaç duyulacağı anlamına geliyor; bu da çok sayıda insanın işten çıkarılmasına yol açabilir diyen Zhao, akıllı sayaç okumayı buna örnek olarak gösteriyor. Su şirketleri otomatik veri yollayabilen sayaçlar kullanmaya başlayınca sayaç okuma işinde çalışan çok sayıda insan işsiz kaldı.

Buna ek olarak, NI güvenliği giderek büyüyen bir sorun haline geliyor. NI'yi hedef alan saldırılar arttıkça yasal düzenleyiciler de ekipman üreticilerine daha yüksek ağ istikrarı değerlendirme standartları geliştirme ve uygulamaları için baskı yapıyor.

Gartner 2018'de yapılacak toplam sibergüvenlik harcamalarının 93 milyar ABD Doları'nı bulabileceğini tahmin ediyor. General Motors da sınai NI'nin giderek daha fazla tehdit altında kalacağını öngörüyor ve bu tür risklerle başa çıkacak etkili araçların henüz mevcut olmadığına dikkat çekiyor.

Dahası, tek tip NI teknik standartlarının olmaması, donanım maliyetlerinin aşağı çekilmesini zorlaştırıyor.

Gelecekteki Büyüme

Çin'de Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanlığı, Nisan 2017'de, NI'nin 13. Beş Yıllık Plan (2016-2020) dönemindeki gelişimine dair bir plan açıkladı. Planda 2020'ye dek toplam sanayi üretimi 1.5 trilyon yuanın (226 milyar ABD $) üzerinde, küresel rekabet gücüne sahip bir NI sanayi sistemi oluşturulması hedefine yer verildi.

"Şu anda Çin'de eksiksiz bir NI sanayi ekosistemi bulunuyor ve her segmentte çok sayıda şirket var" diyen Zhao, son birkaç yılda piyasa oyuncularının yeterince gelişmemiş teknolojik düzeyi nedeniyle yapay zeka uygulamalarına isteksiz yaklaştığını ama bu durumun artık değiştiğini sözlerine ekledi.

Bazı uzmanlar, NI cihazlarının geliştirilmesinin otomatik öğrenme, zincir blok ve bulanık bilgisayar gibi teknolojiler sayesinde daha da hızlanacağına inanıyor; bu da girişimlerin katma değer yaratmaktan yeni iş modelleri geliştirmeye geçiş yapabileceği ve yeni gelir kaynaklarından faydalanabileceği anlamına geliyor. Girişimlerin yatırımlarından hatırı sayılır bir getiri elde etmesiyle NI uygulamaları daha da hız kazanacak.

"Çinli şirketler sensör ve çip teknolojilerinde uluslararası rakiplerinin gerisinde kalmış olsa da devasa iç pazar farklı türlerde NI uygulamalarının geliştirilmesi için gayet verimli bir toprak, bu da sektörü cesaretlendiriyor" diyor Zhao.

Faizler yükselişte

ABD Federal Rezerv (FED), 13 Haziran'da gösterge federal fon oranını beklendiği gibi çeyrek puan artırarak yüzde 1.75'ten yüzde 2'ye çıkardı ve bu yılki ikinci faiz artırımını gerçekleştirdi. Çin ise ABD'nin peşinden gitmemeyi yeğledi.

DENG YAQING

"BU hamle, piyasa beklentilerine bir yanıttı" diyor Bank of Communications'ın kıdemli uzmanı E Yongjian ve Xinhua Haber Ajansı'na yaptığı değerlendirmede. Faiz oranlarının yukarı çekilmesinin açıklama öncesinde yaygın bir şekilde beklendiğine dikkat çekiyor.

E, ABD'nin ekonomik temellerini, özellikle de iş piyasasını iyileştirmek için faiz artırımına gittiği kanısında. Mayıs ayında ABD'de tarım dışı işsizlik son 18 yılın en düşük rakamı olan yüzde 3.8'e geriledi; enflasyon da belirlenen yüzde 2'lik hedef etrafında dönüyor.

Çin'in Ulusal İstatistik Bürosu'nun sözcüsü Mao Shengyong, 14 Haziran'da yaptığı bir basın toplantısında, FED'in attığı adımın belli ölçülerde piyasa beklentileriyle uyumlu olduğunu, dolayısıyla etkisinin de hafif olacağını ifade etti.

Mao, "Çin'in geçmiş deneyim ve koşulları incelendiğinde FED'in faiz artırımlarının Çin ekonomisine etkisinin sınırlı kaldığı görülecektir" dedi.

Bağımsız politika

Faiz artırımı kararının açıklanmasından bir gün sonra Çin Halk Bankası (ÇHB) 7, 14 ve 28 günlük ters repo anlaşmalarıyla piyasalara 70 milyar yuan (10.76 milyar ABD $) nakit sağladı. 7, 14 ve 28 gün vadeli anlaşmalarda ödeme oranı sırasıyla, yüzde 2.55, yüzde 2.70 ve yüzde 2.85 oldu. Önceki seviyelerini koruyan bu oranlar, Çin merkez bankasının faiz oranlarının yükseltilmesinde FED'in peşine takılmayacağına işaret ediyordu.

Çin Minsheng Bankası'nın baş araştırmacısı Wen Bin, 21st Century Business Herald'a yaptığı açıklamada, ÇHB'nin kararının ardında iki neden bulunduğunu belirtiyor: "Likidite haziran ayında genelde sıkışık olur ve likidite istikrarını sağlamak sağlıklı bir ekonomik büyüme için elzem. Ayrıca son mali ve makroekonomik göstergeler, tüketim ve yatırımda yavaşlamaya, toplam sosyal finansmanda da daralmaya işaret ediyor."

Ekonomideki yeni kredi miktarının daha geniş bir ölçütü olan toplam sosyal finansman, mayıs ayında 760.8 milyar yuan arttı. Bu, nisan ayına göre yüzde 51'lik bir gerileme anlamına geliyor, ayrıca son 22 ayın en düşük seviyesi. Dahası, ocak ile mayıs ayları arasında sabit varlık yatırımları yıllık olarak sadece yüzde 6.1 arttı ki bu 2000'den bu yana görülen en düşük oran. Toplam tüketim malları satışındaki artış da yüzde 8.5 seviyesinde kaldı; bu da Haziran 2003'ten bu yana kaydedilen en düşük oran.

Çin merkez bankasının Federal Rezerv'in faiz artırımına yanıt vermeme yoluna gitmesi ilk kez olan bir şey değil. Geçen haziranda da benzer bir senaryo yaşanmıştı. Bu iki durum dışında ÇMB, geleneksel olarak FED'in federal fon oranını artırdığı gün, buna Orta Vadeli Kredi Kolaylığı faiz oranını yukarı çekerek yanıt verirdi.

CITICS Securities'in kıdemli uzmanlarından Ming Ming, Xinhua Haber Ajansı'na verdiği demeçte, "Çin'in para politikası daha ziyade ülke içindeki koşullarla ilgili" dedikten sonra Çin'in faizleri artırıp artırmamaya karar vermesinin hem iç hem dış faktörlere bağlı olduğunun altını çiziyor.

Halen ABD ve Çin'in faiz oranları arasındaki fark sadece 0.7 puan; bu da hala normal aralık içinde. Yuanın değer kaybına ilişkin piyasa beklentileri gerilerken dolaşımdaki döviz fonları üst üste beş aydır artışta. Bu da Ming'e göre, şimdilik faiz oranlarını yukarı çekme gereğini daha da hafifleten bir faktör.

Ülke içinde mali denetim ve kaldıraçsızlaşma çabaları sürüyor. Ticari bankaların bilanço dışı, standart olmayan finansal varlıkları hızla azalıyor. Ayrıca Ming, toplam sosyal finansmandaki yavaşlamanın reel ekonomi üzerinde baskı yarattığına dikkat çekiyor.

"Açık piyasa işlemleri faiz oranı ile piyasa faiz oranı arasında hala bir fark var. Bu da faiz oranını artırmanın piyasa üzerinde önemli bir etkisi olmayacağı anlamına geliyor" diyen E, merkez bankanın istikrarlı bir likiditeyi muhafaza etmek amacıyla toplam sosyal finansmandaki daralmayı da dikkate aldığını vurguluyor.

Wen'e göre, makroekonomik açıdan

16 Haziran'da Zhejiang eyaletinin Zhoushan Limanı'ndaki konteyner rıhtımına bir yük gemisi yanaşıyor.

bakıldığında, Çin'in para politikasında ayarlama yapmak için gerekli alan hala mevcut.

İstikrarlı denizaşırı piyasa talebi, güçlü gayrimenkul yatırımları ve sınai katma değer artışındaki olumlu performans, ülke GSYİH'sinde ilk çeyrekte kaydedilen büyüme hızının muhafaza edilmesini sağlayabilir.

Potansiyel etki

Federal Rezerv faiz artışını hızlandırırken gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri giderek daha fazla baskı altında kalabilir. Aslında Arjantin, Hindistan ve Endonezya gibi gelişmekte olan ekonomiler, daha son faiz artırımından önce, FED'in hızlı adımları karşısında zor duruma düşmüştü. Arjantin merkez bankası faizleri sekiz gün içinde üç kez artırarak yüzde 40'a çekti.

Türk Lirası tepetaklak olarak yüzde 20 değer kaybetti ve 15 gün içinde iki kez artırılan faiz oranları yüzde 17.75'e kadar çıktı. Bu arada Brezilya, Endonezya ve Meksika mali piyasaları, çalkantılı koşullarıyla başa çıkmaya da çalışıyor.

Özellikle ağır dolar borcu altında olan ve büyük ticaret açığı bulunan gelişmekte olan ekonomilerde para biriminin değer kaybetme riski bu ülkeleri Federal Rezerv'e paralel faiz artırımına gitmeye zorladı. Wen'e göre, FED ne kadar hızlı hareket ederse söz konusu gelişmekte olan ülkelerin karşı karşıya kalacağı riskler de o ölçüde büyüyecek.

E'ye göre, faiz artırımlarındaki ivmelenme, ABD'nin ekonomik temellerinin uzun vadede olumlu gelişeceğine duyulan güvenin bir yansıması. Belirsizliğini koruyan faktörler bulunmakla birlikte ABD ekonomisi, Euro bölgesi ve Japonya'dan daha güçlü bir büyüme momentumu sergileyecek. Bu da FED'in faizleri yukarı çekme sürecini daha da hızlandırması anlamına gelecek.

Bazı uzmanlar, Federal Rezerv'in hızına ayak uydurmadığı takdirde Çin'in sermaye kaçışı ve kaldıraç artışı sorunuyla karşı karşıya kalabileceği endişesini taşıyor. "Şimdilik gerek doğrudan yatırımda gerek sermaye hesabında iki yönlü bir akış dengesi var. Çin'in makroekonomisi, varlık fiyatları ve döviz kuru, mevcut durumda nispeten istikrarlı" diyor Wen.

Wen, gelecekte hem ülke içi hem Avrupa Merkez Bankası'nın para politikası ve FED'in bu yıl içinde faizleri dört kez artırıp artırmayacağı da dahil denizaşırı koşullara dikkat edilmeli uyarısını yapıyor. Çin'in benimseyebileceği en iyi politikanın faiz oranlarını artırırken, mevduat munzam karşılığı oranları vasıtasıyla sermayenin uzun vadeli maliyetini düşürmek olabileceğini vurguluyor.

Teknisyenler, 20 Haziran'da Hebei eyaletine bağlı Tangshan'daki bir otomobil çelik levha fabrikasının üretim hattında çalışıyor.

Yeniden oyuna dönüş

Çin'de e-spor yükselişte. E-spor, dünyanın en büyük spor etkinliği olan Olimpiyat Oyunları'na dahil edilmiyor. Buna karşın ülkede, son 20 yılda büyük aşamalar kaydedildi. Sektörün hacmi, önceki yıla göre yüzde 23 büyüyerek 34 milyar dolara ulaştı.

LI NAN

Bu yılın bahar ayları, Çin'de e-spor açısından bir dizi çığır açıcı duruma sahne oldu. Her yıl düzenlenen League of Legends etkinliği 2018 Sezon Ortası Turnuvası'nda Çinli e-spor takımı RNG, Güney Kore'nin KZ takımını 20 Mayıs'ta 3-1 yenerek Çin'e üçüncü dünya şampiyonluğunu kazandırdı.

Endonezya'nın Cakarta ve Palembang şehirlerinde düzenlenen 18. Asya Oyunları'na e-spor bir resmi gösteri sporu olarak ilk defa dahil edildi. Asya Elektronik Spor Federasyonu (AESF), altı video oyununun—League of Legends, Pro Evolution Soccer 2018, Arena of Valor, Starcraft II, Hearthstone ve Clash Royale—yarışmalarda yer almak üzere onay aldığını duyurdu.

AESF Başkanı Kenneth Fok, "Asya Oyunları'nda e-sporun görücüye çıkacak olmasından dolayı çok heyecanlıyız" diye konuştu ve organizasyona sadece dürüstlük, ahlak ve adil oyun vizyonunu destekleyen oyunların seçildiğini sözlerine ekledi. Lakin geçen eylülde göreve başlayan Fok'un daha büyük bir hedefi var. O da e-sporun dünyanın en büyük spor etkinliği olan Olimpiyat Oyunları'na dahil edilmesi.

Resmi rakamlar Çin'in oyun sektörünün toplam gelirinin 2017'de bir önceki yıla göre yüzde 23.1 artarak 218.96 milyar yuana (34.15 milyar ABD $) çıktığına işaret ediyor. Çinli e-spor katılımcılarının sayısı da aynı dönemde yüzde 69.2 artışla 220 milyona ulaştı. Söz konusu veriler, Çin Kültür ve Eğlence Sektörü Birliği (ÇKESB) ve Beijing merkezli pazar araştırmaları tedarikçisi Entbrains tarafından Kasım 2017'de yayımlandı.

Böylesine hızlı bir büyüme, sektörün küresel görünümünü de güçlendiriyor. Oyun pazarı üzerine araştırmalar yapan Amsterdam merkezli Newzoo, en son yayımladığı küresel oyun pazarı raporunda mobil oyun pazarının yüzde 60'tan, tüm oyun pazarının da dörtte birinden fazlasını elinde bulunduran Çin'in bu yıl da dünya genelinde harcama payı en yüksek ülke konumunu sürdürdüğüne işaret etti. Kuzey Amerika ikinci sırada; onu açık ara farkla Avrupa izliyor.

İniş ve çıkışlar

E-sporun Çin'de sergilediği mucizevi patlamanın arkasında ne var? E-sporun rekabetçi bir branş olarak resmen tanınması, oyuncuların profesyonelleşmesi ve Çin'de internet'in ve web tabanlı şirketlerin gelişmesi gibi faktörlerin tümünün bu nedenler arasında yer aldığına inanılıyor. Ancak Çin'in e-spordaki yükselişi hiç de sorunsuz olmadı.

Şanghaylı şirket iResearch'ün şubat ayında yayımladığı bir rapora göre, Çin'de oyun sektörü ülke genelinde amatör oyuncuların bilgisayar salonlarında Starcraft ve Counter Strike gibi ithal PC oyunlarını oynadığı 1990'ların sonlarında başladı.

2001'de Güney Kore'de ilk kez düzenlenen Dünya Siber Oyunları'nda ilk e-spor dünya şampiyonluğunu Çin takımı kazandı, ancak o dönem çok az kişi gelişmekte olan sektör hakkında bilgi sahibi olduğundan haber büyük ölçüde gözden kaçtı.

Video oyunlara fazlasıyla uzun saatler harcamanın gençlere, özellikle de öğrencilere zarar verdiği düşüncesi yaygındı.

Ziyaretçiler, 27 Haziran 2017'de Şanghay'daki Çin Eğlence Sergisi'nde mobil oyunlar oynuyor

Chengdu'da kurulan AI Club'da profesyonel e-spor oyuncusu olan Yu Boshu, Beijing Review'ya yaptığı açıklamada "Çoğu ebeveyn video oyunu oynamanın düzgün bir iş değil, zaman kaybı olduğuna inanıyor" dedi.

Manzara 21. yüzyıla girerken değişmeye başladı. 18 Kasım 2003'te e-spor, Devlet Spor Genel İdaresi tarafından ülkenin 99'uncu resmi spor branşı olarak tanındı. Böylece bir zamanlar hakkında çok az şey bilinen sektör dikkatleri üzerine çekmeye başladı. Aynı yıl e-spora ilişkin Çin Merkez Televizyonu'nun E-spor Dünyası ve 20 Mart 2004'te başlayan Birinci Çin E-spor Turnuvası (ÇET) da dahil en az dokuz TV programı yayına girdi.

Çin Bilim ve Teknoloji Birliği tarafından Ocak 2005'te yayınlanan rakamlara göre, sektörün kazançları 2002'de 950 milyon yuan (148.3 milyon ABD $) iken, 2003'te yaklaşık yüzde 266'lık bir artışla 3.48 milyar yuana (543.3 milyon ABD $) ulaşarak hayret verici bir büyüme gerçekleştirdi.

Ne var ki bu iyi zamanlar fazla uzun sürmedi. Gençlerin video oyunları bağımlılığı hakkındaki raporlar Çin hükümetinin dikkatini çekti. Birinci ÇET'in düzenlenmesinden bir ay sonra video oyunları hakkındaki tüm TV program yayınlarının durdurulması yönünde bir direktif çıkarıldı. Sonuç olarak, 2009'da ÇET'in askıya alınmasının ardından e-sporun hem medyadaki yansıması hem de büyüme oranı müteakip altı yılda geriledi.

Yeniden dirildi

Sonraki 10 yılda genç girişimcilerin sektörün cazibesine kapılmasıyla hikayede beklenmedik bir gelişme yaşandı. Çin'in en zengin insanları arasında yer alan emlak kralı Wang Jianlin'in oğlu Wang Sicong söz konusu girişimcilerden biriydi. Sektöre para akmaya başlamasıyla e-spor kulüpleri ülke genelinde çoğalmaya başladı. Her geçen gün daha fazla sayıda amatör, düzenli gelirler elde eden ve yoğun eğitimden geçen profesyonel oyuncular haline gelmek için bu derneklere katıldı ve Çinli oyuncular kendilerini küresel e-spor yarışmalarında göstermeye başladı. Buna mukabil oyun şirketleri daha fazla insanın bu spora başlamasını teşvik etmek için çok daha karlı ödüller öne sürmeye başladı. Ağustos 2016'da Çin takımı Wings Gaming, rekabete dayalı oyun Dota 2'deki en büyük ünvan olan International 2016'yı (T16) kazanarak ülkeye 9 milyonu aşkın para ödülü getirdi.

E-sporun profesyonelleşmesi ve konulan büyük miktarda para ödülleri, başta ebeveynler olmak üzere bir çok kişinin sektöre yönelik tavrını önemli ölçüde etkiledi. Örneğin Yu'nun bir e-spor oyuncusu olarak AI Club'da profesyonelleşme kararına anne ve babası başlangıçta karşı çıkmış. "Onlara e-sporun yeteneklere ihtiyaç duyan normal bir endüstri olduğunu anlattım. Profesyonel oyuncu olmanın hep hayalini kurmuştum. Bunun gerçek olmasını istedim" diyen Yu, anne-babasının sektör hakkında daha fazla bilgi sahibi olduktan sonra onu desteklediğini anlatıyor.

Hükümetin desteği de geri döndü. Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu, Nisan 2016'da tüketimi ve sınai dönüşümü canlandırmak amacıyla Çin'de daha fazla ulusal ve uluslararası e-spor etkinliği düzenlenmesini teşvik eden bir eylem planı açıkladı. Bir buçuk yıl sonra 2017 League of Legends S7 Dünya Şampiyonası'nın final etkinliği, Çin'in Beijing'deki ikonik olimpiyat stadyumu Kuş Yuvası'nda 43 bin kişilik büyük bir kalabalık önünde gerçekleşti. Etkinliğin medyadaki yayını, mayıs ayında 39. Emmy Spor Ödülleri'ni kazandı ve böylece Emmy Spor'da ödül alan e-sporla ilgili ilk medya yayını oldu. 2016'da Eğitim Bakanlığı, e-sporu yüksek öğrenim

Seyirciler 4 Ağustos 2017'de Hong Kong'da düzenlenen Birinci E-spor Müzik Festivali'nde League of Legends turnuvasını izliyor.

kurumlarında yeni bir eğitim alanı olarak tanıdı. Bu hamleyi sektör uzmanları, Çin'de e-spor açısından yeni bir başlangıç olarak değerlendirdi. Beijing Review'ya konu hakkında konuşan AI Club'ın müdür yardımcısı Zhao Teng, "Bu gelişme Çin'de e-sporun standardizasyon ve profesyonelleşmeye doğru ilerlediğini gösteriyor" diyor. Ayrıca e-sporda derecelendirme oluşturmanın, e-spor eğitimine daha kurumsallaşmış bir güzergah sağladığını sözlerine ekliyor.

Sektörün Çin'deki başarısında internet ve web tabanlı şirketlerin de payı vardı. Çin Internet Ağ Enformasyon Merkezi'nin (ÇİAEM) yayımladığı son rapora göre, 2017 sonu itibarıyla Çin'de 772 milyon internet kullanıcısı bulunuyor ve bunların yüzde 97.5'i internet'e akıllı telefonları üzerinden bağlanıyor. Internet penetrasyon oranı yüzde 55.8—bu rakam küresel ortalamanın 4.1 puan üzerinde. Yurtiçinde ve yurtdışında halka açık 102 internet şirketinin toplam değeri 8.97 trilyon yuan (1.4 trilyon ABD $) olarak belirlendi ve bunların yüzde 28.4'ünü online oyun üreticileri oluşturuyor. 2017 yılında 16 binden fazla yeni mobil oyun piyasaya sürüldü.

İnternet yayın platformlarının popülaritesi de e-sporun daha geniş izleyici kitlesine ulaşmasını sağladı. ÇİAEM'e göre, 2017'de e-spor canlı internet yayını platformlarının kullanıcı sayısı bir önceki yıla göre yüzde 53.1 artarak 224 milyona ulaştı. Diğer bir ifadeyle, geçen yıl Çin'de netandaşların yüzde 29'u e-sporu internet'ten canlı izledi.

Sınırları aştı

Sektörün popülaritesi Çin sınırlarını aşıyor. Hasanuddin Üniversitesi'nde okuyan 20 yaşındaki Endonezyalı üniversite öğrencisi Sanusi Ashraff, Çin'de geliştirilmiş mobil oyun Mobile Legend'ı her gün oynuyor. Beijing Review'ya bir açıklama yapan Ashraff, "Bu oyunu indirdim çünkü Apple Store'da yüksek reyting almıştı" diye konuşuyor. Kendisi, Çin menşeli prodüksiyonların hiç olmadığı kadar yaygınlaştığı bir ortamda bu video oyunları oynayan Güneydoğu Asya genelindeki pek çok gençten biri.

Beijing Review'ya konuşan Hero Entertainment'ın genel müdürü Ying Shuling, "Güneydoğu Asya'dan oyuncular Çin kültürü hakkında çok şey biliyor, dolayısıyla Çinli video oyunu geliştiricileri için Güneydoğu Asya'ya yönelmek daha kolay" diyor.

Son yıllarda Çin'deki internet oyun geliştiricileri, küresel pazara açılmak için büyük çaba gösteriyor. Bazıları yurtdışında tutunmak için yabancı oyun şirketlerinin hisselerini satın alıyor. Çin'in internet devi Tencent, en az 10 yabancı oyun girişimine yatırım yaptı. Diğerleri ürünlerini yerelleştirmek suretiyle yabancı oyuncuların kalbini kazandı. Ying, "Bunu yerel deyimlere yer verme benzeri yerel kültür unsurlarına ilişkin vurgularla yapıyoruz" diye konuşuyor ve bunun geliştirdikleri ürünlerin hedef kullanıcılara ulaşmasında katkısı olduğunu belirtiyor.

Bu çabalar geçen yıllar boyunca gayet iyi ödüllendirildi. ÇKESB ve Entbrains'ın raporuna göre, yerel oyun geliştiricilerinin yurtdışı cirosu yüzde 10 artarak toplam 7.61 milyar ABD Doları'na ulaştı.

Sektörün zorlukları

Yine de Çin'de e-sporun rakamların ifade ettiği kadar parlak bir geleceği olup olmadığına dair bir takım kuşkular var. ÇKESB ve Entbrains'ın raporu, ürün homojenliğinin problemlerden biri olduğuna işaret ediyor. Tencent ve NetEase'e ait son finansal raporlar, Çin'in en büyük iki video oyunu şirketinde büyüme hızının ilk çeyrekte yavaşladığını gösterdi. Tencent'in oyun sektörü geliri yılın ilk üç ayında geçen yılın aynı dönemine göre 8 puan azalarak yüzde 26 arttı. Bunun temel nedeninin oyuncular arasında geniş popülerliğe sahip başarılı yeni ürünlerin çıkmayışı olduğu düşünülüyor. Tencent'in geliştirdiği Arena of Valor,

2017'de Çin'in Video Oyun Sektörü

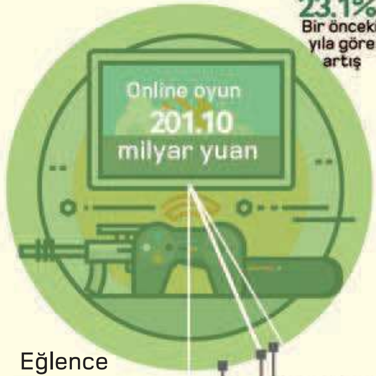
Gelir

Çin'de video oyun sektörünün 2017'deki toplam geliri 218.96 milyar yuan

218.96 milyar yuan

23.1% Bir önceki yıla göre artış

Eğlence makine oyunları 13.58 milyar yuan

PC oyunları 3.88 milyar yuan

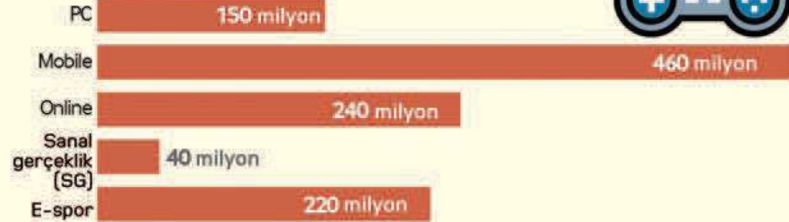
Online oyun 400 milyon yuan

Yerli oyun geliştiricilerinin yurtdışı geliri

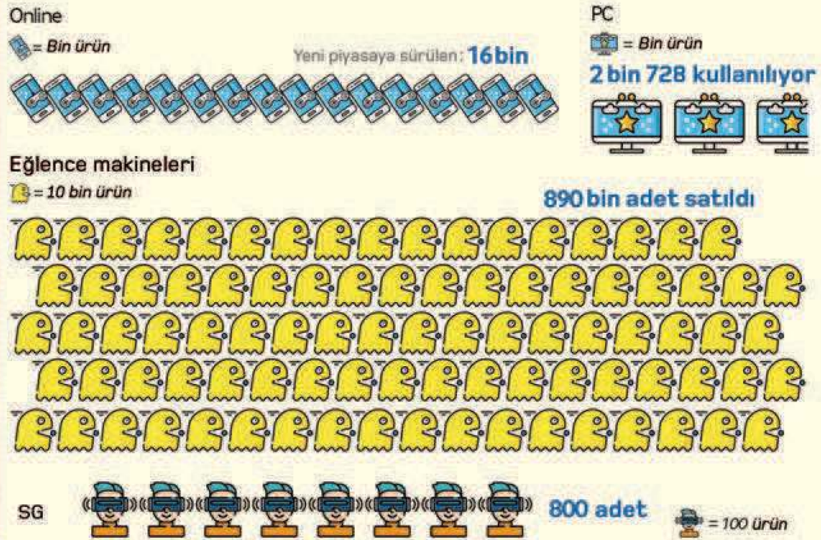

10% Bir önceki yıla göre artış

Oyuncu sayısı

Ürünler

Kaynaklar: Çin Kültür ve Eğlence Sektörü Birliği, Entbrains

Çin'de geçen sene sansasyon yarattı ve şirkete devasa bir gelir getirdi. Şirketin bu yıl yine pazarı kasıp kavuracak bir oyun çıkarması gerekiyor.

Ying ise "Tek çıkış yolu yenilik. Çinli oyun geliştiricilerinin yaratıcılığının iyi olduğunu düşünüyorum ve Çin'de e-sporun geleceği konusunda iyimserim" diyor.

Standartlaşmış denetim ve yönetim eksikliği bir diğer sorun. Her ne kadar e-sporun Çin'deki tarihi 20 yıl geriye gitse de sektör, ülke çapında bir derneğe halen sahip değil. AI Club'dan Zhao, tam aksine her oyun için çok sayıda gevşek organizasyon bulunduğuna dikkat çekiyor.

Yönetici kadroların azlığı da bir engel oluşturuyor. "Deneyimli eski oyuncular hariç pazarda sınırlı bir insan kaynakları arzı var" diyen Zhao, e-sporu yükseköğrenim diplomasına dahil ederek bu sorunun ele alınabileceğini söylüyor.

Belki en önemlisi, kalıplaşmış tutumların e-spora egemen olması. Bir çok kişinin gözünde e-spor sadece oyun oynamaktan ibaret. AESF'den Fok, video oyunu olmaktan uzaklaşan e-sporun dünya gençliğini, eğitici ve eğlendirici etkileşimli mücadeleler aracılığıyla, geleneksel sportmenlikten farksız bir şekilde, en iyi olmak için motive etme ve onlara ilham verme gayretinde olduğunu ifade ediyor. E-sporun önüne çıkan en büyük engellerden biri olarak hakkındaki yanlış anlamaları gidermek ise oyunun Olimpiyatlar'da bir branş haline gelmesiyle mümkün.

Fok, "Gidecek daha çok yol var ama bu imkansız olduğu anlamına gelmez. Bu işi adım adım kararlılıkla sürdürmemiz gerekiyor" diyor.

Kentsel metro

Beijing'de her gün 22 metro hattını 10 milyondan fazla insan kullanıyor; bu da içiçe geçmiş güzergahlardan oluşan metro sistemini kent yaşamının ayrılmaz bir parçası kılıyor. Metro inşaatı kentsel kalkınmaya hız kazandırıyor.

YUAN YUAN

On yıl önce, Beijing'de sadece birkaç metro hattının bulunduğu günlerde işler çok farklıydı. 1980'lerde hizmete giren ilk iki metro hattı, şehrin yeraltı ulaşımının tamamını oluşturuyordu ve bu durum yüzyılın başlangıcına, sisteme yeni hatların eklenmesine dek sürdü.

Özellikle son yıllarda metro ağı büyük şehirlerde önemli ölçüde genişledi. Aynı dönemde bir çok şehir Çin'in metro haritasına dahil oldu. Şehir içi metro ağlarının uzatılmasıyla banliyö semtleri merkezi bölgelere bağlandı; bu da insanların yolda geçirdiği zamanı azaltarak yaşamı kolaylaştırdı. Bu, reform ve dışa açılmanın başlamasından bu yana geçen 40 yılda kaydedilen kentsel kalkınmanın en somut örneği.

Doğu-batı yönündeki Hat 1'in 1971'de faaliyete geçmesiyle Beijing, Çin'in yeraltı demiryolu sistemine sahip ilk şehri oldu. On yıl süren deneme sürüşlerinin ardından, Eylül 1981'de hat nihayet tam anlamıyla halkın kullanımına açıldı.

Kabaca İkinci Çevre Yolu'nun altından şehrin etrafını dolaşan Hat 2 faaliyete geçen ikinci güzergah oldu ama her iki hat da büyük ölçüde Beijing şehir merkezine yakın bölgeleri kapsıyordu. İlk başta yolcu sayısı düşüktü—1985'te toplam 105 milyon insan metroyu kullandı; bu rakam, şu anki metro sisteminin 10 günde taşıdığı yolcu sayısına eşit.

Fiyat ayarlaması

"1990'larda otobüsten daha pahalı olduğu için çok az insan metroyu tercih ediyordu. Ayrıca metro istasyonlarının sayısı da çok azdı" diyor yıllardır metro sisteminde gönüllü olarak çalışan Chang Zhifu. "Metroya binenlerin çoğu gidecekleri yere ulaşmak için otobüslerle aktarma yapmak zorunda kalıyordu, bu da çok pratik bir şey değildi" diye de ekliyor 76 yaşındaki Beijingli. Yapılan çok sayıda fiyat ayarlamasının ardından, metro ücreti nihayet 2000 yılında aktarma ya da mesafeye bakılmaksızın 3 yuan (0.47

ABD $) olarak sabitlendi.

Bir sonraki güzergah olan ve kuzeydeki banliyö semtlerini Hat 2'ye bağlayan yarım devreli Hat 13 Ocak 2003'te hizmete girdi. Hat 1'in bir uzantısı olan bir diğer güzergah, Batong Hattı, Aralık 2003'te açıldı. Bu iki hatla birlikte metro sisteminin yolcu sayısı 2004'te 607 milyonu buldu.

İnşası yedi yıldan uzun süren Hat 5, Ekim 2007'de şehrin ilk kuzey-güney yönlü metro hattı olarak hizmete girdi. Metro ücretleri bir kez daha değiştirilerek sınırsız aktarma da dahil 2 yuan (0.32 ABD $) olarak sabit tarifeye bağlandı. Aynı yıl yolcu sayısı 655 milyona ulaştı.

2008 Beijing Yaz Olimpiyat Oyunları öncesinde, Temmuz 2008'de, Hat 10, Özel Olimpik Hat ve Havaaalanı Hattı deneme amaçlı olarak hizmete açıldı. Bu üç yeni hattın eklenmesiyle toplam yolcu sayısı bir önceki yıla göre yüzde 75 artarak 1.2 milyara yükseldi.

Olimpiyat Parkı metro istasyonunda gönüllü olarak çalıştığını belirten Chang, "Bir çok insan gelip bana gitmek istedikleri yere metroyla nasıl gidebilecekleri-

Beijing'in güneybatısındaki Yanfang metrosu, Çin'in tamamen yerli kaynaklarla geliştirilmiş ilk otomatik hattı. Metro, 2017 sonunda halka hizmet vermeye başladı.

ni soruyordu" diye anlatıyor o günleri. Chang, metronun şehirdeki hat sayısının artmasıyla Olimpiyatlar'ı izlemeye gidenlerin birinci tercihi haline geldiğini belirtiyor.

Merkezi hükümet, Kasım 2008'de açıkladığı kapsamlı ekonomik teşvik paketiyle Beijing Belediyesi Şehir Planlama Komisyonu'nun metro inşaatını hızlandırmasına destek oldu. Banliyö semtlerini merkeze bağlayan ve yapımı daha ucuz olan yer üstü hafif raylı trenler hızla çoğaldı. Bu dönemde Beijing'in tren ağı hızla şehrin geneline yayılmaya başladı ve son on yılda 10 yeni hat hizmete girdi.

Hizmetler iyileştirildi

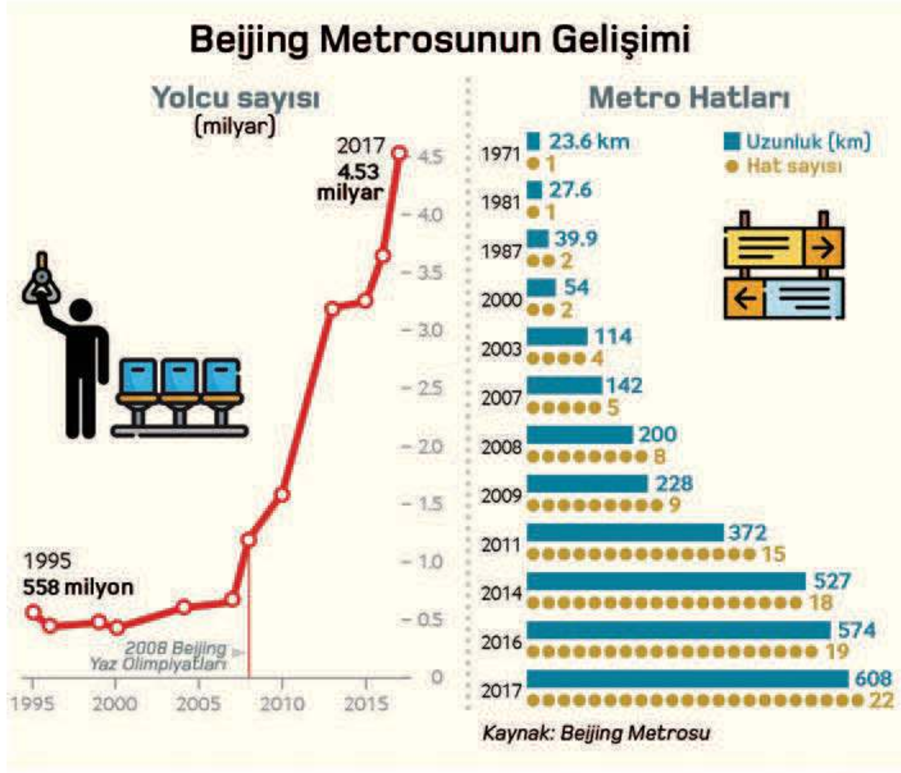
Giderek daha fazla insanın işe gidip gelmek için metroyu tercih etmesi neticesinde işe gidiş geliş saatlerinde yaşanan sıkışıklık ciddi bir sorun haline geldi, dünyanın diğer birçok megakentinde olduğu gibi.

"Bir trene kapağı atabilmek için uzun kuyruklarda beklememiz gerekiyor ve normalde ancak altı sonraki trene binebiliyoruz" diyor Hat 5'in kuzey ucundaki yerleşim bölgesi Tiantongyuan'da yaşayan Fu Yimin ve ekliyor: "Zamanında işte olmak için trafiğin yoğun olduğu saatlerden kaçınmak amacıyla evden yarım saat erken çıkmam gerekiyor."

Bu, işe gidiş geliş saatlerinde birçok metro hattında yaşanan sıradan bir durum. Baskıyı azaltmak için yeni hatlar ve trenler kondu. Örneğin Aralık 2012'de

76 yaşındaki metro gönüllüsü Chang Zhifu, 14 Mayıs'ta yolcuların self-servis makinalardan tren bileti almasına yardımcı oluyor. *(FOTO: YUAN YUAN)*

Hat 1'in doğu-batı yönünde paralelinde yer alan Hat 6 faaliyete geçti. Hong Kong MTR ile ortak yatırım yoluyla finanse edilen Hat 4, şehrin en güneyindeki banliyö semtlerine kadar ulaşan bir diğer kuzey-güney yönlü hat olarak inşa edildi. Günlük yolcu sayısı 1.2 milyona fırladı; bu başlangıçta beklenen rakamın iki katına yakındı. 2017 sonu itibarıyla şehrin metro hatlarının toplam uzunluğu 608 kilometreyi buldu; rakamın bu yıl sonu itibarıyla 630 kilometreye ulaşması bekleniyor.

Halen günde iki saat Hat 8 üzerindeki Nanluoguxiang İstasyonu'nda görev yapan Chang, “Metro istasyonları artık çok daha temiz ve düzenli” diyor ve son yıllarda metro sisteminin inanılmaz genişlemesi karşısındaki hayranlığını “Şehirde birçok yere gitmek için metro artık çok uygun; batıdaki uzak bir banliyö semtinde yer alan Xiangshan Dağı bile metronun erişim alanı içinde” diye ifade ediyor.

“Eskiden burada bilet satış gişesi vardı ama artık bütün biletlerin makinadan alınması gerekiyor” diyen Chang, her gün yolcuların otomatik bilet satış makinalarını kullanarak bilet almasına yardımcı oluyor. “Metroya binmek için akıllı telefonlarıyla QR kodu taratmayı tercih eden gençlerin sayısı hızla artıyor ama turist ve yaşlıların çoğu hala nakit kullanıyor” değerlendirmesini yapan Chang, “İnsanlara yardım etmek ve bilgi vermekten mutluluk duyuyorum. Sanırım çalışamayacak kadar yaşlanana dek bir metro gönüllüsü olacağım” diyor.

Teknoloji boyutu

Devlet Konseyi'ne bağlı Devlete Ait Varlıklar Denetim ve İdari Komisyonu'nun resmi Web sitesine göre, Beijing metro sisteminin 2012'de faaliyete geçmesi beklenen yeni güzergahlarından Hat 12 tamamen personelsiz çalışacak ve bu dünyada bir ilk olacak. Hatta, faaliyetlerin tamamen otomatik yürütülmesi için China Railway Signal and Communication Corp. (CRSC) tarafından tamamen yerli kaynaklarla geliştirilen İletişim Tabanlı Tren Kontrol Sistemi kullanılacak. Elektrik, yangın alarmı ve elektromekanik cihazlar da otomatik olarak izlenecek.

CRSC'nin baş mühendisi Zhang Zhihui, sürücüsüz teknolojinin insan kaynaklarının azaltılmasına yardımcı olacağını, cihaz güvenilirliği ve istikrarına ciddi bir odaklanma sağlayacağını belirtiyor. Xinhua Haber Ajansı'na göre, mühendisler ve otomasyon uzmanları, otomatik faaliyet sisteminin yanlış insan kararları ya da operasyonel hatalardan kaynaklanan kazaların önüne geçeceğine dikkat çekiyor.

30 Aralık 2017'de faaliyete geçen üç yeni metro hattıyla Beijing'de toplam hat sayısı 22'ye ulaştı. Bu hatlar, yeni uygulamaya konan teknolojilerle donatıldı.

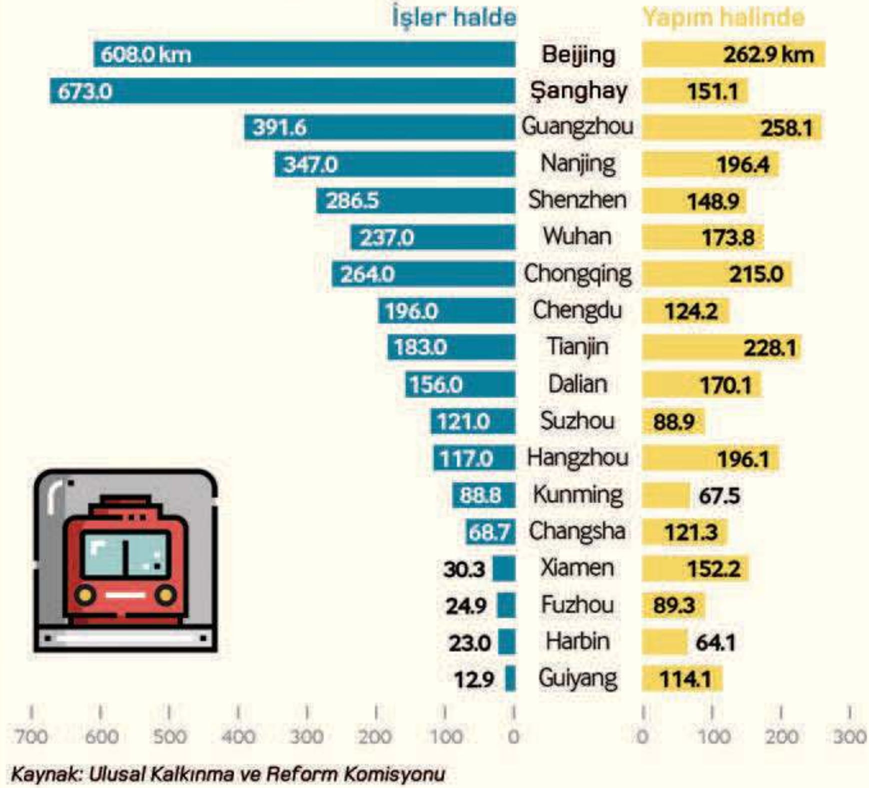
Bejing'in batısındaki Mentougou ve Shijingshan'ı birbirine bağlayan Hat S1, şehrin ilk orta-düşük hızlı maglev hattı. Maglev trenlerinin tekerleği yok; elektromanyetik güçle çalışıyor. Vagonlar tren yolunun 1 santimetre kadar üzerinde gidiyor; bu da sürtünmeyi azaltarak sarsıntısız seyahat imkanı sağlıyor. 10.2 kilometrelik bu hatta yedi istasyon bulunuyor ve trenlerin azami hızı saatte 100 kilometre.

Beijing'in güneybatıdaki banliyölerinde inşa edilen Yanfang Hattı, Çin'in tamamen yerli olarak geliştirilmiş ilk otomatik metro hattı olacak. 14.4 kilometre uzunluğundaki bu hat üzerinde dokuz istasyon bulunuyor. Tamamen otomatik

bu hattın inşasına ilişkin karar, Çin'in kendi metro sistemini genişletmekle meşgul olduğu 2013 yılında alınmıştı.

"Heyecan verici bir karar" diyor Beijing MTR İnşaat İdaresi İşbirliği yetkililerinden Xu Ding ve ekliyor: "Daha önce teknolojimiz sınırlı olduğu için yurtdışından teçhizat alımına çok para harcardık, Ayrıca bu teçhizatta sorun yaşandığında sadece basit düzeltmeler yapabiliyorduk veya yabancı tedarikçilerin meseleyi analiz etmesi için uzun süre beklemek zorunda kalıyorduk."

Çin otomatik işletme sistemi için demiryolu araştırma geliştirme çalışmalarını 2010'da başlattı. Sistem şu an itibarıyla tamamen yurtiçinde geliştirilmiş durumda.

Ekonomik lokomotif

Teknolojik ilerlemeler, birçok Çin şehrinde metronun genişlemesine ciddi bir ivme kazandırdı. Mayıs 2013'ten bu yana şehirlerin metro hattı inşa etmek için ulusal bakanlıklar yerine sadece eyalet yetkililerinden onay alması yeterli oluyor.

2010 ile 2015 yılları arasında Çin her yıl ortalama 370 kilometre uzunluğunda metro hattı inşa etti ve bu projelere 1.2 trilyon yuan (189 milyar ABD $) yatırım yaptı. Bu yılın nisan ayı itibarıyla, Çin anakarasındaki 31 şehirde çalışan bir metro sistemi bulunuyor; 15 şehirde ise onaylı projelerin inşası sürüyor. Bütün bunlar, Çin'i dünyanın işler haldeki en uzun metro hattına sahip ülkesi haline getiriyor.

Şanghay'ın 1993'te açılan demiryolu sistemi, 673 kilometrelik uzunluğuyla dünyanın en uzun kentsel metro hattı.

Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu'nun temel sanayiler departmanı müfettişlerinden Li Guoyong, "Şehir içi demiryolu ulaşımı, sadece kent mekanının genişlemesini sağlamıyor, aynı zamanda ekonomik büyümeyi de hızlandırıyor" diyor.

2017 sonunda Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu, yerel yönetimlerin metro projelerine girişmesi için gerekli şartların gevşetileceğini açıkladı. Buna göre, nüfus 3 milyondan 1.5 milyona düşürülecek; bu da daha fazla sayıda üçüncü ve dördüncü kademe şehrin metro geliştirme önerisi sunabileceği anlamına geliyor.

"Çin'in üçüncü kademe şehirleri aktif bir şekilde metro hatları inşa ediyor. Bu çoşku, altyapı inşasının da kilit itici gücü olacak" diyor Çin'in güneydoğu sahilindeki Fujian eyaletinden metro uzmanı Jiang Shenggang.

Sichuan eyaletinin başkenti Chengdu'daki Metro Hattı 1'den bir görüntü.

Çevreci makineler

Düşük maliyet ve salımlarından ötürü yeni enerji taşıtları (YET'ler) dünya genelinde giderek popüler hale geliyor. Yeni enerji taşıtlarının popülerleşmesi, Çin'in çevreci kalkınmasına önemli bir katkı sağlıyor.

XIA YUANYUAN

BEIJING caddelerinde de YET'ler altı haneli, parlak yeşil plakalarıyla dikkat çekiyor. Başkent caddelerine şöyle bir göz attığınızda, bu yeni ulaşım araçlarının giderek popülerlik kazanmasıyla bu sıradışı plakaların sayısının hızla arttığına tanık oluyorsunuz.

Kamunun artan çevre bilincinden kaynaklanan bu popülarite göz önüne alınarak 1 Mart'ta Beijing Ekonomik-Teknolojik Kalkınma Sahası'nda Ulusal YET Teknolojileri Yenilik Merkezi açıldı. Merkez, Teknoloji ve Bilim Bakanlığı ile Beijing Belediye İdaresi tarafından desteklenen bu sektörün gelişimini koordine edecek.

YET'ler elektrikli arabalar gibi geleneksel olmayan yakıtlarla çalışan taşıtlar. Avantajlı hükümet politikaları sayesinde Çin'in YET pazarı son yıllarda hızlı bir büyüme kaydetti.

Çin üç yıl üst üste dünyanın en büyük YET pazarı oldu. Çin Otomobil Üreticileri Birliği'ne (ÇOÜB) göre, YET üretim ve satışları 2018'in ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 142.4 ve yüzde 149.2'lik dev sıçramayla 232 bin ve 225 bin adede ulaştı. 2017'de Çin pazarında bir önceki yıla göre yüzde 53.3 artışla toplam 777 bin adet YET satıldı.

Şarj sorunu yok

Beijing'de bir ofis çalışanı olan Li Xian, geçen sene araç plakası alır almaz hemen bir YET satın almış. Beijing'de YET sahibi olmak isteyenler, araç plakası için bir başvuru formu verdikten sonra bekleme listesine giriyor.

"Aslında elektrikli araba ilk tercihim değildi. Çünkü şarj sorunu, beni tereddütte bırakan ilk meseleydi" diyor Li. Ancak satıcı oturduğu apartman bloğunun otoparkına bir elektrik şarj noktası kurunca endişeleri ortadan kalkmış. Li, "Araç eve geldikten sonraki sekiz saat içinde tamamen şarj olabildiğinden bu çok kullanışlı" diye ekliyor. Çin Elektrikli Araç Şarj Tesislerini Destekleme Birliği

verilerine göre, ocak ayı itibarıyla ülkedeki şarj noktalarının toplam sayısı 450 bine ulaştı. Bunların 220 bini genel kullanıma açık.

Ayrıca araba üreticileri, daha uzun menzile imkan tanıyan bataryalar geliştirme konusunda önemli başarılar kaydetti. Bu yılın başında piyasaya sürülen ve tek şarjla 400 kilometreden fazla gidebilen YET'ler müşterilerin mesafe artışı talebini karşıladı.

Çin hükümeti sektörü teşvik etmek amacıyla üreticilere ve alıcılara yönelik sübvansiyonlar tedarik eden bir politika yayımladı; bu da YET pazarının büyümesine önemli bir ivme kazandırdı.

Bu yılın başlangıcında YET plakası edinen Jiang Wei, 180 bin yuan (28 bin 500 ABD $) karşılığında bir elektrikli araba satın almayı planlıyor. Merkezi hükümet 45 bin yuan (7 bin 100 ABD $) destek verirken, Beijing Belediye İdaresi de araç bedelinin 45 bin yuanlık kısmını karşılayacak; böylece arabanın fiyatı fiilen yarıya inmiş olacak. Jiang, YET'leri alım vergisinden muaf tutan bir kuraldan faydalanarak ilave 7 bin 500 yuan (bin 190 ABD Doları) tasarruf sağlayacak.

Ayrıca YET'lerin yakıt maliyeti geleneksel arabalardan çok daha düşük. Yeni enerji otomobili üreticisi BYD'nin satış temsilcisi Meng Xiangkun, "Bir YET 100 kilometrede 10 yuandan (1.6 ABD $) az elektrik tüketirken benzinli bir aracın maliyeti 50 yuanı (8 ABD $) aşıyor" diyor.

Ortak kullanıma açık şarj istasyonunda bir sürücü YET'ini şarj ediyor.

8 Aralık 2017'den bu yana YET'lerin çevreci yakıt tüketimini ve çevre korumayı sembolize eden parlak yeşil renkte 6 haneli araç plakaları bulunuyor.

Buna ilaveten YET'lerin çalışırken çıkardığı gürültü ve titreşim, söz konusu geleneksel içten yanmalı motorlara kıyasla çok daha düşük seviyelerde. Bu özellik elektrikli taşıtları daha sessiz, sürüşü daha yumuşak hale getiriyor.

Çevreci etkiler

Çin'in çevreci kalkınmayı desteklemesiyle şehirler enerji, mobilite ve tüketimdeki değişimlerde ön plana çıkıyor. Bir bölgeden diğerine, şehirler hava kalitesini artırmak, trafik tıkanıklığını azaltmak ve büyüyen nüfuslarına temiz, güvenilir ve hesaplı enerji tedarik etmek amacıyla yeni yollar deniyor.

Ulaşımın elektrikli hale gelmesi, daha temiz mobilite yönündeki ulusal ve yerel azmi güçlendiriyor. Uzmanlar YET'lerin desteklenmesini Çin'in 10 bin yuanlık GSYH başına düşen karbon salımını 2030 itibarıyla 2005 seviyelerinin yüzde 60-65 altına çekme hedefini gerçekleştirme yollarından biri olarak görüyor. Bu hedef, Çin'in Haziran 2015'teki BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde taahhüt ettiği Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı Niyetleri'nde tanımlanmıştı.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından şubat ayında yayımlanan bir rapora göre, elektrik üretimi kaynaklarında—temelde kömür, doğal gaz ve yenilenebilir enerjiler—önemli değişimler olmasa bile, bir elektrikli araç karbondioksit salımını içten yanmalı motorlara göre yine de yüzde 60 azaltabiliyor.

Gözlemciler, YET furyasının Çin hükümetinin teşviki ve ilgili politikaları hayata geçirmesinden ayrı düşünülemeyeceğinin altını çiziyor. Hükümet yerel yönetimleri, kamu kurumlarını ve otobüs şirketlerini daha fazla YET kullanmaları için cesaretlendiriyor.

Başbakan Li Keqiang tarafından 13. Ulusal Halk Kongresi'nin mart ayındaki ilk oturumunda okunan Hükümet Çalışma Raporu'nda Çin'in çevreci taşımacılığı teşvik etmek amacıyla NEV alımına destek olacağı ve 2018-20 dönemi boyunca satın alma vergilerinden feragat edeceği ifade edildi.

Çin'de bankacılık sektörü yetkilileri de NEV alıcılarının satış fiyatı üzerinden daha fazla oranda borçlanabilmesine imkan tanıyan yeni kredi politikaları açıkladı. 2018'den itibaren NEV alıcıları bankalardan araç maliyetinin yüzde 85'ine kadar kredi alabilecek; bu rakam daha önce yüzde 80'di.

Özellikle tek şarj ile 400 kilometre üzeri menzile çıkan elektrikli binek araçları, sübvansiyonlardan daha fazla faydalanacak. Bu araçlara yönelik destekler 2017 seviyesine kıyasla neredeyse yüzde 14 artırıldı. Meng "Yeni politika, sektörün büyüme potansiyelini artırırken teknolojik gelişimini de hızlandıracak" diyor.

2020'de 2 milyonu bulacak

Hükümetin hazırladığı planda YET'lerin yıllık üretim ve satışlarının 2020 itibarıyla 2 milyonu bulması bekleniyor. Her ne kadar hızlı YET büyümesinin çevresel faydaları açık olsa da bu durum batarya geri dönüşümü alanında ciddi bir zorluğu da beraberinde getiriyor.

Xinhua Haber Ajansı'na konuşan Shenzhen İleri Teknoloji Enstitüleri yardımcı araştırmacılarından Zhang Zheming, "Araç bataryaları doğru şekilde kullanılmazsa patlayabilir. Ayrıca bataryaların işlenmesi için gereken asidik maddeler, insan sağlığına zarar verdiği gibi havayı ve toprağı da kirletebiliyor" dedi.

Shenzhen Gaogong Industry Research Co. Ltd.'e göre, 2016'da geri dönüştürülmesi gereken 12 bin ton civarında araç bataryası söz konusuydu ve bu rakam 2020 itibarıyla 248 bine sıçrayacak.

Şubat ayında Çin hükümeti YET bataryalarının geri dönüşümüne ilişkin bir yönerge yayımladı. Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'nın diğer altı devlet dairesiyle ortaklaşa yayımladığı bir belgeye göre, kullanılmış bataryalar için bir geri dönüşüm ağı kurulmasından elektrikli araba üreticileri sorumlu olmalı. Ayrıca YET bataryalarının geri dönüşümüne dair araştırmalar teşvik edilmeli ve araştırma kurumları ile sektörel kuruluşlar arasındaki işbirliği desteklenmeli.

Pazar deneyimi

Bir İngiliz üniversitesinde okuyan tarih öğrencisi olarak, 2013'teki ilk Çin ziyaretim sırasında beni ülkenin güneyindeki Guangdong eyaletinin başkenti Guangzhou'ya getiren şartlar aslında binlerce yıl önceden başlamıştı.

LAURENCE COULTON

BATI'DAKI geleneksel tarih eğitiminin olağan tefrişatından yorgun düşmeye başlamıştım. Salamis Savaşı, Roma'nın Düşüşü, Fransız Devrimi, bunların hepsi Batı medeniyetinin temelini oluşturan anlatıda büyük öneme sahip ama tümü bana sıkıcı bir şekilde aşina görünüyordu; tanıklarının ve anlatıcılarının sesleri kendi sesim kadar sıradan geliyordu.

İşte ondan sonra zihnim doğuda gezinmeye başladı, Çin'i keşfettim ve asla dönüp geriye bakmadım. Büyüdüğüm köydeki Çin restoranının menüsünün anlık bilgisi dışında ülke hakkında hiçbir ön kavrayışa sahip olmadan başka bir üniversitedeki bir derse Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) Avrupa'yla ticari ilişkileri üzerine çalışmak için kayıt yaptırdım ve Çin tarihiyle bugüne dek devam eden aşk ilişkim böyle başladı. Shang Hanedanlığı'nın (M.Ö. 1600-1100) esrarengiz kehanet pratikleri, Tang Hanedanlığı (618-907) döneminde kıtalararası ticaret, son Ming İmparatoru'nun 1644'te Yasak Şehir'in arkasındaki bahçelerde intihar etmesi—sonunda bana heyecan verecek türden bir tarih bulmuştum!

Çin'e taşındığımda hemen bu heyecan verici geçmişin kaybolmamış izlerini keşfetmeyi denedim. İlk gezintilerim sırasında ülkenin tarihi varlıklarının hiç bozulmamış halini gördüğümde şaşırdım ama kısa sürede bir çoğunun son yıllarda ya da son aylarda yeniden inşa edildiğini öğrendim. Batı'da harap binalar ya da yıkık duvarlarda geçmişimizin korunduğunu düşünürüz; bunları korumak için zorunlu olanın dışında herhangi bir şekilde değiştirmek tarihe karşı ciddi bir hakaret suçu işlemek anlamına gelir. Bildiğim kadarıyla Çin'de böyle bir anlayış yok ve bir parça boya binlerce yıllık bir tapınakta muazzam bir iyileşme sağladığı gibi yeniden derzleme, beş yüz yıllık bir duvarın yapısal bütünlüğünün yanı sıra estetiğini de güçlendirebilir. Avrupalı tarzımdan vazgeçemediğim için Çin'in geçmişine duyduğum özlemi bu yenilenmiş yapılarla gidermem pek mümkün değildi, dolayısıyla bunun için başka yerlere bakmak zorundaydım.

Eşyaların ruhu

İlk Çin antika pazarı deneyimimi Guangzhou'nun Liwan semtinin dolambaçlı sokak ve geçitlerinde yaşadım. İki tarafına tezgahlar dizilmiş sokaklar iğne atsan yere düşmeyecek derecede kalabalıktı ve ellerindeki eşyaları satmaya çalışan satıcıların bağırışları duvarlarda yankılanıyordu. Bir tezgaha pastan ufalanmaya başlamış eski kılıçlar dizilmişti; bir diğerinde de üst üste dizilmiş madeni paralar duruyordu. Bir mağazanın vitrininde üzerinde British East India Company'nin bir çalışanı tarafından imzalanmış bir plaka bulunan pirinç bir teleskop sergileniyordu. İngiltere'de Kanton Ticareti üzerine çalıştığım günlerden ötürü, bu değerli eşyanın 19. yüzyılda

Çin'in güneyindeki Guangdong eyaletine bağlı Guangzhou'daki bir antika pazarında bir adam satışa sunulan eşyaları inceliyor. *(FOTO: LAURENCE CULTON)*

İngilizler ve Çinliler arasında gerilimin yüksek olduğu dönemde bir tartışma ya da çatışma sırasında ele geçirildiğini tahayyül etmek zor değildi. Yine de bütün bu tarihi eserlere karşın beni heyecanlandıran şey nesneleri değildi. Herhangi bir şeyin satın alınmasının, istisnasız bir şekilde, sabit fiyatlar ve yaygın markalardan oluşan sıkıcı modern formda gerçekleştiği bir ülkeden alışveriş merkezlerinin dışında her şeyin pazarlığının yapılabildiği bir ülkeye geldiğim için pazarın kendisi beni şaşkınlığa uğratmıştı.

O günden bu yana Çin'in dört bir yanında bu türden çok sayıda pazar gezdim ve yeni bir yere gittiğimde ilk iş olarak bunların mevcudiyetini ve konumunu araştırmaya yöneldim. Bu pazarlar tarz ve yerleşim olarak büyüleyici bir çeşitlilik arz ediyor; otoparkların karşısına dizilmiş, üzeri incik boncuk dolu kilimlerden tutun, köprülerin altında, eski şehir duvarlarının üzerinde kurulanlara dek. Bazıları da geniş, çok katlı, havalandırmalı alışveriş merkezlerinde daha resmi bir görünüm kazanmıştı. Nadiren bir şeyler alıyorum çünkü en başta satılan eşyaların çoğunun sahte olduğunun farkındayım. Özellikle de benim almaya gücümün yeteceği kadar ucuz olanların. Ama aynı zamanda asıl hoşuma giden sahnenin kompozisyonu, karakterler ve drama, nesnelerden ziyade.

Yine de bu, satılan şeylerin kendine has bir cazibesi olmadığı anlamına gelmiyor. Birilerinin bulanık vizörlerinden bakarak bugünkünden çok farklı bir dünyanın fotoğraflarını çektiği müphem orijine sahip eski kameralar; geçmiş bir toplumun minyatür hikayelerini anlatan bronz ve yeşim taşından tören eşyaları; bazıları tanımlamayan ve gizemli, bazıları çok güzel tasarlanmış. Ülkenin sarayları, tapınakları, duvarları ve parkları, uzun tarihine erişebilmek için etkileyici ve vazgeçilmez bir araç olsa da Çin'in geçmişinin esrarengiz ve heyecan verici dünyasına adım atmak isteyenler için bir antika pazarını dolaşmak gayet iyi bir başlangıç noktası.

Hareket halinde okumak

Çin'de e-kitap sektörü hızla büyüyor. Geçen yıl Çin'in dijital yayın pazarının değeri bir önceki yıla göre yüzde 26.7 artarak 15.2 milyar yuana (2.4 milyar ABD $) yükseldi…

LU YAN

HER gün iki saat süren metro yolculuğu sırasında zaman geçirmenin en iyi yolu nedir? 27 yaşındaki Beijingli üniversite danışmanı Zhong Lili için akıllı telefonunda dijital kitap okumak en iyi seçenek. Çin Görsel-İşitsel ve Dijital Yayıncılık Birliği'nin nisan ayında açıkladığı rapora göre, Zhong Çin'deki 378 milyon dijital okurdan biri. Bu rakam ülkenin toplam nüfusunun yüzde 27.4'üne tekabül ediyor.

"Bazı hafta sonları tüm günü yatakta telefonumdan e-kitap okuyarak geçiriyorum" diyor kitap kurdu Zhong. Beijing Review'ya verdiği demeçte, e-kitabı tercih etmesinin nedeni olarak yanında basılı bir kopya taşımaktansa telefonundan dijital versiyonunu okumanın daha kolay olmasını gösteriyor. Ayrıca ağırlıklı olarak eski Çin'de geçen romantik romanlardan oluşan sevdiği kitapların büyük bölümünün karton kapaklı versiyonunun bulunmadığını söylüyor.

Patlama yapan bir iş alanı

Birliğin Çin'in doğusundaki Zhejiang eyaletinin başkenti Hangzhou'da düzenlenen Dördüncü Dijital Okuma Konferansı'nda yayımlanan raporu, Çin halkının 2017'de kişi başına ortalama 10.1 e-kitap, 7.5 matbu kitap okuduğunu ortaya koyuyor. Ayrıca dijital kitap yazarlarının sayısı da yüzde 30.2 artarak 7.84 milyona ulaştı. Rapora göre, geçen yıl Çin'in dijital yayın pazarının değeri bir önceki yıla göre yüzde 26.7 artarak 15.2 milyar yuana (2.4 milyar ABD $) yükseldi.

1998'de Cai Zhiheng'in online romantik romanı İlk Aşk, yaygın bir popülariteye ulaşarak Çin'de Internet edebiyatı devrinin başlangıcını oluşturdu. O günden bu yana sektör hızla gelişti. Tiancantudou mahlasını kullanan 1980 sonrası doğumlu online yazar sektörün evrimine birinci elden tanıklık etti. Çin Merkezi Televizyonu'na verdiği demeçte, yazar on yıl önce ilk online kitabını yayımladığında bir bölüm için maksimum abone sayısının 2 bini geçmediğini ama son kitabında bu rakamın toplam 800 bine ulaşabileceğini söylüyor.

Rapora göre, yükseliş trendinde başlıca itici güç 1980'ler ve 90'larda doğan okurlardı. 14 ile 35 yaş arası insanlar, tüm dijital okur nüfusunun yüzde 70.9'unu oluşturuyor. 2017'de 35 ile 60 yaş üstü arası okurların payı da 2016 rakamlarına kıyasla artış gösterdi.

Tür tercihlerinde erkekler ile kadınlar arasında belirgin farklar var. Rapor, erkeklerin profesyonel yaşam ve savaş dramalarını temel alan dijital okumayı tercih ettiğini, kadınların ise kampüs aşk hikayeleri ve kent romanlarından hoşlandığını gösteriyor.

Ayrıca online edebiyat eserleri, çizgi film, online oyun ve TV dizisi gibi farklı medya formlarına uyarlanıyor ve bunlar da halktan büyük ilgi görüyor. Örneğin 2017'nin en çok seyredilen ilk üç çizgi film dizisi—tamamı dijital edebiyattan uyarlanmıştı—sırasıyla 1.42 milyar, 1.06 milyar ve 420 milyon kez izlendi. Yine 2017'nin en çok izlenen 10 online TV dizisinin altısı dijital uyarlamalardan oluşuyordu.

İngilizce, Taylandca ve Japonca dahil 10'u aşkın dile çevrilen Çin'in online edebiyat eserleri, uluslararası bir okur kitlesine de ulaşmayı başardı. Rapora göre, en çok Çince dijital kitap okuyucusuna sahip ülkelerin başında ABD, Brezilya ve Hindistan geliyor; ayrıca Çince dijital kitapların İngilizce çevirilerini okuyan insanların sayısı 7 milyonu aştı.

Sesli kitaplar ve podcast'ların pazar payı da hızla artıyor. Kitap dinlemek, bölünmüş zamanlarını en iyi şekilde kullanmak isteyen insanlar için popüler bir tercih haline geldi, özellikle yatmadan önce ve işe gidip gelirken.

13 Nisan'da Çin'in doğusundaki Zhejiang eyaletinin başkenti Hangzhou'da düzenlenen dijital okuma teknolojileri fuarında bir ziyaretçi kitaplar arasında dijital gezinti yapıyor.

Çin Basın ve Yayın Akademisi tarafından nisan ayında yayımlanan bir ankete göre, vatandaşların yüzde 20'den fazlası sesli kitap ya da podcast dinliyor, çoğunlukla mobil uygulamalar, radyo yayınları ve WeChat'in podcast'ları vasıtasıyla. Guangzhou merkezli Internet veri analiz firması iiMedia Research'ün nisan ayında açıkladığı verilere göre, podcast kullanıcılarının sayısının bu yıl 486 milyona ulaşması bekleniyor.

WeChat'te resmi bir kitap paylaşım hesabının kurucusu olan tanınmış Çinli romancı Mai Jia, nisandaki Çin Dijital Okuma Konferansı'nda yaptığı konuşmada "Dijital okumanın keyfini çıkarıyoruz' dedikten sonra bu durumun edebiyatın daha yaygın bir kitleye ulaşmasına ciddi katkıda bulunduğuna dikkat çekti.

Daha fazla gelişme

Gelecekte teknolojik ilerleme, mobil okuma sektörünü daha da öteye taşımayı sürdürecek ve kullanıcılara daha iyi okuma deneyimleri sağlayacak. Şu anda sesli arama okurların sayısız seçenek arasında istediği podcast'ı bulmasına ve anında dinlemesine imkan tanıyor. Dijital okuma platformları, aynı içeriği herkese sunmak yerine kullanıcılara özelleştirilmiş ürünler temin edebilen akıllı tavsiye sistemleri geliştirdi.

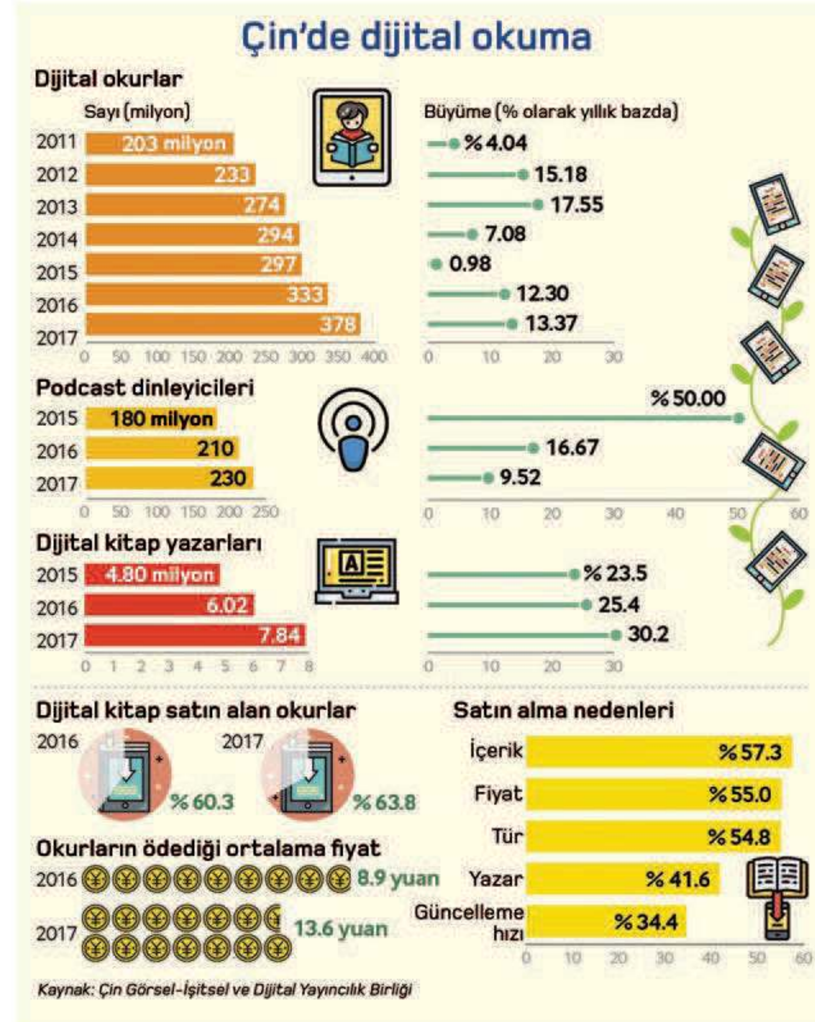
İnternet ve teknoloji şirketleri de zenginleştirilmiş gerçeklik ya da sanal gerçeklik teknolojisinden faydalanarak arayüzleri basitleştirerek ve temizleyerek "immersive okuma"yı daha ileri taşıdı. Bu da okurların hareketli hayatlarına kısa bir ara vererek kendilerini e-kitapların dünyasına bırakmasına imkan tanıyor.

Yapay zeka, dijital kitap yazarlarına da ciddi kolaylıklar sağlıyor. Yazmayı düşündükleri şeyi sesi yazıya çeviren işlemcilerle kolayca kayıt altına alabilen yazarlar, kendisine ilham verecek, içerikle ilgili başka eserlere de yapay zeka sayesinde daha kolay erişebiliyor.

Çin'in önde gelen telekom operatörü China Mobile'ın başkan yardımcısı Sha Yuejia'ya göre, 5G çağının dijital yayın sektörünün gelişimini daha da hızlandırması bekleniyor.

Çin ayrıca, telif hakkı korumasına daha fazla özen gösterecek ve yoğunlaşacak. Son yıllarda Ulusal Telif Hakkı İdaresi, ağ edebiyatı pazarını düzenleyen ve telif hakkı ihlallerinin önüne geçen çok sayıda politikayı uygulamaya koydu. İdare, hiç bir korsanlığa fırsat tanımayacak, görünmez ve sızdırmaz bir ağ oluşturulması için bulut bilgisayar ve büyük veri gibi yeni teknolojilerden de sonuna kadar faydalanmayı planlıyor.

Migu Digital Media'nın satış ve hizmet şefi Xiao Li, "Ancak tüm sektör fikri mülkiyet haklarının korunmasına önem verirse dijital okuma pazarı sağlıklı ve sürdürülebilir büyümesini devam ettirebilir" diyor.

Batı'ya seyahat

"Xinjiang'a Gidiyorum", yaşamak ve çalışmak için Çin'in kuzeybatısındaki Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ne yerleşen Çinli ve yabancı 24 kişinin yaşamını ele alan sekiz bölümlük bir belgesel. Belgesel, Xinjiang'ın daha iyi anlaşılmasını amaçlıyor.

JI JING

PROGRAM, Çin Merkezi Televizyonu (CCTV) ve internetten video yayını yapan Web siteleri V.qq.com ve Bilibili'de mayıs ayında eş zamanlı olarak yayımlandı. "Xinjiang'a Gidiyorum", genç Uygur fotoğrafçı ve yönetmen Kurbancan Samat'ın daha önce çektiği bir belgeselin devamı.

Xinjiang'ın güneybatısında yer alan Atuş şehri yakınlarındaki bir kasabanın anaokulunda yöneticilik yapan Zhou Lina, programın ana karakterlerinden biri olarak belirlenmiş.

Zhou, Xinjiangli bir kebapçı olan kocasıyla 1994'te, Çin'in kuzeydoğusundaki Liaoning eyaletinin sınırları içinde bulunan memleketi Shenyang'da tanışmış. Çift kısa sürede birbirine aşık olmuş ve Z hou'nun ailesinin karşı çıkmasına rağmen evlenmiş.

Zhou daha sonra kocasının Atuş'taki köyüne taşınmış. O zamandan beri yıllar içinde yerel geleneklere ve kültüre alışarak çiftlik işi yapmayı ve yerel yemekler pişirmeyi öğrenmiş. 2006 yılında da yerel bir ilkokulda Çince öğretmeni olmuş.

Belgeselde "Xinjiang'a aşk yüzünden geldim ama aynı zamanda, beklenmedik bir şekilde, öğretmenlik yaparak çocukluk hayalimi de gerçekleştirdim" diyen Zhou, sözlerine şöyle devam ediyor: "Kocama olan aşkım, çocuklar ve meslektaşlarım bana burada kalmak için güç veriyor."

Belgeselin 24 kahramanı toplumun farklı kesimlerinden geliyor ve aralarında Çin Mühendislik Akademisi üyesi mimar Wang Xiaodong gibi aydınlar da yer alıyor.

79 yaşındaki Wang, hayatını Xinjiang'ın batı ucunda yer alan Kaşgar'ın tarihi meskun yapılarını korumaya adamış. Üniversiteden 1963 yılında mezun olduktan sonra, idealist bir genç olarak, çocukluğundan bu yana onu büyüleyen uçsuz bucaksız ve gizemli bölge Xinjiang'da çalışmayı seçmiş.

Wang, "Kaşgar son 100 yılda birkaç büyük deprem geçirdi. Bir mimarın sorumluluğu, tarihi ve kültürel şehirleri korumaktır" diyor.

Wang'ın ve meslektaşlarının çabaları sonucunda Kaşgar'ın evleri, orijinal binaların dış görünümü muhafaza edilmekle birlikte güçlü ve depreme dayanıklı yapılar haline getirildi.

Wang, "Pek çok kişi bana zamanımın çoğunu büyük ve tanınmış binalar tasarlamak yerine tarihi şehirlerin korunmasına adadığım için pişman olup olmadığımı soruyor. Onlara hayır yanıtını veriyorum çünkü benim işim on binlerce insanın yaşamını ilgilendirdiği için gökdelenler inşa etmekten daha anlamlı" diyor.

1970'lerde Wang'ın bazı meslektaşları akademik çalışmalarını devam ettirmek üzere üniversiteye geri dönmüş, ancak okulu kendisine geri dönme imkanı sunduğunda Wang bunu reddetmiş.

"Bu kadar uzun süre Xinjiang'da yaşadığım için bu bölgeye aşık oldum ve burada yaşamaya alıştım. Xinjiang'ın başkenti Urumçi'yi çok seviyorum; ne yazın fazla sıcak oluyor ne de kışın fazla soğuk, yeterli güneş ışığıyla birlikte üstelik" diyor.

Anlamak için

Belgeselin yönetmeni Kurbancan Samat, "Normalde insanlar Xinjiang'a geldiklerinde bölge için yapabileceklerinden ziyade orada potansiyellerini ve rüyalarını gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceklerini düşünüyor" diyor. "Ancak süreç içerisinde birçok kişi Xinjiang'a değer

Ağustos 2017'de, belgesel çalışmaları esnasında yapım ekibi Xinjiang'daki Tanrı (Tianshan) sıradağlarının Bogda zirvesini bir uçtan diğerine geçiyor.

"Xinjiang'a Gidiyorum" belgeselinin tanıtım posteri.

katmayı da başarabiliyor. Bu benim filmde vermeyi en çok istediğim mesaj" şeklinde devam ediyor.

Xinjiang'ın güneyindeki Hotan'da 1982 yılında doğan Kurbancan Samat, 2006'da Çin İletişim Üniversitesi'nde fotoğraf eğitimi almış ve mezun olduktan sonra CCTV'nin belgesel kanalında çalışmış. Birçoklarının Xinjiang'la ilgili algısı insanların şarkı söylemeyi ve dans etmeyi sevdiği egzotik bir yer şeklinde basite indirgenmiş. İzlenimlerin sınırlı olduğunu keşfedince dışardan kişilere gerçek Xinjiang'ı anlatma sorumluluğu olduğunu düşünmüş.

Kurbancan Samat, "Çoğu Çinlinin gözünde Xinjiang uzak ve gizemli bir yer. Ancak, dışarıdan insanların bölgeyi bu algının ötesinde görebilmelerine yardımcı olmak istiyorum" diyor.

Kurbancan Samat, 2015'te Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan ve çalışan 100'den fazla Xinjianglı'ya odaklanmış hikaye ve fotoğraflarla dolu bir kitap yayımladı. "İpek Yolu Üzerindeki Xinjiang'dan Geliyorum" isimli kitap, Rusça, İngilizce ve Fransızca dahil dokuz dile çevrildi ve 2016'da Kurbancan Samat'ın çektiği aynı isimli altı bölümlük belgeselle birlikte tüm dünyada dağıtıldı.

Kitap ve belgesel görünüşe bakılırsa istenen etkiyi uyandırdı. İpek Yolu Üzerindeki Xinjiang'dan Geliyorum'un sosyal medya uygulaması WeChat'teki hesabına birçok okuyucu ve izleyici bölgedeki yaşamı deneyimlemekle ilgili isteklerini ifade eden yorumlar yazıyor.

Xinjiang'a Gidiyorum, önceki belgeselden farklı bir bakışa sahip olmakla birlikte her iki çalışma aynı temel amacı paylaşıyor: Xinjiang ile Çin'in diğer bölgelerinde yaşayan insanlar arasındaki karşılıklı anlayış ve iletişimi güçlendirmek.

Kurbancan Samat, "Belgesel bir çok etnik grubun Xinjiang'da bir arada yaşamasını ve farklı kültürlerin paylaştığı ortak refahı anlatıyor" diyor.

"Sinematografi yeteneğimi kullanarak memleketim Xinjiang'ın farklı kültürlerini herkese anlatmak istiyorum. Bir sinemacı yalan söylememeli çünkü kamerası aracılığıyla gerçeği kaydetmenin sosyal sorumluluğunu taşıyor" diye sözlerine devam eden Kurbancan Samat'ın sonraki projesi, Xinjiang'da doğmuş ve orada yaşayan kişileri ele alan yerel gurme lezzetlere odaklı bir kitap ve belgesel hazırlamak.

Yönetmen, Han, Uygur ve Kazaklar gibi yaygın tanınırlığa sahip etnik grupların yanı sıra Kırgız ve Tacik halkları gibi gruplara da ev sahipliği yapan bölgenin etnik çeşitliliğini anlatmayı hedefliyor.

Haziran 2017'de Zhou Lina, Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ne bağlı Atuş'taki anaokulunda bir sınıfta öğretmenlik yapıyor.

12 milyar dolarlık ticaret

Çin-Güney Asya Fuarı (CSAEXPO), Çin'in güneybatısında yer alan Yunnan eyaletinin başkenti Kunming'de düzenlendi. Fuar, Çin ile Güney Asya arasındaki ekonomik ve ticari işbirliğini güçlendirdi. Fuarda 12.4 milyar ABD Doları tutarında iş hacmi oluştu…

YU LINTAO

PAKİSTANLI halı tüccarı Zaid Hamid, Çin-Güney Asya Fuarı'na (CSAEXPO) dördüncü kez katıldı. Ürün satışından gayet memnun olan Hamid, "Pakistan dünyanın en kaliteli el yapımı halılarını üretiyor. Burada bir günde yaptığım satışı, ülkemde bir ayda yapamıyorum" diyor.

Hamid, kıdemli bir CSAEXPO katılımcısı olarak Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede, fuarı düzenleyenlerin yabancı katılımcılara sağladığı stand kiralama ve özelleştirilmiş hizmetler gibi tercihli politikalarını sürekli artırdığını belirtiyor. Bu yüzden arkadaşlarını ve akrabalarını da bu etkinliğe katılmaya teşvik ettiğini söylüyor. Hamid, perakende satışın yanı sıra faaliyetlerini Çin'e yaymak amacıyla Çinli kurumlarla işbirliğine gitmeyi de planlıyor.

Sri Lankalı mücevher tüccarı Mohamed Insaff, Colombo'da kurulu mücevher şirketi Golden Jewellers'ın sahibi ve 2011'den bu yana Yunnan'daki fuarlara katılıyor. CSAEXPO'da sergi açma ve markasının tanınırlığını artırma fırsatını asla kaçırmadığını söylüyor.

Insaff, Çin medyasına yaptığı değerlendirmede, Çinli müşterilerin Güney Asya mücevherlerine ilgisinin giderek arttığını söylüyor. Bu yıl sergilenmek ve satılmak üzere CSAEXPO'ya kaliteli safir, turmalin, yakut, tsavorit ve lal taşı ürünler getirmiş. Insaff, Çin ile Güney Asya arasında karşılıklı bağlantılara dayalı ekonomik ilişkilerin giderek artmasından ötürü işinin Çin'deki geleceğinden emin.

2012'den bu yana Çin Ticaret Bakanlığı ile Yunnan Eyalet Yönetimi'nin ev sahipliğinde düzenlenen CSAEXPO'nun geçmişi, 1994'te başlatılan Çin Kunming İthalat ve İhracat Fuarı'na dayanıyor. Yunnan Vali Yardımcısı ve bu yıl beşincisi düzenlenen CSAEXPO'nun organizasyon komitesi başkanı Gao Shuxun'un verdiği bilgiye göre, 20 küsur yıllık geçmişi bulunan etkinlik yavaş yavaş adını duyurdu ve giderek daha fazla yerli ve yabancı işletmeyi katılımcı olarak kendine çekti. Çin ile güney komşuları arasında ekonomik ve ticari işbirliğinin yanı sıra halklar arası iletişimi de güçlendiren önemli bir platforma dönüştü.

Fuara sadece Çin ve Güney Asya ülkelerinden tüccarlar katılmıyor. Etkinliğin iştirakçileri arasında Güneydoğu Asya'nın yanı sıra Avrupa ve Okyanusya gibi dünyanın diğer yerlerinden gelen işinsanları da var. Organizatörlerin verdiği bilgiye göre, 14-20 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirilen bu yılki etkinliğe 87 ülke ve bölgeden 3 bin 825 şirket ve kuruluş katıldı. Sergi açanların yüzde 42.46'sı yabancı katılımcılardan oluştu. Ayrıca dünyanın en büyük 500 şirketi arasında yer alan 12 firma da fuarın katılımcıları arasındaydı. Danimarka, Hollanda, Kırgızistan ve Suriye'den gelen şirketler ise fuara ilk kez katıldı.

Ekonomik etkileşim

Güney Asya, 1.7 milyara yaklaşan nüfusuyla dünyanın en umut verici gelişmekte olan pazarlarından biri. Bölge, alt kıtada yer alan ülkelerde yürütülen ekonomik reformlar ve giderek iyileşen yatırım ortamı sayesinde büyük iş fırsatları sunuyor.

Çin Başbakan Yardımcısı Hu Chunhua, Çin'in güneybatısındaki Yunnan eyaletine bağlı Kunming'de düzenlenen Beşinci Çin-Güney Asya Fuarı'nın 14 Haziran'daki açılış töreninde bir konuşma yaptı. *(FOTO: YU LINTAO)*

Son yıllarda Çin ile Güney Asya ülkeleri arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler gayet sağlıklı bir çizgi sergiliyor; Çin, çoğu bölge ülkesinin en büyük ticaret ortağı. Çin Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, Çin ile Güney Asya arasındaki ticaret, 2017'de bir önceki yıla göre yüzde 14.6 artarak 126.77 milyar ABD Doları oldu. Çin ayrıca, Güney Asya'nın en büyük yatırımcılarından biri. Nisan itibarıyla Çin'in bölgeye yaptığı doğrudan yatırım tutarı 11.84 milyar ABD Doları'nı aştı.

CSAEXPO, Çin ile Güney Asya arasındaki bu yakın ekonomik ve ticari işbirliğine katkıda bulunuyor. Örneğin 2016'daki dördüncü CSAEXPO'da toplam değeri 6.5 milyar ABD Doları'nı bulan uluslararası ticaret ve işbirliği anlaşmaları (niyet sözleşmeleri de dahil) imzalandı; bunların büyük bölümü Çin ile Güney Asya ülkeleri arasında oldu. Bu yıl ise organizatörlerin verdiği bilgiye göre, fuarda 251 taahhüt ve işbirliği anlaşması, 205 niyet sözleşmesi imzalanırken bunların toplam değeri 12.4 milyar ABD Doları oldu.

Bu yılki CSAEXPO oturumunun açılış töreninde bir konuşma yapan Afganistan İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hacı Muhammed Muhakkik, etkinliğin en önemli hedefinin Güney Asya ülkeleri ile Doğu Asya arasında ticaret, bilim, teknoloji ve ekonomi işbirliğini güçlendirmesi olduğunu söyledi. Muhakkik, fuarın katılımcı ülkelere ticaret ve yatırımı sadece Güney Asya'ya değil, dünyanın diğer bölgelerine de yaymak için eşsiz bir fırsat sağlayabileceğini sözlerine ekledi.

CSAEXPO'nun alt faaliyetlerinden biri olan Çin-Güney Asya İşbirliği Forumu'nda konuşan Maldivler Ekonomik Kalkınma Bakan Yardımcısı Adam Thaufeeg, Asya ülkelerinin gele-

Birçok yabancı firmanın katıldığı fuarda sergilenen lambalar da ilgi çekti.

ceğinin birbirine yakından bağlı olduğunu söyledikten sonra tüm ülkelerin ileride daha fazla alanda daha çok işbirliği yapması yönündeki umudunu dile getirdi.

Nepal-Çin Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Pancha Ratna Shakya, bir diğer yan etkinlikte yaptığı konuşmada, küreselleşme çağında ulusal ekonomilerin karşılıklı bağımlılığının büyüme sürecinde hayati bir rol oynadığını ifade ettikten sonra Çin'in yarattığı bir platform olan CSAEXPO sayesinde katılımcı ülkelerin ürünlerini tanıtarak fayda elde ettiğini, ayrıca kalkınma meseleleri hakkında görüşlerini dile getirebildiğini sözlerine ekledi.

Bu yılki CSAEXPO oturumunun bir başka önemli görevi daha vardı. Çin ile Güney Asya ülkeleri arasındaki ticaret dengesinin iyileştirilmesi.

Çin Ululusararası Ticareti Teşvik Konseyi Başkan Yardımcısı Zhang Wei, tarafların ticaret alanındaki muazzam potansiyellerinden çok daha fazla faydalanması gerektiğine dikkat çekti. Güney Asya ülkelerinden gelen rekabet gücü yüksek ürünler konusunda bir sıkıntı olmadığını belirten Zhang, buna rağmen bunların hala Çinli müşteriler tarafından çok iyi bilinmediğine dikkat çekti. Dolayısıyla tanıtım çabalarının daha da güçlendirilmesi gerekiyor.

Yunnan Eyalet Yönetimi Dış İşler Bürosu Direktörü Li Jiming de fuar sırasında düzenlediği basın toplantısında, bu yılki CSAEXPO oturumunun misyonlarından birini yabancı ürünlerin Çin'deki pazar payını artırmasına yardım etmek ve Çinli müşterilere Güney Asya ülkelerinin daha yüksek nitelikli ürünlerine erişim imkanı sağlamak olarak tanımladı. "Daha uluslararası bir kalabalık toplamayı başardık, yabancı katılımcılar toplamın yüzde 40'tan fazlasını oluşturdu" diyen Li'ye göre, bu yılki CSAEXPO oturumu, bir anlamda, küçük çaplı bir ithalat fuarı olarak da görülebilir.

Ortak kalkınma

Son yıllardaki nispeten yüksek büyüme hızına karşın Güney Asya hala dünyanın en az gelişmiş bölgelerinden biri; geniş kitleler hala yoksulluk içinde yaşıyor. Bu yüzden ortak kalkınma ve yoksullukla mücadelede deneyim paylaşımı, bu yılki CSAEXPO'nun 13. Çin-Güney Asya İş

18 Haziran'da Nepalli bir katılımcı ülkesinin el sanatı ürünlerini Beşinci Çin–Güney Asya Fuarı'nda tanıtıyor.

Ziyaretçiler fuarda robotların fotoğrafını çekiyor.

Forumu, Yunnan Güney Asya ve Güneydoğu Asya Eğitim İşbirliği Forumu, Birinci Çin-Güney Asya İşbirliği Forumu ve Üçüncü Yunnan Uluslararası Profesyonel Değişimi Konferansı gibi bir dizi alt etkinliğinde ele alınan en hararetli tartışma konuları arasına girdi.

Güney Asya Bölgesel İşbirliği Birliği (SAARC) Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Rowen Edirisinghe, Güney Asya'nın devasa pazarıyla muazzam bir kalkınma potansiyeli bulunduğunu, dünya ekonomisi için yeni bir büyüme motoru olabileceğini ancak bölgenin zayıf altyapı şeklinde tanımladığı evrensel bir sorunla karşı karşıya olduğunu ifade etti.

Çin ise altyapı inşasında ileri teknolojiye ve zengin deneyime sahip. Edirisinghe, iki tarafa karşılıklı bağlantılılığı güçlendirerek, herkes için sosyal ve ekonomik kalkınmayı teşvik ederek birbirlerinin avantajlarını tamamlama çağrısında bulundu.

Hindistan İhracat Örgütleri Federasyonu Başkanı Ganesh Kumar Gupta, Edirisinghe ile benzer bir görüşü dile getirerek, Güney Asya ülkelerinin Çin ile bağlantılılığı güçlendirmesi ve bölgesel pazardan daha fazla faydalanılması için kendi avantajlarını temel alan farklılaştırılmış sanayi zincirleri oluşturması önerisinde bulundu.

Nepal'den Shakya'ya göre, Çin'in ekonomik başarı deneyimlerinde Güney Asya ülkelerinin güçlü bir menfaati var. Bu arada, söz konusu ülkeler, Çin'in sınai ve ticari teşvik uygulamalarından dersler çıkarmak istiyor. Ayrıca Asya Altyapı Yatırım Bankası'ndan kolay proje finansmanı erişimi ve Çin'in yardımıyla Kuşak ve Yol işbirliği çerçevesi kapsamındaki projelere daha fazla katılma fırsatı bekliyor.

Kuşak ve Yol'un rolü

Güney Asya, İpek Yolu Ekonomik Kuşağı ile 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu'nun kesiştiği bölge. Dolayısıyla Çin'in önerdiği Kuşak ve Yol Girişimi'nin hayata geçirilmesinde önemli bir rol üstlenecek. Bu yılki CSAEXPO oturumunun muhtelif alt forumlarındaki tartışmalarda girişimin bölgesel kalkınmayı hızlandırmasına büyük umutlar bağlandığı görüldü.

Nepal Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu Başkanı Bhawani Mishra Rana, Kuşak ve Yol Girişimi'nin ülkesinin kalkınması için muazzam fırsatlar sunduğunu söyledi. Nepal, girişim kapsamındaki sanayi yatırımlarının altyapının modernizasyonuna katkıda bulunarak ülkenin yatırım ortamını iyileştireceği umudunu taşıyor.

Pakistan Sanayi ve Ticaret Odaları Federasyonu Genel Sekreteri Muhammed İkbal Tabiş, girişimin sınai kalkınmanın terfisi için sanayi altyapısı inşasında ortak işbirliği çağrısında bulunduğuna dikkat çekti. Girişim kapsamında uygulamaya konan Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru, sadece ülkenin sınai kalkınmasının temelini oluşturmakla kalmadı; bölgenin diğer ülkelerine de fayda getirebilir.

Muhakkik, Afganistan'ın Kuşak ve Yol Girişimi için Çin'le ortak anlaşma imzalayan ilk ülkelerden biri olduğuna işaret etti. Bu vizyonun hayata geçirilmesi, Asya'nın kuzeyi ile güneyini Afganistan üzerinden birbirine bağlayacak ve Afganistan'ı bölgesel bir üs haline getirecek.

Çin'in Ticaret Bakan Yardımcısı Gao Yan, Kuşak ve Yol Girişimi'nin şimdiye dek aralarında Güney Asya'nın da bulunduğu 100'den fazla ülke ve kuruluşun desteğini aldığını hatırlatarak bölgede girişim kapsamda alınan ilk başarılı sonuçlara dikkat çekti. Bangladeş-Çin-Hindistan-Myanmar Ekonomik Koridoru ve Çin-Pakistan Serbest Ticaret Bölgesi gibi. Çin ve Nepal, Himalayalar'ı aşacak bir demiryolu projesini hayata geçirme sürecinde.

Gao Yan'a göre, Kuşak ve Yol Girişimi'nde kaydedilen sürekli ilerleme sayesinde Güney Asya'da bölgesel işbirliği ve ekonomik kalkınma potansiyeli daha da açığa çıkacak.

Çin yelpazelerinin hikayesi

Yelpazeler başlangıçta yaz aylarında serinlemek ve hava akışı sağlamak için kullanılıyordu. Ancak yüzlerce yıllık gelişimi içinde yelpazeler geleneksel Çin şiiriyle, kaligrafi, resim ve gravürle öylesine iç içe geçti ki, yavaş yavaş bir kültür ve sanat eserine dönüştü.

ÇİN yelpazeleri hakkında tarihi kayıtlar, romanlar ve efsanelerde birçok anekdot ve hikaye bulunuyor. Üç Krallık Dönemi'nin (220-280) meşhur askeri stratejisti Zhuge Liang'ın kaz tüyünden yelpazesi ile klasik roman Batı'ya Seyahat'in kurmaca karakterlerinden Prenses Demir Yelpaze'ye ait muz yaprağı hakkında anlatılanlar bunların en çok tanınanlarıdır. Birçok eski resimde en alımlı güzellerin elinde yuvarlak bir yelpaze tuttuğu görülebilir. Bunlar, Çin yelpazelerinin kültürel önemini ortaya koyan görüntülerdir. Bugün bile çoğu insan, geleneksel Çin kıyafeti giydiğinde eline bir yelpaze almayı tercih ediyor. Binlerce yıl içinde Çin yelpazeleri, günlük kullanıma yönelik bir aksesuardan halk kültürünün yanı sıra çeşitli sanat biçimleri ve zanaatların özünü bünyesinde toplayan bir esere dönüştü.

Yelpaze, Çin halkının tüm katmanları tarafından sevilir, öyleki imparatorlar ve yazarlardan sıradan insanlara kadar. Geçmişte farklı yelpaze türleri, statü göstergesi olarak işlev görürdü. Örneğin yazarlar katlanabilir yelpazeleri tercih ederdi; askeri stratejistler ve Taocu rahipler tüyden yapılmış yelpazeleri, soylu ailelerin kızları yuvarlak yelpazeleri yeğlerken sıradan insanlar ise genelde palmiye yaprağından yapılmış yelpazeler kullanırdı.

Yelpaze aksesuardan sanat eserine evrimini büyük ölçüde edebiyatçılara borçlu; sanatçılar yelpazeleri eserleri için bir tuval olarak ya da şiir yazmak için kullanırdı ve sonra bunları hatıra eşyası olarak arkadaşlarına hediye ederdi. Dolayısıyla giderek daha güzel süslenen yelpazeler en sonunda, şiir, kaligrafi, resim, gravür ve nakış gibi farklı sanat türlerini bir araya getiren sanat eserlerine dönüştü.

Yelpaze çizmek, yelpazeler hakkında şiir yazmak, kağıt yelpazelerin üzerine yazı yazmak ya da resim yapmak Çin'de her zaman popüler bir uğraş olmuştur.

Wang'ın kaligrafileri

Çin kaligrafisindeki ustalığıyla tanınan Wang Xizhi (303-361) hakkında bir hikaye anlatılır. Tarihin en büyük Çinli kaligraflarından biri olarak kabul edilen Wang'ın eserleri sonraki nesilleri de derinden etkiledi. Ancak ne yazık ki Wang'ın yapıtları kayboldu ve günümüze sadece Tang Hanedanlığı döneminde üretilen kopyaları kaldı. Hikayeye göre, kaligraf yelpaze satan yaşlı bir kadın görür. Yaz mevsiminin sonu olduğu için satışlar pek iyi değildir. Kadın çok mutsuz görünmektedir ve Wang ona yardım etmeye karar verir. Her yelpazenin üzerine birkaç karakter çizer ve kadına fiyatları artırmasını söyler. İnsanlar yelpazelerin üzerinde Wang'ın kaligrafisini görünce bunları satın almak için birbiriyle yarışır, yelpazeler de kısa sürede tükenir.

Yelpazelerin üzerine resim çizmek Tang Hanedanlığı'ndan bu yana popüler

Yerel rami kumaşından yapılmış geleneksel bir Rongchang katlanabilir yelpazesi.

bir uğraştı; Song ve Yuan hanedanlıkları döneminde daha da yaygınlaştı. Yelpazelerin üzerindeki eserler, Çin resim sanatının özgün bir türü haline geldi. Alan sınırlı olduğu için ressamların yarım daire şeklindeki yelpazede kompozisyona büyük özen göstermesi gerekiyor; dolayısıyla zarif ve özgün bir imge ya da manzaranın yaratılması için ekstra yetenek ve hassasiyet şart.

Çin halkı binlerce yıl boyunca bambu, palmiye ağacı yapraklı, ahşap, kağıt, tüy, ipek, kemik ve sandal ağacı gibi farklı malzemeler kullanarak yuvarlak, oval, taç yaprak ya da altıgen gibi muhtelif şekillerde yeni yelpaze tasarımları geliştirip üretmekten vazgeçmedi.

Günümüzde çoğu insan serinlemek için elektrikli vantilatör ya da klima kullanıyor. Ama birçok yerde, özellikle de yaşlılar arasında hala geleneksel yelpazelerin tercih edildiği görülüyor. Annelerin bebeklerini yelpazelerle serinlettiği, koşuşturan çocukların seslerinin sokaklarda yankılandığı, halk meydanındaki zarif danslarda kadınların yelpazelerini sağa sola savurduğu altın haleli yaz akşamlarını düşündüğünüzde aklınıza huzurdan başka bir şey gelmiyor.

Bambu yelpazeler

Sichuan eyaletinde örülmüş bambu şeridinden yapılan yelpazeler, Gong ailesi tarafından icat edildiği için Gong Yelpazeleri olarak bilinir. Yüz yılı aşkın bir geçmişe sahip bu el sanatı, halen beşinci nesil varisler tarafından icra ediliyor.

Yelpazelerin yaratıcısı, genç yaşından itibaren büyük yaratıcılık sergileyen Gong Juewu idi. Gong, tarım işi yapmanın yanı sıra bambu şeritlerinden günlük kullanıma yönelik aksesuarlar imal edi-

> Çin halkı binlerce yıl boyunca farklı malzemeler kullanarak muhtelif şekillerde yeni yelpaze tasarımları geliştirmek ve üretmekten vazgeçmedi.

Rongchang'da yelpaze üreticisi bir ailenin çocuğu olan Chen Zifu, Rongchang katlanabilir yelpaze üretiminde kullanılan geleneksel tekniği tanıtıyor.

yor ve bunları ek gelir elde etmek için satıyordu. Sichuan'da yaz ayları çok sıcak geçtiği için müşterileri arasında popüler olduğunu gördüğü bambu yelpazeler üretti. Bunlar çok satınca sadece yelpaze işine odaklandı. Üzerinde uğurlu anlamlar taşıyan karakter ve desenler bulunan bir takım bambu aksesuarlar gördüğünde Gong benzer desenleri ve ikonografiyi kendi yelpazelerinde de kullanmaya karar verdi. Deneme yanılma yoluyla bambu şeritlerinin iki tarafındaki renk farklılıklarından faydalanarak sonunda yelpazelerinin üzerine farklı desenler örmeyi başardı. Bambu şeritlerini incelterek eserlerini geliştirmeyi sürdürdü, böylece yelpazelerin üzerindeki desenler daha keskin ve girift hale geldi. Gong yelpazeleri genelde şeftali biçimindedir; genişliği 20 santimetre olup kenarları moso bambudan, sapı öküz kemiği ya da yeşim taşından yapılır ve yelpazenin yüzeyinde çiçek desenleri bulunur.

Çeşitli figürlerle geliştirdi

Gong Juewu'nun oğlu Gong Yuzhang, Gong yelpazelerinin ikinci nesil varisi. Ürünü daha da geliştirip tanıtan Gong, yelpazelerin üzerine dağ, nehir manzaraları, insan figürleri, çiçekler, kuşlar, balık ve böceklerle Çin kaligrafisi örmeyi başardı. Bir keresinde Gong'a bir işadamı yüzünün yarısı şeffaf bir yelpazenin ardına gizlenmiş Çinli bir güzelin resmini getirdi. İşadamı Gong'dan bu görüntüyü ton farklarını belli edecek şekilde örmesini istedi. Gong, bambu şeritlerinin farklı kalınlık ve yoğunluklarından faydalanarak yelpazenin ardındaki güzelin görüntüsünü yelpazede yeniden yarattı. O günden itibaren şöhreti dört bi yana yayıldı. Bazı kıdemli devlet görevlileri ve nüfuzlu şahsiyetler, alamet-i farikası olan yelpazeleri yapması için Gong'u bizzat evine davet etti.

Gong yelpazesi üretmek, gayet karmaşık bir süreç. Hammadde olarak bir yaşında özel bir yerel bambu türü kullanılıyor. Bambu şeritleri özel aletlerle işlenerek kristalimsi ve hafif parlak hale getiriliyor. Malzemenin hazırlanması sadece bir bıçak yardımıyla tamamen el emeğiyle gerçekleştiriliyor. Diğer işlemler, desenin ve kenarların örülmesi ve belli bölümlerin tutkallanmasını içeriyor. Yelpaze yüzeyi ağustos böceğinin kanatları kadar ince, dolayısıyla çok hafif. Birçok insan yanlışlıkla pamuk ipliğinden yapıldığını zannediyor.

En kritik adım bambu şeritlerinin yapılması. Şeritler ne kadar inceyse, desenler de o kadar net ve canlı olur. Gong Yuzhang, saç teli inceliğinde bambu şeritleri ve muhtelif yaşlarda kabarık serçeler yapmakta kullanılabilecek tüye benzer bambu şeritleri üretmek için bir dizi alet geliştirdi. Bazen insan kaşı biçimi vermek için ince şeritlerin üzerine küçük delikler açardı. Yelpazelerin üzerindeki resimler, doğal manzara görüntüleri, kuşlar, hayvanlar ve çiçeklerden oluşuyor; hepsi de gayet canlı bir görünüme sahip.

Dördüncü nesil varis Gong Daoyong, bambu şeritlerinin kalınlığını daha da azaltarak 0.025 milimetreden 0.01-0.015 milimetreye çekti; enini de yüzde 30 daralttı. Bu, şaşırtıcı bir şekilde, insan saçının yedide biri kadar bambu şeritleri anlamına geliyor. Dolayısıyla yelpaze yüzeyi çok daha ince; bu da yarı şeffaf bir etki yaratıyor. Gong Daoyong'ın kızı ve yeğeni, Gong yelpazelerinin beşinci nesil varisi. İkili, Gong yelpazelerinin popülerliğini korumasının sırrını hiç bitmeyen bir mükemmeliyet arayışı olarak tarif ediyor. 2008'de Gong yelpazeleri üretme ustalığına ulusal manevi kültür mirası statüsü tanındı.

Katlanabilir yelpazeler

Chongqing Belediyesi'ne bağlı bir bölge olan Rongchang'da üretilen katlanabilir yelpazeler, eşsiz tasarımı, sofistike zanaatkarlığı, özenle seçilmiş hammaddeleri ve hafifliği yüzünden ülke genelinde çok popüler. Chongqing eskiden Sichuan eyaletine bağlı olduğu için Rongchang'ın katlanabilir yelpazelerine Chuan yelpazesi de denir.

Rongchang katlanabilir yelpazelerinin tarihi Song Hanedanlığı'na (960-1279) kadar geri gidiyor. Ming

Üzerinde Luohe Nehri Tanrıçası'nın imgesi bulunan bir Gong yelpazesi.

İmparatoru Yongle'ın hükümdarlığı (1402-1424) sırasında Rongchang yelpazeleri büyük ölçekli üretiliyordu. Her yıl imparatorluk sarayına 10 binden fazla kaliteli Rongchang yelpazesi gönderiliyordu; bu da Rongchang'ı ülkenin en çok yelpaze üretilen üç yerinden biri yaptı. Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) orta ve geç dönemlerinde, Rongchang yelpazelerinin imalatında aile atölyeleri yerini profesyonel üretime bıraktı. 1842'de Rongchang yelpazeleri sanayi birliği kuruldu. Birliğin amacı, Rongchang yelpazelerinin genel gelişimini hızlandırmak amacıyla üreticileri bir araya getirmek, üretim ölçeğini genişletmek, yönetim ve zanaatte iyileşme sağlamaktı. Qing Hanedanlığı'nın son dönemlerinde Rongchang'da 200'den fazla yelpaze üretim atölyesi vardı; 2 binden fazla insanın çalıştığı bu atölyelerde yılda 4 milyon adet katlanabilir yelpaze üretiliyordu.

Bir Rongchang yelpazesinin üretimi, renklendirme, tutkallama, boyama, oyma ve kakma gibi 145 farklı işlemden oluşan emek yoğun bir çalışma gerektiriyor.

Ancak elektrikli vantilatörler ve klimaların giderek yaygınlaşmasıyla Rongchang katlanabilir yelpazeleri demode olma riskiyle karşı karşıya kaldı. Rongchang'da yelpaze üreticisi bir ailenin çocuğu olan Chen Zifu, bu açmaz karşısında yenilik arayışına girdi.

Geleneksel olarak, katlanabilir yelpazelerin yüzeyi kağıt ya da ipekten yapılır ama Chen yörede üretilen rami (Çin keneviri) kumaşını tercih etti. Bu, basit ama şık renklere sahip, dokusu biraz pürüzlü ve sert bir kumaş türü. Deneme yanılma yoluyla ve geleneksel Çin kaligrafisi ve resminden ödünç aldığı çerçeveleme teknikleriyle Chen rami kumaşından kendi yelpazelerini üretti ve bunlar pazarda büyük ilgi topladı.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 50. kuruluş yıldönümü kutlamaları çerçevesinde Chen dağlama, renkli çizim ve oyma gibi farklı teknikleri kullanarak 50 adet hatıra yelpazesi üretti. Bunlar, geleneksel Rongchang katlanabilir yelpazelerinin daha fazla insan tarafından tanınmasını sağladı.

Yeni teknik Chen'in kısmetinin açılmasını sağladı ama o yine de bu tekniği stüdyosuna davet ettiği meslektaşlarıyla paylaşmaya, üretim sürecini onlara izah etmeye hazır çünkü daha fazla insanın bu teknikte uzmanlaşmasını, böylece rami kumaşından yelpazelerin üretiminin artmasını istiyor. Üretimin genişlemesi ve tasarım çeşitliliğinin çoğalmasıyla Rongchang katlanabilir yelpazelerinin tanınırlığının artacağına inanan Chen, bunun da yeni gelişme fırsatları ve büyüme imkanlarını beraberinde getireceği kanısında. 2008'de Rongchang katlanabilir yelpaze üretme zanaatı, ulusal manevi kültür mirası listesine eklendi.

(China Today tarafından derlenmiştir.)

Sınırları aşmak

Guangzhou Operası'nın özgün yapımında uluslararası bir kadro rol alıyor. Opera, 13. yüzyılda yaşayan Venedikli tacirin kaleme aldığı Marco Polo'nun Seyahatleri'nin aslına uygun bir uyarlaması değil; özgün hikayeye yeni bir olay örgüsü ekliyor.

JI JING

GUANGZHOU Operası'nın başkanı Zhang Li, 2015'te özgün bir opera kurma fikrini ortaya attı. Uzun tartışmaların ardından opera yönetimi, Doğu ile Batı arasındaki kültürel etkileşimin sembol ismi, tarihi İtalyan seyyah Marco Polo hakkında bir eser için fikir birliğine vardı.

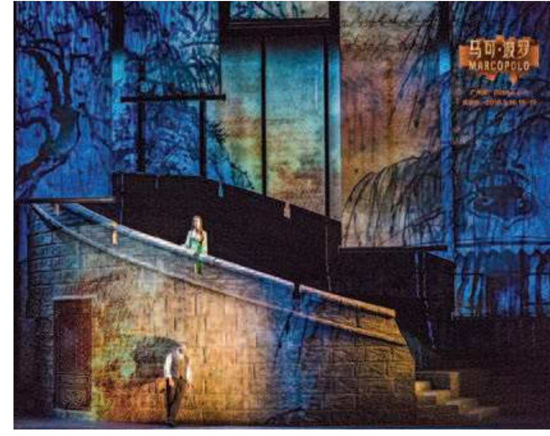
Guangzhou Operası'nın genel müdür yardımcısı ve program direktörü Chen Rui, Beijing Review'ya verdiği demeçte, "Guangzhou'nun kültürel simgelerinden biri olarak, karşılıklı kültürel etkileşim sorumluluğunu taşıyoruz. Yurtdışından harika eserler ithal etmenin yanı sıra kendi yapımlarımızı uluslararası arenada tanıtmak istiyoruz. Marco Polo hem Çin'in hem Batı'nın ilgisini çeken bir konu" diyor.

Uluslararası bir ekibin üç yıldır devam eden özenli çalışmalarının ardından Marco Polo, en sonunda geçen mayıs ayında önce Guangzhou Operası'nda, daha sonra da Beijing Tianqiao Gösteri Sanatları Merkezi'nde düzenlenen galayla seyircinin karşısına çıktı. Opera, 13. yüzyılda yaşayan Venedikli tacirin kaleme aldığı Marco Polo'nun Seyahatleri'nin aslına uygun bir uyarlaması değil; özgün hikayeye yeni bir olay örgüsü ekliyor.

"Marco Polo, Çinli seyircinin çok aşina olduğu bir isim. Gezginin deneyimleri hakkında anlattıklarının otantikliğine ilişkin tartışmalar bulunsa da bu aynı zamanda bize yeni senaryonun yazımında geniş bir hayalgücü alanı sundu" diyor

Marco Polo'nun sergileneceği sahne inşa halinde.

Marco Polo'nun nisan ayında Guangzhou Operası'nda yapılan provaları sırasında oyunun aşık çifti sahnede.

Guangming Daily'ye verdiği demeçte oyunu kaleme alan Wei Jin ve ekliyor: "Hikaye ve libretto yapısı büyük ölçüde kurgusal, karakter isimleri haricinde."

Wei, senaryoyu yazmak için Çin'in güney ve güneydoğusundaki Zhejiang eyaletinin Hangzhou kentiyle Fujian eyaletine bağlı Fuzhou ve Quanzhou'da yer alan Marco Polo'yla bağlantılı tarihi yerleri ziyaret etmiş.

Wei'nin uyarlamasında Marco Polo, babası ve amcasıyla birlikte kadim İpek Yolu'nu kullanarak Doğu'ya seyahat ediyor ve Güney Song Hanedanlığı (1127-1279) ile Moğol Krallığı arasındaki bir entrikanın ortasına düşüyor. 10 milyon yuanı (1.6 milyon ABD $) aşkın yatırımla gerçekleştirilen prodüksiyon, 2010'da kurulan Guangzhou Operası'nın sahnelediği ilk özgün eser. Opera şu anda İpek Yolu Uluslararası Tiyatrolar Birliğinin bir parçası. Bu, Ekim 2016'da Çin'in önerisiyle kurulan bir uluslararası tiyatro ittifakı. 33 ülke ve bölgeden 80'i aşkın üyesi bulunan birlik, Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesinde karşılıklı kültürel ilişkileri güçlendirmeyi amaçlıyor.

Farklılıkların üstesinden gelmek

Doğu ile Batı arasında bir işbirliğinin ürünü olan operanın yıldızlarla dolu kadrosunun yaratıcı süreç sırasında hem dilsel hem kültürel engelleri aşması gerekti. Operayı 2011-2017 yılları arasında Londra'daki Kraliyet Operası'nın direktörlüğünü yapan Dane Kasper Holten yönetti.

"Garip bir karışım çünkü bir açıdan Marco Polo, Guangzhou Operası tarafından sipariş edilmiş, Çinli bir yazar tarafından kaleme alınmış bir Çin operası. Çince sahneleniyor ve bir Çin hikayesi" diyor Holten ve ekliyor: "Ama aynı zamanda Batılı bir opera; Alman bir müzisyen tarafından Batı opera geleneği dahilinde bestelenmiş bir opera. Gerçek anlamda kültürlerin buluşma noktası."

Opera Çince olduğu için Alman bes-

Marco Polo'yu canlandıran Danimarkalı tenor Peter Lodahl prova sırasında.

teci Enjott Schneider eserin müziğini hazırlamakta çok zorlanmış. Besteci önce senaryonun Almanca çevirisini okumuş ama konuyu bilmek yeterli olmamış. Her satırın Çince ses kayıtlarını tekrar tekrar dinlemiş, Çince kelimelere uygun melodileri yaratmak için. "Marco Polo, İtalya'nın Venedik kentinden gelen bir karakter olduğu için İtalyan opera kültürüyle Çin kültürünü kaynaştırmayı denedik" diyor Schneider.

Dahası, yabancı şarkıcılar operayı Çince seslendirmekte çok zorlanmış. "İtalyanca söylediğimde sadece beş sesli harf var. Ama Çince'de yeni sesli harfler icat etmek zorunda kaldım. Teknik açıdan, gırtlağımı daha yüksekte tutmak zorunda kaldım. Bu, enstrümanı yeniden akor ederek biraz değiştirmeye benziyor. Şu anda enstrümanımı farklı bir şekilde kullanmak zorundayım" diyor operada Marco Polo'yu canlandıran Danimarkalı tenor Peter Lodahl.

"Üç saatlik bir müziği ezberlemek ve sahneye notasız, partisyonsuz çıkmak zaten çok zor. Daha önce hiç söylemediğin bir dilde şarkı söylemek ise bunun iki katı zor" değerlendirmesini yapıyor Schneider.

Dilsel zorlukların yanı sıra uluslararası ekibin kültürel farklılıkların da üstesinden gelmesi gerekti. Örneğin bir sahnede, idam edilecek bir adamın idamından önce kızına veda öpücüğü vermesine izin vermeyi planlıyordu. Ancak prodüksiyondaki Çinli sanatçıların çoğu, bu sahnenin Çin kültürüne ters düştüğünü söyledi. Holten şaşırdı ama verilen tavsiyeyi dinledi. Neyse ki hemen göze çarpmayan bu kültürel farklılıklara rağmen insani duygular hala evrensel.

"Evrensel olan, operanın dili. Kelimeler var ama müzik ve duygularımız evrensel. Tüm insanlar aşkı, kıskançlığı, nefreti, korkuyu ve ölümü biliyor. Opera bize bütün bunları ifade etmek için bir dil verebilir" diyor Holten ve ekliyor: "Benim için bu operanın güzelliği; kültürler müzik sayesinde bütün farklılıklarını aşarak bir araya gelebilir ve hepimizin anlayacağı bir dile erişebilir—Mozart ya da Çince olması fark etmez."

Eşsiz sahne tasarımı

Döner sahne, aynı zamanda projeksiyon ekranı olarak kullanılan 18 seyyar ruloyla birlikte, bir çok çarpıcı sahne efektine imkan tanıyor. Sahnenin dönmesi ve rulolardaki görüntülerin değişmesi, zaman ve mekanda yaşanan değişime işaret ediyor.

Video tasarımcısı İngiliz Luke Halls, çok sayıda müzik, tiyatro ve dans performansı için video tasarımı ve animasyonlar hazırlamış. Bunların arasında New York'taki Metropolitan Operası'nda sahnelenen Othello, Avusturya'daki Bregenz Göl Sahnesi'nde sergilenen Carmen ve 2013 Londra Olimpiyatları ile Paralimpik Olimpiyatları'nın kapanış gösterileri de bulunuyor.

"Sahne tasarımı, yabancı sanatçıların Çin kültürüne duyduğu tüm saygıyı yansıtıyor. Çin kültürünü Çin'e has kaligrafi, mürekkep resimleri ve mühürler gibi unsurlarla sergilemek için multimedya teknolojiden faydalandılar" diyor Çin Tiyatro Birliği'nin başkan yardımcısı Luo Huaizhen. Oyunda Yuan Hanedanlığı'nın (1271-1368) ilk imparatoru Kubilay Han'ı canlandıran Çinli bariton Tian Haojiang da "Yabancıların bir operayı Çince seslendirmesi çok nadir karşılaşacağınız bir şey. Umarım Çin operalarına Batılıların katılımı artar ve bu yeni bir trend oluşturur" diyor.

Pekin Üniversitesi Opera Akademisi'nin başkanı Jiang Yimin de "Opera tarihi açısından bakıldığında bu sanat formu her zaman uluslararası nitelik taşımıştır. Marco Polo da Çin operasının küreselleşmesi için önemli bir adım" değerlendirmesini yapıyor.

Fuzhou: Deniz İpek Yolu'na açılan kapı

Fujian eyaletinin başkenti Fuzhou, eyaletin doğusundaki Minjiang Nehri'nin alt kolları üzerinde kurulu. Tayvan'dan Doğu Çin Denizi ile ayrılıyor. Şehrin iklimi hoş, coğrafi konumu da çok avantajlı.

KÖKLÜ bir tarihe sahip olan Fuzhou, uzun süredir Fujian'ın politik merkezi, güneydoğu sahilinin önemli bir şehri ve Deniz İpek Yolu'na açılan bir kapı. Şehir, Çin ile Ortadoğu, diğer Asya ülkeleri ve bölgeleri arasında yoğun ticari ve ekonomik ilişkilerin yanı sıra çokkültürlü bir entegrasyona sahne oldu. Son yıllarda 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu için stratejik bir üsse dönüşmeye çalışan Fuzhou, Birleşmiş Milletler Deniz-Kıta İpek Yolu Şehirler İttifakı'nın (UNMCSR) da kurucu üyesi oldu.

Fuzhou, aynı zamanda, Çin'in dışa açılan ve reform uygulayan ilk şehirlerinden biriydi. Bu serbest ticaret bölgesinde ve yeni ulusal alanda gelişmekte olan sektörler giderek ön plana çıkıyor; Nesnelerin İnterneti (NI), büyük veri, bulut bilgisayar, yapay zeka gibi stratejik yeni sektörlerin yanı sıra yüksek teknoloji sektörleri hızla gelişiyor. Şehirde birbiri ardına Çin'in Nesnelerin İnterneti için ilk açık laboratuvarı ve Çin (Fuzhou) Nesnelerin İnterneti Sektörü Kuluçka Merkezi kuruldu. Dünyanın en büyük dar bantlı NI destekli akıllı su işletmesi ticari projesi yine resmen Fuzhou'da hayata geçirildi.

Stratejik sahil şehri

Fuzhou'nun tarihi belgelere dayanan tarihi, M.Ö. 3. yüzyıla kadar geri gidiyor. Şehir o dönemde Minyue Krallığı'nın başkentiydi. Doğu Jin Hanedanlığı (317-420) döneminde Merkez Ovaları'nın sakinleri güneye göç etti ve Fuzhou uzun vadeli göç dalgalarıyla yavaş yavaş zenginleşti. Song Hanedanlığı (960-1279) sırasında Fuzhou ekonomik ve kültürel kalkınma açısından altın bir çağa girdi. Ülkenin o dönemki altı büyük şehrinden biri haline geldi; aynı zamanda imparatorluk sınavlarının merkeziydi. O günlerde şehir banyan ağaçlarıyla kaplıydı; ağaçların gölgesi dört bir yana düşüyordu. O yüzden o günlerden beri Fuzhou "Banyan Şehri" olarak biliniyor.

Ming Hanedanlığı (1368-1644) sırasında Fuzhou'nun denizaşırı ticareti gelişmeye başladı. Önemli bir deniz limanı olan Fuzhou, Ryukyu'nun elçilerini, Japon işadamlarını ve ilk Katolik misyonerleri kendine çekti. 1392'de Ming Hanedanlığı'nın ilk imparatoru Zhu Yuanzhang (1328-1398) ticari ilişkileri güçlendirmek için vergi ödeyen Ryukyu Krallığı'na sayısız gemi verdi; Fujian'ın kayıkçı ve denizcilerini Ryukyu'ya yerleşmeye sevk etti.

Bu göçmenler Ryukyu'da gemicilik, gemi yapımı, diplomatik belgelerin hazırlanması, tercüme ve Çin'le ticaretten sorumluydu. Ryukyu'da daha yüksek statüye sahiplerdi. Krallık kendilerine değer

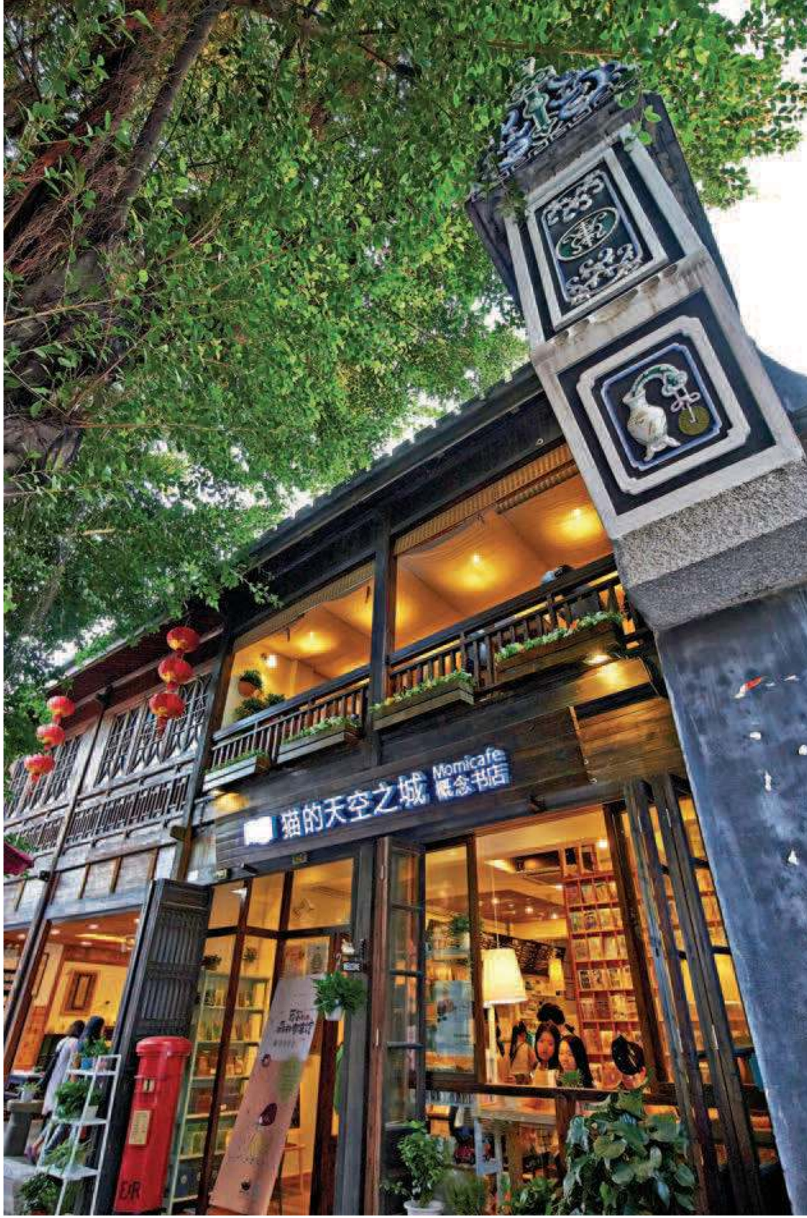
(China Today tarafından derlenmiştir)

Fuzhou'daki "Üç Dar Sokak ve Yedi Ara Sokak".

veriyordu ve özel muamele görüyorlardı. Bağımsız köylerini de kurdular; sonrasında buraya "Kumemura" adı verildi.

15. yüzyılın başında Ming yönetimi diplomatik ilişkileri güçlendirmek için Zheng He'yi (1371-1433) yabancı ülkelere gönderdi. Zheng He, 1405-1433 yılları arasında dev bir filoyla toplam yedi sefer gerçekleştirdi. 1433'teki sekizinci seyahati sırasında gemide hastalanıp öldü. Tarihi kayıtlara göre, Zheng He'nin filosu Asya ve Afrika'da 30'dan fazla ülke ve bölgeyi ziyaret etti, Kızıl Deniz kıyısına ve Afrika'nın doğu sahiline ulaştı. Zheng He, her seferden önce Fuzhou şehrinin Changle bölgesindeki Taiping Limanı'na uğrar, erzak tazeler ve yeni denizciler toplardı. Çin ile yabancı ülkeler arasında sık sık tekrarlanan dostane temaslar sayesinde Zheng He, Çin ile Güneydoğu Asya ülkeleri arasındaki dostluğu başarıyla yeni zirvelere taşıdı. İstatistiklere göre, 1403 ile 1424 yılları arasında muhtelif ülkelerden Çin'i ziyaret etmeye gelen elçi sayısı 318'e ulaştı; bu yılda ortalama 15 ziyaret demekti. Brunei ve Filipinler de dahil olmak üzere dört ülkenin yedi kralı, ülkelerinin Çin'i ziyaret eden heyetine bizzat başkanlık yaptı. Bir keresinde aynı dönemde vergi ödeyen ülkelerden 18 heyet birden Çin'e geldi. Üç kral Çin ziyareti sırasında hayatını kaybetti ve kendi isteği doğrultusunda Çin topraklarına defnedildi.

Antik mimari tarza sahip özgün bir kitapçı.

Zheng He'nin filosu Batı Pasifik'ten Hint Okyanusu üzerinden Batı Asya'ya ve Afrika'nın doğu kıyılarına kadar seyahat etti, güneyde Ümit Burnu'na ulaştı; üç okyanusu içeren bu seferler Çin denizcilik tarihi açısından çok kıymetli kayıtlar oluşturdu. Kolomb'dan 87 yıl, Vascode Gama'dan 92 ve Magellan'ın Filipinler'e ulaşmasından 116 yıl önce gerçekleştirilen bu seyahatler, hala dünya denizcilik tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir girişim olarak kabul ediliyor. Zheng He'nin yolculukları aynı zamanda Çin halkının denizcilik ülküsüne yapılmış muazzam bir katkı.

Antik Mimari Müzesi

Fuzhou kent merkezinde bir çok antik bina hala ayakta. Bu binalar sekizinci yüzyılda oluşturulmuş dar sokak kalıbını aynen muhafaza ediyor. Söz konusu yapılar, Çin şehirlerindeki mahalle sisteminin artakalan canlı tek örneği. Sistem gayet karmaşık; temel birimler ile antik Çin şehirlerinin mahalle yönetim sistemleri ve şehir planlamasından oluşuyor. Kentsel mekan planlamasının temel birimi olarak dar sokaklar şehri satranç kareleri gibi bölümlere ayırıyor ve şehir yönetimini kolaylaştıracak şekilde yerleşim alanlarını, ticari ve idari bölgeleri bölüyor. Sistemde 200'den fazla antik bina var; en ünlüleri de "Üç Dar Sokak ve Yedi Ara Sokak" mahallesi.

"Üç Dar Sokak ve Yedi Ara Sokak" Nanhou Caddesi'nin iki tarafında kuzeyden güneye doğru sıralanmış 10 yola verilen isim. Üç dar sokağın adı Yijinfang, Wenrufang ve Guanglufang; yedi ara sokağınki de Yangqiaoxiang, Langguanxiang, Taxiang, Huangxiang, Anminxiang, Gongxiang ve Jibixiang. Renovasyondan ötürü sadece iki dar sokak ve beş ara sokak hala mevcudiyetini koruyor. Yine de bu tarihi yerleşim bölgesinde zengin kültürel eserler hala korunuyor; bunların arasında ünlülerin eski evleri de bulunuyor. Taş kaldırımlar, kireç badanalı duvarlar, mavi kiremitlerin hakim olduğu bölge, özenli yapısı ve zarif, ustalıklı konutlarıyla dikkat çekiyor. Evlerin kapı ve pencerelerinin çoğu ağaç oyma ve zıvanalı geçme yöntemiyle yapılmış; zengin el oyması desenlere sahip. Her yerde karşınıza çok güzel kapı çerçeveleri, çiçek tarhları ve sütunlar çıkıyor. Bunlar, Ming ve Qing hanedanlıklarının büyük ölçekli antik mimari müzesi olarak bilinen Fuzhou antik şehrinin halk sanatı özelliklerini ve temel karakteristiklerini bünyesinde barındırıyor.

Şehrin tarihi ve kültürel sokakları Çin'in geçmişinin önemli hatıraları. Sadece şehrin tarihini yaşatmakla kalmıyor, gelişimi için de derin bir kültürel birikim sağlıyor. "Üç Dar Sokak ve Yedi Ara Sokak" artık Fuzhou için bir sembol ve Fuzhou'nun tarihi, kültürel sokaklarını koruma altına alan belediye yönetiminin gözetiminde. Belediye, tarihi ve kültürel bir antik kent olarak Fuzhou'nun eski mahallelerinin korunması ve restorasyonuna büyük yatırım yapıyor; buraları bir sergi merkezine ve etkileşim platformuna

Minjiang Nehri

Minjiang Nehri, Fujian eyaletinin Fuzhou'dan geçerek Doğu Çin Denizi'ne dökülen en büyük nehri. Nehrin doğal güzelliği ve kültürel zenginliği, bölgede turizmin gelişmesini sağladı. Nehirde düzenlenen gece turları, Wuyi Güney Yolu'ndaki Taijiang Vapur İskelesi'nden başlıyor, Taijiang Altın Rıhtımı'nın yanı sıra nehrin kuzey ve güney kıyısındaki turistik alanları dolaşıyor ve bir saat kadar sürüyor. Gece çöktüğünde parlak ve renkli fenerler ortalığı aydınlatmaya başlıyor. Turistler büyük ve renkli bir gökkuşağını andıran Minjiang Nehri boyunca karşılarına çıkan doğal güzelliklerin keyfini sürüyor. Ulaşım: Taijiang yaya yoluna giden 1, 10 ya da 13 no.'lu otobüse binin.

dönüştürüyor.

Fuzhou'da "Üç Dar Sokak ve Yedi Ara Sokak"a ek olarak, Shangxiahang Tarihi ve Kültürel Mahallesi ile Zhuzifang Tarihi ve Kültürel Mahallesi'nin koruma ve restorasyon çalışmaları tamamlandı. Shangxiahang Tarihi ve Kültürel Mahallesi, Taijiang'da Shanghang Yolu ve Xiahang Yolu boyunca uzanıyor. Burası ilk yıllarda Fuzhou'nun ticari merkezi ve nakliye üssüydü. Ayrıca eski Fuzhou yemeklerinin tadına bakmak için de en iyi yer—gurme yemekler Shanghang'da, antik mimari Xiahang'da. Bu yerler Fuzhou'da ticaretin gelişimine sahne oldu; yabancı pazarlar ve şirketler burada toplandı; çok sayıda lüks restoran vardı. Buralar, Fuzhou'da folklor açısından ve iş dünyasının gelişimini incelemek isteyen tarihçiler için hep önemli yerler oldu.

Zhuzifang, Jintai Yolu'nun güney tarafındaki Antai Nehir kenarında bulunuyor. Antai Nehri, tarihsel olarak Fuzhou'da bir hendekti. Nehir boyunca Ming ve Qing hanedanlıklarından kalma bir çok konut bulunuyor. Efsaneye göre, Song Hanedanlığı sırasında burada Zhu klanı yaşıyordu. Zhu'nun üç erkek kardeşi de devlet görevlisiydi. Zhuzifang Mahallesi, antik Fuzhou'nun kültür ve eğitim kurumlarının yoğunlaştığı bir yer. Bölgede üç Konfüçyus tapınağı, iki ilçe okulu, iki ilçe idare binası ve bir il yüksek okulu bulunuyordu. Furong Bahçesi de Song Hanedanlığı sırasında inşa edildi. Bir bütün olarak muhteşem bir tasarıma sahip olan bahçe, Fuzhou'nun konut ve bahçelerinin zengin özelliklerinin bir çoğunu bünyesinde barındırıyor.

Modern donanmanın beşiği

Fuzhou'da Changle Mahallesi'nin tam karşısında, nehrin diğer yakasında Mawei Mahallesi bulunuyor. Majiang olarak da bilinen Mawei, Minjiang Nehri'nin iki kolunun buluştuğu yerde kurulu ve doğal bir liman. 100 yıldan uzun bir zaman önce, Çin'in en modern bölgelerinden biri olan Ma-

Mindu Halk Kültürü Parkı

Mindu Halk Kültürü Parkı, Fuzhou şehrinin Minhou ilçesindeki yeni bölgenin sınırları içinde yer alıyor. Burası, Fuzhou'nun antik tarım kültürünün sergilendiği açık bir temalı park. Parkın ana bölümü üç kısımdan oluşuyor—günlük yaşam, üretim, kültür ve eğitim. Fuzhou'nun yerel gelenek ve adetlerini bir araya getirmekle kalmayan park, eski zamanlardan bugüne yerel halk kültürünün gelişimini de sergiliyor. Parktaki binalar Ming ve Qing hanedanlıklarına ait konutları temel alıyor; çiftlik evlerinin temel özelliklerine göre hazırlanmış üretim ve yaşam düzenlemelerine yer veriliyor. Yerel özelliklere sahip iki antik bina, Yongfeng Minyuewang Tapınağı ve Qingkou Guishan Pavyonu, antik tarzı en otantik haliyle geri getirmek için burada yeniden inşa edilmiş. Ulaşım: Minhou İlçe Hastanesi İstasyonu'na giden 38 no.'lu otobüse binin ve indikten sonra 1 kilometre yürüyün.

Zhongting Sokağı

Taijiang Mahallesi'de Minjiang Nehri'nin kıyısında yer alan bu sokak, Song Hanedanlığı'ndan bu yana bir pazar; Fuzhou'da ticaret ve alışverişin doğum yeri. Başlangıçta kullanılmayan bir toprak parçası olan bölge, Minjiang Nehri'nin uzun süreli tortulaşmasıyla oluşmuş. Burada barınak olarak inşa edilen bir kulübe zamanla bir pazarın ortaya çıkmasını sağlamış. Jiefang Köprüsü kavşağının güneyinde, Xiaoqiaotou'nun kuzeyinde yer alan Zhongting Sokağı, halen Fuzhou'nun en hareketli ticari alanlarının başında geliyor. Ulaşım: Zhongting Sokağı İstasyonu'na giden 105, 10 ya da 12 no.'lu otobüse binin.

Çin Tersane Kültür Müzesi

Fuzhou'da Maxian Dağı'nın yamacı üzerine kurulu Çin Tersane Kültür Müzesi, modern mimari tarza sahip beş katlı bir bina. Ön cephesi, rüzgar ve dalgalara karşı duran iki savaş gemisi görünümünde tasarlanmış. Burası, Çin'in gemi yönetimi temalı ilk müzesi. Çok sayıda değerli kültürel eserin yanı

sıra resim ve modellere ev sahipliği yapan müze, bir sergi salonu, bir eğitim salonu, bir sanayi salonu ve bir donanma üssü salonundan oluşuyor. Müzede Çin'in gemi yönetimi sanayiinin modern dönemde ileri bilim ve teknoloji, yeni eğitim, sanayi imalatı ve Batılı klasik kültür çevirisi gibi alanlarda elde ettiği başarılı sonuçları sergilemek için gelişmiş dijital teknolojilerden faydalanılıyor.

Ulaşım: Mawei Bölge Komitesi İstasyonu'na gitmek için 73, 116, 131 ya da 139 no.'lu otobüse binin.

Zhaozhong Anıt Tapınağı

Majiang Deniz Savaşı Müzesi olarak da bilinen tapınak, Majiang Deniz Savaşı'nda hayatını kaybeden şehitlerin anısına inşa edilmiş. Maxian Dağı'nın doğu yamacındaki tesis Tersane Müzesi'ne bitişik. Anma salonunun batı tarafındaki şehitler mezarlığında ülkeleri için can veren 800 subay ve er yatıyor. Zirvedeki antik kale şu anda tarihi bölge statüsünde.

Köklü bir tarihe sahip olan Fuzhou, uzun süredir Fujian'ın politik merkezi, güneydoğu sahilinin önemli bir şehri ve Deniz İpek Yolu'na açılan bir kapı.

jiang, onlarca tarihi başarıya ev sahipliği yaptı—Çin'in ilk modern tersanesi (Mawei Tersanesi), Çin'in ilk modern donanma okulu (Mawei Liman Okulu), Çin'in ilk kruvazörü, Çin'in ilk uçağı ve Çin'in ilk uygulamaya yönelik buhar motoru gibi.

19. yüzyılın ortalarında Fuzhou'nun dışa açılmak zorunda kalmasının ardından muhtelif ülkelerden savaş ve ticaret gemileri demirlemek üzere Mawei Limanı'na geldi. Batılılaşmacılar, Mawei'de gemicilik idareleri, silah ve top imalat birimleri kurdu; Avrupa'dan gemi yapımını öğretecek usta ve profesörler getirdi. O dönemde Mawei Tersanesi, Çin'in ilk modern, Uzak Doğu'nun da en büyük tersanesiydi. Kurulduğu 1866'dan imalatın durdurulduğu 1907'ye dek bu tersanede muhtelif büyüklüklerde 40 gemi üretildi.

Batılılaşmacılar, gemi yapım üssü inşa ederken aynı zamanda mesleki eğitim için de Gemi İdare Okulu'nu kurdular. Genelde modern Çin donanmasının beşiği olarak kabul edilen bu okul, modern Çin'in ilk donanma ve gemicilik akademisi, aynı zamanda ülkenin ilk modern askeri yüksek eğitim kurumuydu. Çin donanmasının ilk nesil personeli burada eğitildi; modern Çin'in ilk donanma filosu—Fujian Donanması—burada yaratıldı. Fujian Donanması'nın kurulmasından kısa bir süre sonra 1883'te Çin-Fransız Savaşı patlak verdi. Fransa'nın Uzak Doğu Filosu Mawei Limanı'nı işgal etti ve bir saldırı başlattı. Qing Ordusu'nun baş komutanı savaşmaktan korktu, gemiyi terk etti ve kaçtı; Fujian Donanması da tamamıyla yok edildi.

Minjian Nehri kıyısında kurulu meşhur Luoxing Kulesi, uluslararası düzeyde tanınmış bir seyir işaretiydi. Dünya haritalarında Fuzhou'ya ilişkin tek işaretin Luoxing Kulesi olduğu söylenirdi. O dönemde yabancı gemiler Fuzhou'nun Mawei sahilinin açıklarında Luoxing Kulesi'ni gördüğünde "Çin Kulesi" diye bağırırmış. O zamanlarda dünyanın herhangi bir yerinden üzerine Çin Kulesi yazıp yolladığınız bir mektup Mawei'ye gelirdi.

1963'te kule tadilattan geçti. Kulenin altındaki alan halka açık bir parka dönüştürüldü. Kuleye çıkıp kuzeydoğuya baktığınızda Minjiang Nehri'nin denize döküldüğü bölgeyi görebilirsiniz. Deniz yükseldiğinde nehir akıntısı ve deniz suyu kuleye hücum eder, muhteşem ama ıslak bir manzara yaratarak. Şu anda kule koruma altına alınmış bir kültürel eser ve turist girişine izin verilmiyor.